

60. Praznik cešenj

Č B R I Š K I
c a s n i k

Občina Brda

Brda pišejo svojo zgodbo

Vsaka skupnost ima svoje zgodbe. Zgodbe ljudi, dogodkov, uspehov, sprememb in majhnih trenutkov, ki bi brez zapisa sčasoma zbledeli. Briški časnik že 30 let skrbi, da te zgodbe ostajajo del našega skupnega spomina. Ko smo ob jubilejni razstavi v Vili Vipolže prelistali stare številke, smo spoznali, kako bogata zgodba se skriva med njegovimi stranmi.

Razstava, ki je bila del kulturnega večera ob 60-letnici Praznika češenj, skupaj z razstavo Likovnega društva Dablo, ki praznuje 20 let delovanja, ter briškimi pevskimi zbori in učenci Osnovne šole Dobrovo, je pokazala, koliko ustvarjalnosti, energije in povezanosti je v Brdih. Briški časnik je namreč vedno nastajal skupaj z ljudmi in za ljudi. Obe razstavi si v Vili Vipolže lahko ogledate do septembra.

Za nami je izjemno bogato praznično obdobje. 60. Praznik češenj je ponovno dokazal, zakaj ta dogodek že šest desetletij ostaja eden najprepoznavnejših simbolov Brd. Čudovita povorka vaških skupnosti in krajevne skupnosti z vozovi ter 60 metrov dolg češnjev štrudelj briških kmečkih žena sta bila le dva izmed trenutkov, ki so povezali domačine in obiskovalce.

Letošnji Praznik češenj je bil poseben tudi zaradi pomembne prelomnice. Po več kot treh desetletjih vođenja briške občine se župan Franc Mužič poslavlja od te funkcije. To je bil njegov zadnji Praznik češenj v vlogi župana, praznik, ki ga je skozi vsa leta soustvarjal in podpiral. Posebej simboličen je bil pogled na letošnjo povorko, ko je kot župan na njenem čelu s svojim traktorjem zapeljal sko-

zi Dobrovo. Fotografija tega trenutka krasi naslovnico tokratne številke, saj predstavlja del zgodbe nekega obdobja, ki se zapisuje v zgodovino Brd.

Ob prazniku je potekala tudi slavnostna seja, na kateri so bili nagrajeni zaslužni občani, predstavljeno pa je bilo tudi delo in dogajanje preteklega leta. Brda so v zadnjih desetletjih doživela številne spremembe, od obnove Šmartnega in Vile Vipolže, izboljšanja infrastrukture, novega vodovoda in zagotavljanja kakovostne pitne vode, do razvoja turizma, kmetijstva in vinarstva, ki danes s svojo kakovostjo postavlja Brda na vinski zemljevid sveta. Okrogla, že 30. po vrsti, je bila tudi izvedba kolesarskega maratona Junaki vinogradov. Posebno mesto pa si zasluži dokumentarni film, pripravljen ob 60-letnici praznika, ki je delček briške zgodovine ujel na filmski trak.

Še en čudovit dogodek je napolnil dvorišče dobrovskega gradu. Nonet Brda je praznoval 40-letnico, o kateri bomo podrobneje pisali v naslednji številki. Ob 30-letnici Briškega časnika pa smo si člani uredništva privoščili posebno doživetje, in sicer ogled muzikala Veronika Deseniška na Celjskem gradu. Tudi o tem nepozabnem večeru bomo več zapisali v prihodnji številki.

Briški časnik je danes eno redkih občinskih glasil v Sloveniji, ki neprekinjeno izhaja že 30 let. To je lep jubilej in velika odgovornost. Na naših straneh je zapisana zgodovina Brd, zlasti zgodbe ljudi, ki so gradili, ustvarjali, povezovali in pustili svoj pečat. Upamo, da se ta dragocena tradicija nikoli ne prekine.

Ob vsem tem pa se zavedamo, da je zgodb več, kot jih lahko objavimo, in zato bomo tudi tokrat o nekaterih dogodkih poročali v naslednji številki. Pravzaprav je to najlepša težava, ker pomeni, da so Brda živa, da se dogaja, da tu ustvarjajo ljudje vseh generacij.

Veseli smo, ker imamo v Brdih mlade, ki imajo ideje, pogum in ustvarjajo lepe projekte za svojo skupnost. Naj bo to spodbuda tudi drugim, saj je vsak prispevek, vsaka pobuda in vsaka dobra zgodba dragoceno darilo za Brda.

Naj ostanemo tudi v prihodnje skupnost, ki zna sodelovati, prisluhniti drug drugemu in dati prostor vsakomur. Kajti prav različne zgodbe nas povezujejo in prav zaradi njih imajo Brda svoj poseben kotiček pod soncem.

Lucija Prinčič Terpin,
odgovorna urednica

Ustanovitelj in založnik:
OBČINA BRDA

UREDNIŠTVO:
Anita Manfreda, glavna urednica
Lucija Prinčič Terpin, odgovorna urednica
Vanda Colja, redakcija, tehnično urejanje
Andrej Colja, fotografije
Ana Cukijati, lektura
Mateja Mavrič, tajnica uredništva

Člani
Monika Prinčič, Goran Simčič, Iva Sivec,
Mateja Drnovšček, Erika Koncut

Oglasno trženje:
Tina Testen Kumar s. p.,
GSM: 040 475 676
E-pošta: tina.testen@gmail.com

Oblikovanje oglasov:
DESENIA Danijela Milašinović s. p.

Za lekturo oglasnih sporočil
so odgovorni naročniki oglasov

Naslov uredništva:
BRIŠKI ČASNIK,
Trg 25. maja 2,
5212 Dobrovo,
Tel.: (05) 335 10 38,
031 220 528

Računalniški prelom in tisk:
GRAFIKA SOČA d. o. o.

Briški časnik prejme brezplačno
vsako gospodinjstvo občine Brda.

ISSN 1318-8860

Naklada: 2650 izvodov

Po mnenju Urada vlade za
informiranje je javno glasilo
Briški časnik proizvod informativnega
značaja iz 13. točke tarifne številke 3
tarife prometnega davka, po kateri se
plačuje DDV.

Briški časnik na internetu:
www.obcina-brda.si

Fotografija na naslovnici:
Damijan Simčič, ZOSO foto

Nagovor župana

Spoštovane občanke in občani,

za nami je jubilejni 60. Praznik češenj. Dano mi je bilo, da sem manjkal le pri prvem in še to zaradi služenja vojaškega roka. Praznik češenj je v Brda vedno privabil veliko obiskovalcev, včasih več, včasih manj, a je vedno nosil v sebi pomembno sporočilo njegovega nastanka: pomagati briškim ljudem, povečati prepoznavnost briških produktov, Brd in briških delavnih ljudi. Zato je Praznik češenj praznik briške skupnosti, njene ga napredka in povezovanja.

Letošnji jubilejni Praznik češenj je bil ravno to: prikaz, kaj lahko nastane, ko skupnost stopi skupaj z istim ciljem. Vsi štirje praznični dnevi so bili preprosto rečeno veličastni. Četrtek večer z briškimi kulturnimi društvi, ki je bil v znamenju 20. obletnice delovanja likovnega društva Dablo in 30. obletnice Briškega časnika, je bil čudovita uvertura v praznično dogajanje. Petkova slavnostna seja je v nas okrepila ponos, kaj vse zmoremo v Brdih. Sobota in nedelja pa sta ponudili bogato paleto dogajanja na Dobrovem, kjer ni manjkalo iskristnosti, hudošnosti in kreativnosti. Posebno priznanje si zaslužita 60-metrski češnjev štrudelj in tradicionalna povorka etnoloških vozov, ki je resda požela veliko pohval, a kar je najpomembnejše: prižgala je ogenj medsebojnega povezovanja in druženja. Zato sem se z veseljem odzval in se na čelu povorke zapeljal s svojim traktorjem. Ne samo kot župan, ampak tudi kot sin briške zemlje, enak med enakimi.

Iskrena hvala vsem društvom, prostovoljcem, organizatorjem, sodelujočim in številnim posameznikom, ki ste s svojim delom, energijo in predanostjo soustvarili ta čudovit 4-dnevni jubilejni praznik briške skupnosti.

V času praznika smo gostili tudi delegacijo Občine Schengen iz Luksemburga, ki so jo naša sproščenost, brezmejnost in prodornost popolnoma prevzeli. Takšna srečanja potrjujejo pomen povezovanja med občinami, izmenjave izkušenj in sodelovanja, ki bogatijo obe skupnosti ter krepijo evropskega duha. Vedno pravim, da je dialog edini pravi način sobivanja, zato sem vesel in počaščen, da se povezujemo z občino, katere ime nosi pomembno evropsko sporočilo brezmejnosti in medsebojnega spoštovanja. Jeseni bo sledil podpis pisma o nameri, aktivnosti o pobratenju pa v novem mandatu.

Franc Mužič, župan

Brike in Brici smo lahko več kot ponosni tudi zato, ker so Brda ob Prazniku češenj obiskali številni visoki gostje iz celotne Slovenije ter iz pobratenih in prijateljskih občin, kar izkazuje spoštovanje do naše skupnosti in privlačnost naše dežele.

Ob tem naj poudarim, da v občini nadaljujemo z načrtovanimi investicijami in razvojnimi projekti. Veseli me, da bomo v prihodnjih mesecih omogočili boljše pogoje naši mladini: v kratkem se pričinja prenova šolske kuhinje Kojskem, ki bo pomembno prispevala k boljšim pogojem za delo in pripravo obrokov, do konca leta pa bomo prenovili tudi šolsko igrišče na Dobrovem. Borov gozdiček, ki je bil urejen iz naslova participativnega proračuna, že nudi didaktičen in rekreacijski prostor za vse generacije.

V 32 letih županovanja sem pospremil številne izjemno pomembne pridobitve za celotno briško skupnost. Ta preskok v razvoju, če primerjam Brda ob ustanovitvi občine in danes, sploh pa Brda pred Praznikom češenj, je ogromen in smo lahko več kot ponosni, kaj smo ustvarili iz teh Brd. Vzemimo to dediščino tudi kot veliko odgovornost. Ne smemo obstati na lovorikah, ampak postavljajmo si vedno višje cilje z namenom, da bomo konstantno izboljševali kakovost življenja celotne briške skupnosti.

Bodimo tako prodorni še naprej!

župan Franc Mužič

PREDSTAVNIKOM POLITIČNIH STRANK IN LIST

Zadeva: Obvestilo strankam in listam na lokalnih volitvah 2026 glede predstavitev v Briškem časniku

Spoštovani,

uredniški odbor Briškega časnika je sprejel sklep, da lahko posamezna stranka, lista oziroma kandidat za župana na lokalnih volitvah 2026 v časopisu zakupi največ dve časopisni strani.

Objave predstavitev kandidatov za župana ter predstavitev političnih strank ali list se obračunajo v skladu z uradnim cenikom oglaševanja v Briškem časniku, objavljenem na spletni strani Občine Brda:

https://www.obcina-brda.si/file/10184664234370075_cenik-oglasovanja-v-briskem-casniku.pdf

Za izvedbo objave vas prosimo, da upoštevate naslednje pogoje in roke:

rezervacija oglasnega prostora: velikost želenega oglasa je potrebno sporočiti najkasneje **do srede, 7. oktobra 2026**, na elektronski naslov: mateja.mavric@obcina-brda.si;

oddaja gradiva: končne in pripravljene predstavitve (oglas) je potrebno posredovati v pdf obliki naši tržni službi najkasneje **do petka, 16. oktobra 2026**. Zaradi tehnične priprave in tiska kasneje prejetih gradiv ne bomo mogli upoštevati;

pozicija in vrstni red: oglaševanje na platnicah časopisa ni mogoče. Končni vrstni red objav vseh prejetih oglasov bo določen z žrebom.

Briški časnik bo izšel v začetku novembra 2026. Za vsa dodatna vprašanja smo vam na voljo na zgoraj navedenem e-naslovu.

Lepo vas pozdravljamo,

Lucija Prinčič Terpin, l. r.,
odgovorna urednica Briškega časnika

Anita Manfreda, l. r.,
glavna urednica Briškega časnika

28. in 29. redna ter 1. izredna seja Občinskega sveta Občine Brda

Na izredni seji o rebalansu proračuna

Občinski svetniki so se letos spomladi sestali trikrat. Na aprilski redni seji so med drugim obravnavali Zaključni račun Proračuna Občine Brda za leto 2025. Prihodki proračuna so bili v letu 2025 realizirani v višini 7.968.258,03 evra oziroma 88,9 % planiranega proračuna, odhodki pa v višini 7.749.731,98 evra, kar predstavlja 81,1 % planiranega proračuna.

Sprejet je bil tudi Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o dodeljevanju socialne pomoči v Občini Brda. Po mnenju komisije za socialna vprašanja bodo predlagane spremembe pravilnika prispevale k bolj pravičnemu, preglednemu in učinkovitemu dodeljevanju denarne pomoči ter k boljšemu upoštevanju aktualnih socialnih potreb občanov. V zadnjem obdobju je sicer zaznati upad števila vloženih vlog za dodelitev denarne pomoči, hkrati pa porast števila posameznikov in družin, ki se zaradi nepredvidenih dogodkov, bolezni, smrti v družini ali drugih socialnih stisk znajdejo v situaciji, ko potrebujejo finančno pomoč v višjem znesku.

Na majski redni seji so občinski svetniki med drugim sprejeli odlok o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo na območju briške občine. Obravnavan je bil tudi elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe obdelave in odlaganja komunalnih odpadkov za leto 2026. Veljavna cena storitev se v letu 2026 ne spreminja. Občinski svet je nadalje potrdil letošnji nabor občinskih nagajencev.

Maja je župan sklical tudi prvo letošnjo izredno sejo občinskega sveta, na kateri so svetniki obravnavali Rebalans 1 Proračuna Občine Brda za leto 2026. Slednji upošteva dejstva, ki ob pripravi proračuna oz. spremembi proračuna niso bila znana, predvsem iz naslova lanske novembrske ujme. Prihodki so višji za 49,2 %, odhodki pa za 50,2 % glede na veljavni proračun za leto 2026. Občinska blagajna bo na podlagi Rebalansa 1 težka dobrih 17 milijonov evrov.

Gradivo posameznih sej je na voljo na spletni strani Občine Brda.

Erika Koncut

Splača se biti vztrajen in pozitivno trmast

Preden so Brda zaživela v ritmu Praznika češenj, so se na petkovi slavnostni seji Občinskega sveta Občine Brda v Vili Vipolže zbrali predstavniki lokalne skupnosti, visoki gostje iz Slovenije in tujine ter številni ustvarjalci rasti in prepoznavnosti Brd. Poklon dosežkom, ki so zaznamovali preteklih dvanajst mesecev, ljudem, ki s svojim delom in predanostjo sou-

stvarjajo razvoj Brd, ter jubilejnemu 60. Prazniku češenj je bil prežet s spoštovanjem, srčnostjo in ponosom. Vzdušje je zaznamovala bogata paleta čustev – od hudomušne sproščenosti do očaranosti in navdušenja, prisrčnosti, ganjenosti, pričakovanja in ponosa, ki so se zlivala v celovito, slovesno doživetje dogodka.

Slavnostna seja

Župan Franc Mužič je v svojem nagovoru posebno mesto namenil mejnikom v njegovem -32letnem županovanju, ki se bo sklenilo letos novembra. Projekt Mrzlek, obnova srednjeveške vasice Šmartno, Vile Vipolže in Gradu Dobrovo, prenovljena prometna žila od Solkana do Obrtne cone Štaloni z obvoznico Kojško na čelu, nova poslovna cona Dobrovo, vztrajno delo na prepoznavnosti Brd in še številni drugi projekti so bistveno prispevali k izboljšanju kakovosti življenja v Brdih. »Ko sem se kot mlad mulček odpravil v Ljubljano, da bi se izučil za poklic avtomehanika, so tam Brda komajda poznali le visoki izobraženci in še to predvsem zaradi našega poeta Alojza Gradnika. Danes so Brda

svetovno prepoznana dežela. Občina Brda ni velika, a zmoremo, kar imajo veliki. Na to moč naše skupnosti sem ponosen. Splača se biti vztrajen in pozitivno trmast, iskati pozitivne rešitve in se nadgrajevati. Naj se Brda tudi v prihodnje razvijajo s takim trendom,« je med drugim poudaril župan.

Letošnji prejemnik občinskega priznanja je bil Matej Srebrnič, občinske nagrade so počastile družino Kocjančič-Zimic, Prostovoljno gasilsko društvo Dobrovo in Žarka Kodermaca, posthumno pa je bil naziv častnega občana podeljen Petru Stresu. Občinska odlikovanja so poleg župana podeljevali vsi trije podžupani: Teja Jelina, Jurij Špacal in Goran Simčič.

Slavnostna seja Občinskega sveta Občine Brda 2026

Spoznamo letošnje občinske nagrajence

Matej Srebrnič, predstavnica mladega rodu A-marketa, Egon Ivančič (PGD Dobrovo), Žarko Kodermac in Marjeta Pisk, ki je posthumno prevzela naziv častnega občana Petra Stresa

OBČINSKO PRIZNANJE je prejel:

MATEJ SREBRNIČ za uspešno glasbeno ustvarjanje, povezovanje briških glasbenih ustvarjalcev, zgled na področju prostovoljnega dela in mentorstvo na področju glasbe.

Matej Srebrnič, širom poznan tudi pod vzdevkom Matej Audioholik, je doma iz vasi Ceglo in čeprav ni šolan glasbenik, je že od malih nog globoko predan glasbi. Še ne 40-letni mladi briški glasbeni ustvarjalec se lahko s skupino Pigs Parlament pohvali z glasbenimi nastopi po celotni Evropi, z 11 izdanimi albumi, poleg tega je ustvaril več videospotov in dokumentarcev in v svojem glasbenem studiu na Ceglem gostil znane in manj znane glasbenike vse do najmlajših, ki šele vstopajo na glasbeno pot. Kot producent je podpisan pod kar 60 albumov. Ne-

pogrešljiva je njegova pomoč pri ozvočenju dogodkov v Brdih in na širšem Goriškem kot tudi mentorstvo mladim glasbenikom. Je tudi strasten povezovalac briških glasbenikov, s katerimi je ustvaril tri odmevne projekte: Združenje briških glasbenikov, prvi briški kabaret v Vili Vipolže s Triom Srebroy in nedavni projekt Združeni briški metalci. Samo s skupino Pigs Parlament so v 20 letih izvedli več kot 500 koncertov. Redno so koncertirali po Italiji, Avstriji, Nemčiji, Češki, Poljski, Hrvaški, Srbiji, Španiji in Sloveniji. V svojem glasbenem studiu z

Slavnostna seja Občinskega sveta Občine Brda 2026

Matej Srebrnič na desni

veseljem pogosto prostovoljno gosti tudi osnovnošolce, ki prihajajo k njemu na ogled studia in spoznavajo njegovo delo od blizu. Večkrat je prostovoljno skrbel tudi za tehnično izvedbo dogodkov v lastni krajevni skupnosti in drugod na Goriškem. Njegovo delo in prostovoljstvo na področju briškega glasbenega povezovanja in ustvarjanja je zgled vsem generacijam v briškem in širšem prostoru.

»Priznanje me je presenetilo in bi se rad zahvalil Občini Brda. Vesel sem, da so predlagatelji videli in cenijo za Brda ne tako tipično zadevo. Že s projektom Združeni briški glasbeniki, ki je bil unikatni, smo ugotovili, da

Brda ne glede na njeno majhnost premorejo resnično veliko število glasbenikov. Na projektu ZBG smo delali z roko v roki s Tilnom Šfiligojem in Martino Kocina, razprl pa nam je pogled v to, da imajo Brda velik potencial ravno v glasbi. Z združevanjem smo prižgali iskrico. Ugotovili smo, da gremo skupaj na prvi pogled nasprotujoči si glasbeniki. Vse gre skupaj, če imamo isti cilj in to so naša Brda,« je uvodoma v video zapisu dejal Matej Srebrnič. Podobna filozofija spremlja tudi nedavni projekt Združeni briški metalci, pri katerem je sodelovalo in pomagalo še več ljudi, posebno zahvalo pa Matej namenja članom kluba Strelišče. Zasedbo Pigs Parlament, ki jo že vseh 20 let tvori ista ekipa, so prepotovali veliko držav po Evropi, zanimivost te zasedbe pa je njihov poseben način promocije Brd izven meja Slovenije. »Več kot pol naših komadov je zapisanih v briškem narečju. Tudi v tujini pojemo v našem narečju in s seboj nesemo briško vino. Na primer, na koncertu v Španiji nam je bilo zabavno, ko smo videli, da pojejo z nami v briščini, ne da bi vedeli, kaj pojejo.« Zgodbo Pigs Parlament že ves čas poleg Mateja pišejo Tina Rebec, Miha Ivančič, Massimo Pirih, Vasja Rusjan, Deni Srebrnič in Boban Stojkov. »V vse te projekte je bilo vloženega veliko prostovoljnega dela,« je še dejal Matej in sklenil: »Tudi osebno menim, da bomo z malo več prostovoljstva ta Brda spravili na drugi nivo v vseh pogledih.«

OBČINSKO NAGRADO je prejela:

DRUŽINA KOCIJANČIČ-ZIMIC Z A-MARKETOM za uspešno 30-letno poslovanje in družbeno-odgovorno delovanje v lokalni skupnosti

Družina Kocijančič-Zimic je že skozi več generacij vpeta v življenje in dogajanje v Neblem in širše v Brdih. Že v prejšnjem stoletju so kot lastniki gostilne na Križišču predstavljali pomembno stičišče takratnega družbenega življenja v tem kraju. V obdobju po vojni je oče Evaristo s sinom Ervinom predstavljal enega od stebrov novoustanovljene Kmetijske zadruga, ki je takrat predstavljala temelje bodočega razvoja kmetijstva v Brdih. Podjetniška iniciativa je v družini ves čas živela tudi zahvaljujoč Ervinovi ženi Sandri, ki je v za podjetništvo sicer manj prijaznih časih odprla enega prvih frizerskih salonov v Brdih.

Pred 30 leti je hči Julijana skupaj s soprogom Gorazdom nadgradila trud in delo preteklih generacij z odprtjem trgovine A-market, ki v letošnjem letu obhaja okroglo obletnico uspešnega delovanja. Z izbrano ponudbo ter osebnim in pristnim odnosom do strank in zaposlenih so postali sinonim kvalitetnega in prepoznavnega trgovca ne le v Brdih, ampak tudi v prostoru onkraj meje. Ob vsem tem pa predstavljajo tudi zgled

družbeno odgovornega podjetja v lokalnem okolju, čeprav ostajajo skromni in se s tem ne radi hvalijo in izpostavljajo v javnosti.

Nagrado je prevzela predstavnica mladega rodu A-marketa

Slavnostna seja Občinskega sveta Občine Brda 2026

Gorazd Zimic je v video zapisu izpostavil: »Zgodba A-marketa se je pričela leta 1997, pred tem je bila trgovina v najemu, še prej pa je bila v istem objektu 100 let gostilna, kar mogoče vsem ni znano. Sedaj obeležujemo 30-letnico poslovanja A-marketa. Imamo 14 zaposlenih, ob tem pa nadaljujemo še vinogradniško in kmetijsko

zgodbo, ki je bila osnovna dejavnost pri hiši. Zahvaljujem se za občinsko nagrado. Nekaj smo doprinesli našim nogometašem in drugim našim mlajšim selekcijam ter donirali za razne proslave, ki so se dogajale. Čestitke ostalim nagrajencem, ki so doprinesli nekaj lepega našim Brdom.«

OBČINSKO NAGRADO je prejelo:

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO (PGD) DOBROVO za doprinos na področju zaščite in reševanja v Občini Brda, zgled na področju prostovoljstva in prizadevnost pri delu z mladimi

Egon Ivančič, predsednik Prostovoljnega gasilskega društva Dobrovo

Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Dobrovo je s prvimi 16 člani z delom pričelo leta 1948, danes pa društvo šteje čez 60 članov. Z leti se je društvo razvilo tako po številu članov kot tudi po tehnični opremljenosti. Danes razpolaga s sodobno opremo, gasilskim domom ter vozili, ki omogočajo učinkovito posredovanje ob različnih intervencijah.

Briški prostovoljni gasilci so še posebej ponosni na operativno enoto, ki je vedno pripravljena na posredovanje ob požarih, naravnih nesrečah in drugih intervencijah tako v Brdih kot širši okolici

Briški prostovoljni gasilci so še posebej ponosni na operativno enoto, ki je vedno pripravljena na posredovanje ob požarih, naravnih nesrečah in drugih intervencijah tako v Brdih kot širši okolici. Prav v zadnjih letih se je ta enota več kot izjemno izkazala. Naj omenimo zgolj dve izmed kopice velikih intervencij: uničujoči požar na Krasu leta 2022 ter ujmo v Brdih novembra 2025. V zadnjih letih opažajo porast števila intervencij, kar potrjuje, kako pomembna je dobro organizirana in

opremljena gasilska enota v lokalni skupnosti. V društvu veliko pozornosti namenjajo tudi prenosu znanja na mlajše generacije. Redno izvajajo vaje, izobraževanja in različne aktivnosti za pionirje in mladince ter jih tako vključujejo v gasilsko organizacijo že od malih nog. Z lokalno skupnostjo sodelujejo tudi pri različnih dogodkih, organizirajo vaje, izobraževanja in predstavitve za šole in vrtce. Ravno tako pozornost namenjajo ozaveščanju o preventivnih ukrepih.

Predsednik društva Egon Ivančič je na slavnostni seji poudaril: »Društvo je bilo ustanovljeno leta 1948 in nekateri naši veterani se nastanka društva še spominjajo. Povod za njegovo ustanovitev je bil požar na gradu v Vipolžah. Takrat so se odločili, da ustanovijo briško društvo, ki bo pomagalo ljudem v težavah. Od takrat nadaljujemo to humanitarno tradicijo in skrbimo za bodočnost. Društvo šteje okrog 63 članov. Skrbimo za naše veterane, pa tudi za mladino, obenem imamo srce društva: to je operativna. Nudimo reševanje v vseh nesrečah v teh čudovitih Brdih. Ves čas se je društvo nadgrajevalo in posodabljalalo. Smo v fazi izgradnje garaže, ki jo delamo skupaj z občino. Ob tej priložnosti se občini zahvaljujem za vso pomoč. Pred kratkim smo nabavili nov starejši kamion z 8.000 litri zmogljivosti in veliko opreme, ki nam omogoča vse intervencije. Smo zadovoljni in upamo, da se bo to sodelovanje z občino nadaljevalo.« Poveljnik Matej Fabricijo je temu dodal: »PGD Dobrovo letno opravi med 50 in 60 intervencij, od požarov v naravi in objektih, do naravnih nesreč, ki smo jo v naši občini doživeli tudi lani novembra in je bila za nas kar velik izziv. Presenetila nas je sredi noči. Društvo je delovalo tudi leta 2022 na največjem požaru v naravnem okolju na Krasu. Naši člani so tam sodelovali 17 celih dni.« Za obe intervenciji se je članom operative tudi javno zahvalil.

Slavnostna seja Občinskega sveta Občine Brda 2026

OBČINSKO NAGRADO je prejel:

Žarko Kodermac za dolgoletno angažiranost v briški in širši skupnosti, zgled na področju kulture dialoga in predanosti pri ohranjanju spomina na žrtve vojn

Žarko Kodermac je v duhu na lokalni in državni ravni aktivnega očeta Jelka Kodermaca že od mladih let zelo dejaven v briški skupnosti, pa tudi na državni ravni. V času prejšnje domovine Jugoslavije je bil član novogoriške enote Zveze socialistične mladine Slovenije in leta 1974 predsednik komisije za ljudsko obrambo in zaščito. Bil je tudi član krajevne skupnosti in predsednik dobrovske enote Socialistične zveze delovnega ljudstva. V tem obdobju je bil kar nekaj let član in predsednik odbora Vaške skupnosti Fojana-Barbana, ko so se v tej skupnosti odvijale številne pomembne investicije. Sodeloval je pri popotresni obnovi vasice Šmartno. Aktiven je bil tudi na državni ravni, saj je bil delegat Občine Nova Gorica v Zboru združenega dela Republike Slovenije, ki je bil eden izmed treh zborov (domov) takratne slovenske skupščine v času socialistične ureditve.

Žarko Kodermac je tudi član Zveze slovenskih častnikov in veteran vojne za Slovenijo. Ob osamosvojitveni vojni je deloval kot načelnik občinskega štaba Teritorialne obrambe Nova Gorica. Po osamosvojitvi Slovenije leta 1991 je nadaljeval z aktivnim delovanjem v politiki. Štiri mandate je bil izvoljen v briški občinski svet kot predstavnik stranke Socialnih demokratov, od tega je tri mandate opravljal tudi funkcijo podžupana – pretežno na področju družbenih dejavnosti. Bil je predsednik KO Združenja borcev za vrednote NOB Dobrovo, sedaj pa skupnega KO ZB NOB Brda. Že 15 let opravlja tudi funkcijo podpredsednika Združenja borcev za vrednote NOB Nova Gorica. Z veliko srčnostjo in predanostjo skrbi za ohranjanje spomina na padle v 2. svetovni vojni s spominskimi slovesnostmi po celotnih Brdih, od Pternela, Gornjega Cerovega, Vipolž do Medane.

Njegova odlika je čut za ljudi. Rad je in še vedno sodeluje, kot sam pravi, s čudovitimi ljudmi v Brdih in izven, predvsem s preprosto željo, da bi doprinesel vsaj kanček dobrobiti prostoru in času, ki ga živi.

Žarko Kodermac se je v video zapisu uvodoma zahvalil predlagateljem, županu in ekipi na Občini Brda ter komisiji za občinska priznanja, nato pa dejal: »Nikoli nisem, karkoli sem že počel v tem življenju, tega delal zato, da bom nekega dne dobil nagrado. Drži pa, če sem

Žarko Kodermac

prav iskren, da, če pride in ko pride ta trenutek, je človek zadovoljen in vesel. Nagrada vendarle pokaže, da vsa te prehojene poti niso bile popolnoma zaman. In če nam uspe eno trohico sledi pustiti v čudovitih naših Brdih, smo potem lahko zadovoljni.« Posebej je izpostavil sodelovanje z županom Francem Mužičem: »V veliko čast in ponos mi je, da sem lahko vsa ta leta sodeloval z županom Francem Mužičem. Sodelovala sva tudi že prej, on v Krajevni skupnosti Medana, jaz v Krajevni skupnosti Dobrovo, tako da se to sodelovanje vleče že dolgih 50 let. Več kot vesel in zadovoljen sem, da sem bil en delček tega velikega mozaika briškega prostora, ki ga skupaj sestavljamo in oblikujemo.« Kodermac je misel zaključil s posebnim sporočilom: »Sedem let sem vsak dan preživel na gradu na Dobrovem, kjer sem obiskoval osnovno šolo do sedmega razreda, preden smo se preselili v novo šolo na Dobrovem. Neštetokrat sem šel po tistih grajskih stopnicah gor in dol, ampak šele kasneje, ko sem malo dozorel in gledal na vse to življenje nekoliko drugače, sem videl v stopnišču en čudovit napis, ki v slovenskem prevodu pravi, da so dobra dela iskrenemu pokončnemu človeku v veselje. Naj v Brdih in širše tako ostane tudi naprej.«

Slavnostna seja Občinskega sveta Občine Brda 2026

NAZIV ČASTNEGA OBČANA je pripadel:

posthumno Petru Stresu za življenjsko delo, predanost briškemu okolju in neprecenljiv prispevek k razvoju Občine Brda

Peter Stres, rojen v Idrskem pri Kobaridu, je kot dolgoletni učitelj, ravnatelj, raziskovalec, kulturni delavec in občinski svetnik pomembno zaznamoval življenje in razvoj Občine Brda. S svojo izjemno predanostjo vzgoji, izobraževanju, ohranjanju kulturne dediščine ter raziskovanju lokalne zgodovine je neprecenljivo prispeval k utrjevanju briške identitete in zavesti o pomenu domače preteklosti.

Po diplomu iz zgodovine in sociologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani se je leta 1978 zaposlil na Osnovni šoli Dobrovo kot učitelj zgodovine in družbeno-moralne vzgoje. Njegovo pedagoško delo so zaznamovali strokovnost, predanost in izjemen dar za pripovedovanje. Med letoma 1989 in 2005 je kot ravnatelj Osnovne šole Dobrovo s svojo vizijo in delavnostjo šolo uspešno popeljal v razvojno naravnano obdobje. Zavzemal se je za kakovostno izobraževanje, tesno povezovanje šole z lokalno skupnostjo ter vključevanje naravne in kulturne dediščine Brd v pedagoški proces.

Bil je pobudnik in soustvarjalec številnih pomembnih projektov, med drugim Gradnikovih večerov, Briškega zbornika ter različnih kulturnih pobud na Dobrovem in v Šmartnem. Kot raziskovalec je sistematično in strokovno obdeloval številne vidike briške preteklosti – od družbenih in cerkvenih struktur do vsakdanjega življenja – ter svoje ugotovitve objavljali v uglednih publikacijah. Med njegovimi najpomembnejšimi deli so Priimki v Brdih, Idrsko in Mlinsko, Vodni mlini na Kobariškem in monografija Biljana, pripravljena ob 810. obletnici prve omembe vasi.

Pomembno vlogo je imel tudi v družbenopolitičnem življenju. Aktivno je sodeloval pri demokra-

Evelin in Valerij Greblo

tizaciji prostora, bil je predsednik prvega sklica občinskega sveta Občine Brda ter pomembno prispeval k razvoju lokalne samouprave in političnega življenja na Goriškem. Kot aktiven in predan sokrajan v Vaški skupnosti Biljana-Zali Breg je s svojim zgledom, znanjem in zavzetostjo spodbujal zavest o pomenu lokalne zgodovine ter pomembno prispeval k razvoju skupnosti in kulturnega življenja.

S svojim življenjem je ostal zvest humanističnim vrednotam, ljubezni do domačega kraja in skrbi za prihodnje rodove ter postal vzor številnim generacijam učencev, sodelavcev in krajanov.

Naziv častnega občana je v imenu družine prevzela Stresova hčerka Marjeta Pisk: »Pobuda, da je oče Peter Stres posthumno imenovan za častnega občana, nas je vse – njegovo ženo, pet otrok in sedemnajst vnukov – razveselil. Naš tata Peter je takoj po prihodu v Brda začel tako z angažiranim pedagoškim delom kot tudi z raziskovanjem zgodovine Brd. Poleg skrbi za svojo družino je bil vpet še v vse aktualno politično in družbeno dogajanje v občini in

Ema Mužič

na širšem Goriškem. Zato se zahvaljujemo tako pobudnikom tega imenovanja kot občini Brda, da so se našega očeta ob 10. obletnici njegove smrti spomnili in se mu poklonili tudi na tak način.«

Slavnostna seja Občinskega sveta Občine Brda 2026

V imenu nagrajencev je prisotne nagovorila Marjeta Pisk, ki je prevzela odlikovanje za pokojnega očeta, zgodovinarja in nekdanjega ravnatelja OŠ Alojza Gradnika Dobrovo Petra Stresa. Zahvalila se je občini in vsem ljudem, ki so prepoznali očetov trud. S svojim delom je, kot je dejala, utrjeval ponos prav vseh Brik in Bricev. »Nikoli se ni zadovoljil s povprečnim, tako kot se ni vsak od današnjih nagrajencev, ki so vsak na svojem področju iskali to, kar je več. Niso se zadovoljili s povprečjem in vsakdanjim življenjem. Zato naj nam bodo vsi današnji nagrajenci in vse te nagrade v spodbudo, da nadaljujemo s tem delom za skupnost in za dobro prav vsakega človeka v Občini Brda in tudi širše,« je izpostavila.

Na slavnostni seji je župan Franc Mužič skupaj s podžupanom Goranom Simčičem podelil tudi čestitke Ani Sirk, Uli Koncut, Sorayi Niki Jakin, Lani Rusjan, Viti Benedetič in Larisi Anzelin Winkler, uspešnim Brikam in Bricem v preteklem letu. Poseben pečat je dogodku dala zahvala županu Francu Mužiču s strani častnega občana Bernarda Sadovnika kot predstavnika zamejskih Slovencev in predsednika Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk za ves doprinos v prid Slovenstva v zamejstvu. »Pred 35 leti smo bili srečni in veseli, da je Slovenija postala samostojna in smo verjeli v to, da bo uspešna ter da bo to druga Švica. Predvsem smo verjeli v to, da bo skupen slovenski kulturni prostor končno zaživel. V teh 35 letih je, žal, ta skupni prostor skoraj zamrl. Če ne bi bil župan Franc Mužič pionir tega čezmejnega sodelovanja in nam že sprva izročil besede, da se je treba povezovati s sosedi in predvsem s koroškimi Slovenci, da naj tam ohranimo slovensko besedo in pesem, jaz danes ne bi bil tukaj. Veseli smo, da je to Franc Mužič dejansko živel, ne samo sam, ampak z vsemi dejavniki z Občine Brda, da je sodeloval z vsemi dvojezičnimi občinami. S tem se je delček teh sanj, ki smo jih imeli o skupnem kulturnem slovenskem prostoru, ohranil in krepil. Srečni smo, da imamo Brda in Franca Mužiča. V tem smislu naj bi vsi skupaj delovali tudi naprej. Ohranimo naš slovenski prostor. Mi ob meji smo zaščitniki slovenske države in tega naj bi se vsi zavedali. Hvala, Franc Mužič, da si se tega zavedal skozi vseh osem mandatov,« je v svojem zahvalnem nagovoru s svojo značilno toplino poudaril Sadovnik.

Program slavnostne seje je bil prežet z ustvarjalnostjo Moškega pevskega zbora Ludvik Zorzut, Eveline in Valerija Greblo, Eme Mužič, Ivana Andresa Arenška, Mateja Srebrniča, Martine Arčon, Erike Koncut in Dominika Rusjana.

Erika Koncut

Fotografija: Damijan Simčič, ZOSO foto

Marjeta Pisk, ki je prevzela odlikovanje za pokojnega očeta, Petra Stresa

Zahvala županu Francu Mužiču s strani častnega občana Bernarda Sadovnika

Županova čestitka uspešnim Brikam in Bricem

Konferenca o čezmejnem turizmu na Irskem

Brda kot primer dobre prakse

Trgovinska zbornica Dundalk je svojo konferenco o čezmejnem turizmu, ki je potekala v hotelu Four Seasons v Carlingfordu na Irskem, označila za velik uspeh, saj se je zbralo več kot 200 udeležencev z vsega seve-

rovzhoda in od drugod, da bi raziskali prihodnost regionalnega turizma. Na konferenci je kot posebna tuja gostja spregovorila tudi direktorica Zavoda za turizem, kulturo, mladino in šport (ZTKMŠ) Brda Tina Novak Samec.

Dogodek je združil ključne deležnike iz turizma, gospodarstva, kulture in lokalne samouprave, da bi poudarili ogromen potencial čezmejnega sodelovanja pri spodbujanju trajnostne gospodarske rasti in izboljšanju izkušnje obiskovalcev v regiji.

Bogat program govornikov je ponudil dragocen vpogled v razvijajočo se turistično krajino. Paul Hayes in Mary Claire Cowley iz umetniškega gledališča An Tain iz Dundalka sta imela zanimivo predstavitev o pomenu kulturnega turizma in vlogi ustvarjalnih partnerstev pri oblikovanju pristnih izkušenj obiskovalcev. Olivia McCormack iz okrožnega sveta Louth je predstavila nadaljnji razvoj turističnih pobud v okviru programa Visit Louth, s posebnim poudarkom na poteh, ogledih in strateški promociji okrožja kot vodilne destinacije. Gráinne O'Connor iz globalnega geoparka Cuilcagh Lakelands je poudarila uspeh čezmejnih turističnih modelov in priložnosti, ki jih ponuja izkoriščanje naravnih virov in skupne dediščine med jurisdikcijami. Rory King iz Roryjevega potovalnega kluba je ponudil praktične vpogled v moč družbenih medijev in e-poštnega trženja ter prikazal, kako lahko digitalne platforme znatno povečajo doseg in privabijo nove obiskovalce v regijo. Vrhunec konference je bil osrednji nagovor Póla Ó Conghaileja, potovalnega pisca pri Irish Independent, ki je s svojimi vpogledi v irsko turistično ponudbo, pripovedovanje zgodb in globalno pozicioniranje poudaril pomen avtentičnosti in umestitve v razvoj turizma.

Posebna tuja gostja konference je bila direktorica ZTKMŠ Brda, ki je predstavila turizem in ponudbo Brd ter se osredotočila predvsem na projekte čezmejnega sodelovanja ter njihovom pomenu za razvoj čezmejne regije

Konferenca je bila opremljena

tudi z živahnim razstavnim prostorom, kjer je svojo ponudbo predstavilo več kot 20 lokalnih turističnih in gostinskih podjetij.

Tina Novak Samec

Dvodnevni obisk na avstrijskem Koroškem

Za še bolj okrepljene vezi med občinami

Dolgoletne in pristne vezi z avstrijsko Koroško, ki jih že vrsto let Občina Brda gradi skozi skupne projekte, izmenjavo izkušenj in prijateljske stike, so letos porodile zamisel o obisku koroških občin s strani briške delegacije. Program obiska sta skrbno zasnovala

celovski Alpsko-jadranski center za čezmejno sodelovanje in Skupnost koroških Slovencev in Slovenk. Župan Franc Mužič je bil v okviru obiska ob iztekajočem se 32-letnem županovanju deležen posebne pozornosti vseh županov obiskanih občin.

Župan Franc Mužič, prejemnik častnega znaka dežele Koroške

Župan Franc Mužič ob vpisu v knjigo gostov glavnega mesta dežele Celovec

Delovni obisk, ki so se ga poleg župana Franca Mužiča udeležili predstavniki občinskega sveta in občinske uprave, je bil priložnost za spoznavanje dobrih praks, utrjevanje dolgoletnega sodelovanja ter nadaljnjo krepitev vezi, ki že dolgo presegajo zgolj formalne in protokolarne okvire.

Doživetje utripa na avstrijskem Koroškem se je pričelo v Celovcu s sprejemom na sedežu SKS in AACC, na katerem je bil prisoten novi deželni glavar Daniel Fellner. Temu pa je sledila dobrodošlica pri županu Mestne občine Celovec Christianu Scheiderju. Na povabilo lastnika zasebne pivovarne Hirter Bier je briška delegacija spoznala umetnost varjenja piva, dan pa se je zaključil v Pliberku z ogledom tamkajšnjega kulturnega doma s posebno noto

predsednice doma Katje Mandl in sprejemom pri pliberškemu županu Danielu Wriessnigu in mestnem svetu.

Naslednji dan si je briška delegacija ogleda galerijo Werner Berg in obiskala Občino Globasnica, katero vodi častni občan Občine Brda

Bernard Sadovnik. Po potepu po grajskih sobanah gradu Janeza Elbeja je delegacija na povabilo župana Sadovnika kosila pri Čebulovih – družinskemu mesarskemu podjetju, čemur je nato sledila pot v Vrbo ob Vrbskem jezeru. Tam je briško ekipo pozdravila direktorica Casinoja Vel-

Dvodnevni obisk na avstrijskem Koroškem

den Marion Roseneder, prva ženska na čelu katerega od igralniških centrov družbe Casinos Austria. Dvodnevno druženje na avstrijskem Koroškem se je zaključilo v Beljaku ob sprejemu podžupanje Gerde Sandriess.

Celotno pot je z veliko zanimivimi informacijami, popestritvami in vodstvom obogatila predsednica komisije za čezmejno sodelovanje in občinska svetnica Silvestra Elen Brašnič Saffigna.

Županu Občine Brda najprestižnejše priznanje dežele Koroške za prizadevanja grajenja čezmejnih mostov

Županu Občine Brda Francu Mužiču, ki ima to funkcijo od nastanka občine leta 1994, so se ob njegovem iztekajočem se mandatu poklonile pobratene in prijateljske občine na avstrijskem Koroškem. Župan je prejel častni znak dežele Koroške za dolgoletno sodelovanje in zahvalno listino Mestne občine Celovec.

Ob obisku na avstrijskem Koroškem je briški župan na sedežu Alpsko-jadranskega centra za čezmejno sodelovanje (AACC) in Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk (SKS) v Celovcu na predlog Bernarda Sadovnika prejel častni znak dežele Koroške. Odlikovanje za dolgoletno sodelovanje, ki ga je koroška deželna vlada podelila s soglasnim sklepom, je Francu Mužiču vročil novi deželni glavar Daniel Fellner.

Briškega župana pa je ganila tudi zahvalna listina Mestne občine Celovec za intenzivno prijateljsko sodelovanje med občinama. Priznanje mu je ob prisotnosti generalne konzulke Republike Slovenije v Celovcu Maje Balant Slobodjanac, mestnega svetnika Aloisa Dolinarja, Stefana Lesjaka, Bernarda Sadovnika in Martina Pečarja iz AACC izročil celovski župan Christian Scheider.

»Franca Mužiča sem spoznal kot župana, kakršnega si človek lahko le želi: kot nekoga, ki se z vsakim vlaknom svojega srca identificira s svojo funkcijo in z vso močjo deluje za regijo in njene prebivalce, hkrati pa presega meje ter razvija prijateljska sodelovanja v alpsko-jadranskem prostoru,« je ob predaji listine dejal Scheider.

Mužič je ob sprejemu častitljivih priznanj izrazil globoko zahvalo in ganjenost ter poudaril, da si želi, da bi tudi v prihodnje briška občina ohranila pristne stike z avstrijsko Koroško.

Spomnimo, da je Franc Mužič že leta 2015 s strani Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk prejel Kugyjevo nagrado za pionirsko delo na področju čezmejnega in regijskega sodelovanja, še posebej pri povezovanju in sodelovanju občin v alpsko-jadranskem prostoru. Kot župan briške občine in upravnega odbora Alp-

Dežela Koroška in Mestna občina Globasnica

ske-jadranskega centra za čezmejno sodelovanje si je nenehno prizadeval za poglobljeno sodelovanje med Koroško in Občino Brda. Plod tovrstnega dolgoletnega čezmejnega sodelovanja so obnova in oživitve Celovške hiše v Šmartnem ter tradicionalni Mini prazniki češenj v Beljaku, Celovcu in Globasnici. Briški ponudniki redno predstavljajo svoje izdelke na sirarskem prazniku v Kötschach-Mauthen, na beljaškem žegnanju, na pliberškem Jormaku ter na Farantovem prazniku v Globasnici. Občina Brda je pobratena z Občino Pliberk. V lanskem letu je Občina Brda za dolgoletni prispevek k utrjevanju odnosov briške občine z avstrijsko Koroško podelila naziv častnega občana Bernardu Sadovniku.

Erika Koncut

Večer Briških kulturnih društev

Ko se srečajo češnje, pero in čopiči

Brda so ponovno dokazala, da ne premorejo le sladkih sadežev in vrhunskega vina, temveč predvsem ljudi z velikim srcem in neusahljivo ustvarjalno energijo. Na nepozaben večer, ki je služil kot uradna uvertura v letošnji visok jubilej, 60. Praznik češenj, smo Brici v enem zamahu obe-

ležili še dve izjemni obletnici. Naš zvesti kronist, lokalni časopis Briški časnik, je praznoval okroglih 30 let neprekinjenega delovanja, likovno društvo Dablo pa je s čopiči v rokah proslavilo svojih 20 let. Bil je to večer, kjer so se tradicija, beseda in umetnost zlele v prelepo briško pravljico.

Vse skupaj se je začelo s prelepim glasbenim uvodom ter nagovorom briškega župana Franca Mužiča, ki je uradno odprl ta trojni praznični večer. Skozi interpretacije besed medanskega rojaka Ludvika Zorzuta in deklamacije učencev OŠ Dobrovo smo se hitro spomnili,

da češnja v Brdih nikoli ni bila le navadno sadje. Bila je kruh, bila je ponos, ki so ga naše none nosile na Dunaj, v Prago in Sankt Peterburg, ter predvsem je bila vedno navdih za druženje.

Večer Briških kulturnih društev

Tri desetletja Briškega časnika

Vila Vipolže je tokrat zaživela v živahnih barvah. Likovno društvo Dablo je namreč ob svojih 20 letih delovanja pod mentorstvom Aleksandra Veliščka pripravilo razstavo, ki briški simbol, češnjo, predstavlja na povsem sodoben, igriv način skozi pop art izraznost.

Takoj poleg platen pa so obiskovalci lahko listali po naši skupni zgodovini. Da dogodki ne ostanejo le bled

spomin, namreč že 30 let neprekinjeno skrbi prav naš Briški časnik, ki velja za najstarejši lokalni časopis na Primorskem z neprekinjenim izhajanjem. Glavna urednica Lucija Prinčič Terpin se je v pogovoru sprehodila skozi tri desetletja ustvarjanja, prelomne mejnike občine in se zahvalila ekipi ter bralcem, ki časnik že vsa ta leta zvesto prebirate štirikrat na leto. Veselja in ponosa ni mogla skriti niti Alda Grudina, predsednica likovnega društva Dablo.

Nekdanji in sedanji člani uredniškega odbora Briškega časnika in Aleksander Velišček ter župan Franc Mužič

Aleksander Velišček, mentor likovnega društva Dablo

Lucija Prinčič Terpin, odgovorna urednica Briškega časnika

Alda Grudina, predsednica likovnega društva Dablo

Večer Briških kulturnih društev

Po besedah mentorja Aleksandra Veliščka je razstava razdeljena na dva med seboj povezana, a vsebinsko samostojna sklopa. Prvi del je posvečen Briškemu časniku kot enemu ključnih nosilcev lokalnega spomina. Arhivske naslovnice, odprti izvodi časopisov, dokumentarno gradivo, fotografije in uredniški predmeti ne predstavljajo zgolj zgodovine medija, temveč razkrivajo način, kako se je skozi čas oblikovala kolektivna podoba Brd. Časnik se tako pokaže kot prostor beleženja vsakdanjega življenja, kulturnih dogodkov in družbenih sprememb, obenem pa kot pomemben instrument povezovanja skupnosti. Postavitev zato ni zgolj pregled zgodovine nekega časopisa, temveč pripoved o skupnosti, kolek-

tivnem spominu, prostovoljstvu in kulturni identiteti prostora, ki se je skozi desetletja oblikovala prav preko sodelovanja in medsebojne povezanosti.

Pop art češnje

Drugi del razstave predstavlja sodobni umetniški intervencijski projekt, ustvarjen posebej ob 60-letnici Praznika češenj. Velišček je povedal, da: »/.../ projekt izhaja iz vprašanja, kako danes vizualno obravnavati motiv češnje, ne da bi pri tem zdrsnili v folklorno dekorativnost ali turistično estetiko, ki pogosto reducira kompleksnost lokalne identitete na prepoznavne in potrošne podobe.

Društvo briških likovnih ustvarjalcev Dablo

Večer Briških kulturnih društev

Prav v tej točki razstava prevzame izrazitejšo kritično dimenzijo. Motiv češnje, ki je v kolektivni imaginaciji skoraj samoumevno povezan z Brdi, postane izhodišče za razmislek o sodobni produkciji podob, o odnosu med tradicijo in vizualno kulturo ter o načinih, kako lokalni simboli danes krožijo znotraj medijske in digitalne krajine. V procesu nastajanja del je bilo zato ključno razviti pristop, ki presega tradicionalne reprezentacijske modele. Projekt se zavestno naslanja na elemente digitalizacije, serialnosti in postopkov, značilnih za pop poetike, hkrati pa raziskuje tonsko rabo barve kot sredstvo destabilizacije običajne percepcije motiva.

Ta dela, zasnovana iz številnih manjših barvnih polj oziroma kvadratov nimajo zgolj estetske ali vizualno ritmizirane funkcije, temveč predstavljajo pomemben didaktični in raziskovalni element samega ustvarjalnega procesa. Skozi razgradnjo podobe na tonske segmente omogočajo natančnejše proučevanje barvnih odnosov, svetlobnih prehodov in subtilnih tonskih razlik. Takšen pristop zato deluje tudi kot učinkovita likovno-pedagoška metoda, saj spodbuja razvijanje vizualne percepcije in poglobljeno razumevanje barvne strukture podobe.»

Posebno dimenzijo projektu daje tudi sodelovanje lokalne skupnosti. Dve češnji sta bili namreč posebej ustvarjeni v sodelovanju z Osnovno šolo Alojza Gradnika med urami likovne umetnosti. Vključitev otrok v ustvarjalni proces dodatno poudarja pomen medgeneracijskega povezovanja ter krepi idejo skupnosti kot enega ključnih temeljev samega praznika in razstave.

»V tej perspektivi je projekt razumljen kot prostor skupnega mišljenja in kolektivne ustvarjalnosti, kjer se individualna senzibilnost posameznega avtorja prepleta s širšim družbenim kontekstom. Takšen pristop je danes še posebej pomemben v družbi, zaznamovani z vse bolj radikalnimi oblikami individualizma, ki razkrajajo občutek skupnosti in slabijo možnosti sodelovanja. Razstava tako vzpostavlja dialog med arhivom in sodobno umetniško intervencijo, med dokumentom in reinterpretacijo, med zgodovinskim spominom ter aktualnim vizualnim mišljenjem. Prav v tem prepletu postane jasno, da Praznik češenj ni zgolj lokalna manifestacija, temveč kulturni pojav, skozi katerega se razkrivajo širša vprašanja identitete in kolektivnega spomina,« je še povedal Velišček.

*Dominik Rusjan, voditelj prireditve
Večer Briških kulturnih društev*

Večer Briških kulturnih društev

Pet zborov, ki je ogrelo briška srca

Drugi del večera je bil rezerviran za kar pet domačih pevskih sestavov, ki so poskrbeli, da so s pesmijo napolnili srca poslušalcev. Nastopili so Moški pevski zbor Ludvik Zorzut, pevci iz Medane, ki letos obeležujejo tudi projekt snemanja domačih skladb v vsako hišo. Obisko-

valci so slišali tudi Vokalno skupino Vinika, pevke, ki pod vodstvom prof. Franke Žgavec že več kot 25 let (delujejo pa že čez tri desetletja) prinašajo prefinjeno žensko energijo in zrelost. Publika je razveselil še Nonet Brda, letošnji absolutni slavljenec, ki praznuje 40 let delovanja. Svoj veliki jubilej so okronali s koncertom 27. junija 2026

Večer Briških kulturnih društev

na Gradu Dobrovo. Ravno tako so prisotne razveselile Briške trcinke, deset deklet in žena iz sosednjega Števerjana, ki pod imenom prepoznavne češnje trcinke že od leta 2020 širijo ljubezen do ljudske in pop glasbe. Kot zadnji so nastopili briški posebneži, ki žvrgolijo že od leta 1977, Moški pevski zbor Srečko Kumar.

Vse te zgodbe imajo nekaj skupnega. Zgodbo o ljudeh. O ljudeh, ki pojejo, ustvarjajo, zapisujejo zgodovino in ohranjajo Brda takšna, kot jih imamo radi.

Večer se je, kot se za prave Brice spodobi, zaključil veličastno – vsi moški pevski sestavi so stopili skupaj na oder in dvorano dvignili na noge z mogočno briško himno *Brda, Brda*. Sledilo je sproščeno druženje ob ogledu razstave, briški kapljici in seveda rdečih češnjah.

D. R.

Fotografija: Damijan Simčič,
ZOSO foto

Slavnostna seja v občini Svetvinčenat

Istra in Brda imata veliko skupnih lastnosti

Dobro povezovanje hrvaških občin Matulji in Barban z Občino Brda je tudi v Občini Svetvinčenat zanetil željo, da bi se tesneje povezali z Bri-

ci. Povezovanja si želi predvsem na področju prenosa znanja, izmenjave izkušenj in vzajemne turistične promocije.

Po prvem obisku Brd s strani istrske delegacije lani pozimi so se junijske slavnostne seje v Občini Svetvinčenat udeležile podžupanja Teja Jelina, občinska svetnica in predsednica komisije za čezmejno sodelovanje Silvestra Elen Brašnić Saffigna ter direktorica občinske uprave Anita Manfreda. Slavnostni dogodek, prepojen z istrsko tradicijo, se je odvil v slikovitem gradu Morosini-Grimani. Župan Dean Perković je v sklopu obiska briški delegaciji predstavil delovanje občine in željo po sodelovanju. Prevzel je tudi vlogo vodnika in razkazal grad Morosini-Grimani, obnovljen z denarjem Evropske unije (EU), ki ga bogatijo številne interaktivne vsebine.

Kot zanimivost: obisk je sovpadal tudi s 40. obletnico delovanja domačega balinarskega kluba, ki se lahko pohvali s svetovnim prvakom v hitrostnem zbijanju

Darijanom Živolićem. To jesen bo v Športnem parku Vipolže organiziran balinarski turnir z ekipami iz Matulj, Barbana in Svetvinčenata, kar bo spremljalo tudi srečanje županov.

Besedilo in fotografija: Občina Brda

»Bologna sei grossa, rossa e dotta«

Učenci 8. in 9. razreda, ki obiskujemo izbirni predmet italijanščina, učenci 7. in 8. razreda, ki obiskujemo izbirni predmet SPH, ter Zeleni ambasadorki skupine Erasmus+ smo se 10. aprila 2026 odpravili na ekskurzijo v Bologno. Ogledali smo si znamenitosti mesta, občudovali njegovo bogato zgodovino in arhitekturo ter vadili italijanski jezik v vsakdanjih situacijah. Posebno zanimiv je bil obisk muzeja sladoleda, kjer smo spoznali zgodovino in pripravo te priljubljene sladice. Sladoled smo tudi degustirali.

Preživeli smo krasen dan in se domov vrnili z novimi znanji, izkušnjami in lepimi spomini. »Ciao, alla prossima.«

Posvet o občinskih cestah

Gospodarjenje s cestnim omrežjem lokalnih skupnosti

V Brdih smo gostili tradicionalno strokovno srečanje predstavnikov občin, projektantov, izvajalcev in ponudnikov na področju občinskih cest in prometa. Kako usklajevati razvoj gospodarstva in prometne infrastruk-

ture? Kako določiti prioritete vlaganj? Kako načrtovati bolj sistematično in dolgoročno? Kako povečati odpornost na izredne dogodke? To so bila ključna vprašanja dvodnevne posveta, ki ga je maja organiziral Educenter.

Zakaj je Edu center izbral Brda? »Brdar so«, kot navajajo, »v zadnjih letih doživela intenziven razvoj – rast vinogradništva, turizma in novih investicij. Vsak razvoj prinaša večje prometne obremenitve in večja pričakovanja do infrastrukture. Poplave novembra 2025 so pomenile prelomnico. Razgalile so ranljivosti in odprle nova vprašanja.«

Posvet se je pričel z okroglo mizo, v sklopu katere so župan Občine Brda Franc Mužič, direktorica občinske uprave Anita Manfreda, vodja oddelka za okolje in prostor, komunalno dejavnost in investicije Dejan Rusjan, direktor Kleti Brda Silvan Peršolja ter vinogradnik in vinar Marjan Simčič razpravljali o cestah in prometu od ustanovitve Občine Brda do poplav 2025. Okroglo mizo je vodil novinar mag. Uroš Slak. V sklopu razprave je bil predvajan tudi kratek video povzetek dogajanja v času ujme in aktivnosti po ujmi, ki sta ga pripravila Erika Koncut in Matej Srebrnič.

V nadaljevanju posveta so se udeleženci seznanili z izzivi, kot so gospodarjenje s cestnim omrežjem lokalnih skupnosti, mostovi kot kritični elementi občinske prometne mreže ter ukrepi in smernice za načrtovanje sanacij zaradi zemeljskih plazov nestabilnih območij. Predstavljen je bil tudi izziv razvoja turizma, kolesarske infrastrukture in prometa v Brdih, zapor cest ob priredi-

tvah in primer 120 metrov dolge viseče brvi za pešce in kolesarje, ki povezuje levi in desni breg Soče pri Solkanu.

Udeleženci so opravili tudi terenski ogled prometne infrastrukture v Občini Brda.

E. K.

Fotografija: Damijan Simčič, ZOSO foto

60. Praznik češenj

Ko Brda stopijo skupaj

Letošnji 60. Praznik češenj, ki je potekal od 4. do 7. junija 2026, je za nami. Po nekaj tednih, ko so se vtisi polegli, os-

taja predvsem občutek ponosa, da smo v Brdih ponovno dokazali, kako veliko lahko ustvarimo, ko stopimo skupaj.

Briški kvintet

Kraljica češenj (Ana Bucik) in kraljice rebule (Eva Žnidarčič, Teja Fabricijo, Katja Zajc)

Otroci OŠ Alojza Gradnika Dobrovo in OŠ Alojza Gradnika Števerjan

Plesalci plesnega kluba Lospravilos

Pihalni orkester Brda

60. Praznik češenj

XXL češnjev štrudelj

Članice Društva briške žene in dekleta s prijateljicami

Nastop mažoretk

Otroški količek Dorotejeva dežela

Jubilejni praznik ni bil pomemben zgolj zaradi okrogle obletnice. Bil je praznik ljudi. Praznik vseh, ki so v zadnjih šestdesetih letih soustvarjali njegovo zgodbo, in vseh, ki jo pišemo danes. Ob tem jubileju smo se želeli pokloniti tradiciji, obenem pa pokazati živahen utrip sodobnih Brd. Verjamem, da nam je to uspelo.

Praznično dogajanje se je začelo v četrtek, 4. junija 2026, zvečer v Vili Vipolže z odprtjem kar dveh razstav. Ob tem so se na odru zvrstila briška kulturna in umetniška društva ter otroci naše osnovne šole. Slavnostni dogodek naše občine kot vsako leto predstavlja slavnostna seja v petek zvečer, saj je Praznik češenj tudi občinski praznik.

60. Praznik češenj

Množica obiskovalcev stojnic

»Okrogla«, že 30. po vrsti, je bila tudi izvedba kolesarskega maratona Junaki vinogradov, ki je kot vsako leto do sedaj povezal Ljubljano in Brda. Trideset let tega dogodka pomeni trideset let vztrajnosti, predanosti organizatorjev in na tisoče kolesarjev, ki so v tem času postali ambasadorji Brd daleč preko naših meja. Tudi letos je prihod kolesarjev na Dobrovo pomenil enega prvih vrhuncev prazničnega konca tedna.

V nedeljo zjutraj je številne obiskovalce po briških gričih popeljal tradicionalni pohod Od češnje do češnje. Ta dogodek že vrsto let dokazuje, da Brda niso le destinacija vrhunskih okusov, temveč tudi prostor izjemne naravne in kulturne dediščine. Mnogi pohodniki so prav skozi ta dogodek ponovno odkrivali skrite koticke naših vasi, razglede in lepoto briške krajine.

Osrednje prizorišče letošnjega praznika je bil Grad Dobrovo, ki je skozi oba dneva zaživel v vsej svoji veličini. Obiskovalci so lahko okušali briške češnje in druge lokalne dobrote, spoznavali obrtnike in ustvarjalce, uživali ob glasbenih nastopih domačih izvajalcev ter folklornih skupin, likovnih razstavah ter ex tempore dogodka, razstavi češenj, številnih delavnicah in pestrih

vsebinah za najmlajše. Posebno mesto je imel tudi dokumentarni film, pripravljen ob 60-letnici praznika, ki nas je spomnil na bogato zgodovino dogodka in številne generacije, ki so ga pomagale graditi.

Med najbolj odmevnimi trenutki sobotnega dogajanja je bil zagotovo 60-metrski češnjevi štrudelj. Simbolično dolžino jubileja so s svojim znanjem, spretnostjo in predanostjo ustvarile članice Društva briške žene in dekleta skupaj s prijateljicami. Navdušenje obiskovalcev ob postavitvi, meritvi in razdelitvi štrudlja je pokazalo, da so prav takšni trenutki tisti, ki ustvarjajo nepozabne spomine in povezujejo skupnost.

Vendar pa je srce Praznika češenj od vedno bila tradicionalna nedeljska povorka, ki smo jo po dolgih letih ponovno obudili. Kar štirinajst vozov je skozi Dobrovo pripovedovalo zgodbe naših vasi, običajev, dela, kulture in načina življenja. Vsak voz je bil rezultat številnih ur prostovoljnega dela, ustvarjalnosti in medgeneracijskega sodelovanja. Prav povorka je najlepši dokaz, da praznik ni projekt posameznika ali ene organizacije, ampak skupno delo celotne skupnosti.

60. Praznik češenj

KS Medana

VS Biljana Zali Breg

VS Cerovo

VS Hum

VS Dobrovo

VS Kojsko

VS Fojana Barbana

VS Kozana

60. Praznik češenj

VS Kožbana

VS Neblo

VS Vedrijan

VS Vipolže

VS Višnjevnik

VS Vrhovlje

Največja nagrada za vložen trud v organizacijo je prav to, da je jubilejni praznik ponovno združil društva, vaške in krajevno skupnost, kulturne ustvarjalce, športna društva, ponudnike, prostovoljce in številne posameznike. Vsak je prispeval svoj del zgodbe. Nekateri na odru in manjših prizoriščih, drugi v ozadju, tretji pri pripravi prizorišč, vozov, kulinarike ali sprejemu obiskovalcev. Brez njih Praznika češenj ni.

Iskrena hvala vsem, ki ste verjeli v jubilejno izvedbo in jo pomagali soustvariti. Hvala Občini Brda, dru-

štvom, partnerjem, sodelavcem, prostovoljcem in vsem Brikam ter Bricem. Hvala tudi številnim obiskovalcem, ki ste nas obiskali in z nami praznovali.

Jubilejni, 60. Praznik češenj ni bil zgolj praznovanje češenj. Bil je praznovanje skupnosti. In prav v tem je njegova največja vrednost ter razlog, da ostaja ena najpomembnejših zgodb Brd.

Tina Novak Samec, direktorica ZTKMŠ Brda

Dokumentarni film 60 let Praznika češenj

Briška zgodovina na filmskem traku

Vila Vipolže je 22. junija 2026 zvečer gostila projekcijo dokumentarnega filma *60 let Praznika češenj*, ki je obiskovalce popeljal v zgodovino enega najpomembnejših briških praznikov in zgodbo ljudi, ki so ga soustvarjali. Pet-

desetminutni dokumentarec s pričevanji Brik in Bricev ter dragocenimi arhivskimi posnetki je pripoved o nastanku in razvoju Praznika češenj in ganljiv poklon Brdom, njihovim ljudem in češnji, ki je postala simbol briške identitete.

Mateju Srebrniču, Eriki Koncut in Dominiku Rusjanu je uspelo nekaj izjemnega. V film so z občutkom, predanostjo in ljubeznijo do domačega kraja ujeli delček briške duše in zgodovine, ki bo ostal zapisan na filmskem traku in v kolektivnem spominu.

Film na izjemno lep in slikovit način oživlja briško zgodovino in gledalcu pokaže, kako pomembno je ohranjati spomin na korenine, tradicijo in skupnost.

Uvodoma je zapel Moški pevski zbor Ludvik Zorzut pod vodstvom Zarjana Kocina, ki je pevce spremljal tudi na harmoniki, med ubranim petjem pa je lepo zazvenel glas solistke Martine Kocina. Prisotne je pozdravil župan Franc Mužič, ki je bil navzoč na skoraj vseh dosedanjih Praznikih češenj, in ni skrival navdušenja nad dokumentarcem, za katerega je dejal, da se bo vpisal v zgodovino. Zbrane je nagovorila direktorica ZTKMŠ Brda Tina Novak Samec. Posebno noto večeru je dal Egon Ivančič, ki je s svojim duhovitim povezovanjem poskrbel za obilico smeha.

Domov sem odšla z občutkom hvaležnosti. Takšni projekti so dokaz, da imamo med mladimi ljudi, ki znajo in želijo ustvarjati lepe stvari za Brike in Brice. Po prireditvi so domačini ob kozarčku domačega pokramljali in zapeli, ker v Brdih najlepše zgodbe nikoli ne končamo samo z aplavzom, ampak s pesmijo, ki še dolgo odmeva med ljudmi in griči.

Lucija Prinčič Terpin
Fotografija: Marjan Feri

Češnje

So briške češnje
najsajše
od
vseh
kotičkov
z vej
majhno
branje
za
stike
z jeziki
gričevja
brajd

Spoštovane
kroglice
prve
rdeče
od
snežno belih
svetov

Vojko Rutar

Mini prazniki češenj v tujini

Tudi v Matuljih, Celovcu, Beljaku in Globasnici češnje vabile na Praznik češenj

Mini prazniki češenj v prijateljskih in pobratenih občinah že vrsto let povezujejo kraje in ljudi z briško tradicijo pridelovanja češenj. S predstavitvijo briških češenj širijo glas o Brdih ter utrjujejo čezmejno sodelovanje in prijateljstvo. Obenem so tudi povabilo na osrednji Praznik češenj v Brdih, kjer se zgodba briške češnje vsako leto znova sreča doma.

Niz mini praznikov se je pričel 27. maja 2026 v Matuljih na Hrvaškem, dan kasneje je nastopil čas za Celovec. 30. maja 2026 je sledil mini praznik v Beljaku in nato zaključek turneje 31. maja v Globasnici (vsi v Avstriji). Češnje članov Združenja sadjarjev Brda so popolnoma prevzele pozornost in opravile svojo nalogo – prisrčno vabile na jubilejni 60. Praznik Češenj v Brda. Briški enogastronomski utrip je pričarala Kmetija PriMar, za glasbeno kuliso pa sta poskrbela harmonikar Franko Oberdank in Briški kvintet.

Koordinacijo turneje Mini praznikov češenj je v imenu Združenja sadjarjev Brda vodila Teja Jelina.

Besedilo: E. K.

Foto: Petra Zuljan

Dan Zemlje

Okusno za majhne in velike

22. aprila, ko obeležujemo svetovni dan Zemlje, so združili moči majhni in veliki, da bi pokazali, kaj vse nam Zemlja daje in kako pomembna je. V vrtcu v Kojskem so malčki skupaj z vzgojiteljicami že pred časom v visoke grede posadili zelišča meliso, koromač, beli vratič (»mdrjalca«), žajbelj, rožmarin in druge. V sredo so skupaj z vzgojiteljicami pripravili okusne namaze, štrudelj, piškote, regratov čips, zeliščni čaj in napitek. Učenke 8. razreda, ki obiskujejo izbirni predmet Sodobna priprava hrane, pa so jim iz sveže nabranih zelišč pripravile frotlajo. Dogodek je bil prisrčen in zanimiv, vsekakor pa tudi zelo okusen.

Ob 40. obletnici izgradnje sabotinske ceste

Goriški muzej na obisku

Da je v slogi moč, so znova dokazali Goriški muzej, Vaška skupnost (VS) Hum in Društvo upokojencev (DU) Kojsko,

ko so 18. aprila 2026 v dvorani na Humu pripravili poseben kulturni dogodek z naslovom *Goriški muzej na obisku*.

Ob 40. obletnici izgradnje sabotinske ceste je Goriški muzej pripravil razstavo z naslovom *Od obmejnega do brezmejnega*. Razstava prikazuje nastajanje ceste ter številne dogodke, povezane s tem velikim projektom, ki je Brdom odprlo okno v svet, omogočil nove razvojne priložnosti in pomembno prispeval k večji povezanosti prostora. Čeprav so to pomembno pridobitev za Brda obeležili že večkrat, je posebna vrednost projekta predvsem v zbiranju spominov na obdobje po koncu druge svetovne vojne in na razmere, ki so zaradi slabih cestnih povezav takrat vladale v Brdih.

Spominski viri so za zgodovino izjemno dragoceni, saj skozi osebne izkušnje ljudi pomagajo razumeti preteklost ter dopolnjujejo podobo obdobja, ki jo sicer poznamo predvsem iz pisnih in slikovnih virov. Z njihovo pomočjo lažje razumemo zgodovinske dogodke, saj razkrivajo osebna občutja, razmišljanja in vsakdanje življenje ljudi ter tako ustvarjajo celovitejšo sliko časa. Zbrani so bili tudi spomini politikov, ki so sodelovali pri pogajanjih jugoslovanskih oblasti za izgradnjo meddržavne ceste in pri dogovorih o njeni izvedbi. Posebna pozornost je namenjena tudi okoliščinam, v katerih so delali zaposleni podjetja SGP Primorje, ki je gradilo novo cestno povezavo.

Obiskovalci so si lahko ogledali tudi 45-minutni dokumentarni film, pripravljen ob tej priložnosti. Film prinaša dragocena pričevanja domačinov – Bricev, ki so se po vzpostavitvi meje počutili »kot v žaklju«, saj je bila edina cestna povezava čez Plave »praktično kolovoz«. Tudi postopno sproščanje režima na meji prebivalcem ni bistveno olajšalo življenja, saj jih je omejeval urnik mejnih prehodov, ki so se zgodaj zapirali. Ker so oblasti novo cestno povezavo obljubljale

že od leta 1947, so bili Brici ob govoricah o začetku gradnje sprva nezaupljivi.

Pričevanja diplomatov, ki so si prizadevali za uresničitev projekta, razkrivajo, da so bili italijanski sogovorniki v nekaterih zahtevah pripravljeni popustiti. S pogajanjmi so namreč dosegli precejšnje znižanje cestne trase ter ugodnejše pogoje za njeno uporabo. Italijanska stran je sprva tudi zahtevala, da bi cesto lahko uporabljali le prebivalci Brd. Poseben poklon velja tudi delavcem podjetja SGP Primorje, ki se spominjajo zahtevnih razmer pri gradnji ceste – od neznosne poletne vročine do vetra in zimskega mraza. S skupnim dobrim delom so uspešno in kvalitetno izvedli ta zahteven projekt.

Dogodek na Humu je z nastopom obogatil častni občan Občine Brda Karlo Zuljan, ki je s harmoniko in triom pevcev izvedel pesem *V Goriških brdih je lepo*. Pesem je Zuljanovo avtorsko delo, za katero je dobil navdih prav ob vožnji po novo zgrajeni cesti, ki mu je močno skrajšala pot iz Nove

Gorice v Brda, kjer je služboval in si urejal dom v rodnem Kojskem.

Prireditev je duhovito povezovala Kristina Furlan iz Goriškega muzeja. Pred začetkom in po koncu dokumentarnega filma pa so si obiskovalci na platnu lahko ogledali izbor fotografij z razstave, ki prikazujejo gradnjo ceste, njeno slovesno odprtje leta 1985 ter odprtje razstave junija 2025.

Dvorana na Humu je bila ob dogodku polna, kar priča o velikem zanimanju in spoštovanju do predstavljene tematike. Številčna udeležba je bila tudi iskrena zahvala avtorjem razstave *Od obmejnega do brezmejnega* za njihov trud in pomembno delo pri ohranjanju tega pomembnega zgodovinskega spomina. Po končanem programu so se obiskovalci še zadržali ob prijetnem druženju, izmenjavi spominov, kozarčku briške kapljice in pogostitvi, ki so jo pripravile briške žene iz DU Kojsko.

Majda Korenjak, DU Kojsko
dr. Tanja Gomiršek, Goriški muzej

Spominska slovesnost pri Peternelu

Znova oživele zgodbe o upor in neupogljivosti

Grozote, ki jih je maja leta 1944 s seboj prinesla velika nemška ofenziva, so v Brdih pustile globoke rane. Ena najbolj krutih tragedij se je zgodila prav pri Peternelu, kjer je v ognju požgane domačije ugasnilo 22 življenj, med njimi tudi otroških. Osemde-

set let kasneje spomin na te grozljive dogodke ni zbledel. Na tradicionalni spominski slovesnosti so se krajani in gostje znova zbrali, da se poklonijo žrtvam fašističnega nasilja ter poudarijo vrednote tovarištva, ki so danes še kako pomembne.

Slovesnost se je začela z mogočnim in spoštljivim protokolom. Ob zvokih koračnice so na prizorišče najprej stopili praporščaki domačih organizacij iz Slovenije in Italije, takoj za njimi pa je prostor zasedla častna garda Slovenske vojske. Po uradnem častnem pozdravu in slovenski himni je med zbranimi zavladalo globoko spoštovanje do zgodovine, ki je oblikovala te kraje.

Med številnimi obiskovalci so izstopali tisti, ki so vihre tedanjega časa občutili na lastni koži, ali pa s svojim delom skrbijo, da resnica ne potone v pozabljene strani zgodovine. Med zbranimi sta bila tako prisotna Renzo Sirk in Aldo Zorzut, ki s svojo prisotnostjo poosebljata živo pričo neupogljivega primorskega duha.

Beseda je orodje, ki naj združuje

Slavnostna govornica, podpredsednica Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije Andreja Katič, je v svojem govoru izpostavila moč dialoga v današnjem svetu, poudarila pomen povezovanja in strpnosti. Izjemen pomen čezmejnega sodelovanja in skupnega boja proti fašizmu pa je poudarila druga govornica, priznana italijanska zgodovinarica in esejistka Alessandra Kersevan, ki je spregovorila v imenu Vsedržavnega združenja partizanov Italije (ANPI) za Furlanijo - Julijsko krajino. Spomnila je, da državne meje nikoli ne smejo postati ovira za človečnost in resnico.

Za kulturni pridih in prepletanje generacij so s pesmijo ter recitacijami poskrbeli združeni briški moški pevski zbori, Pihalni orkester Brda, domače učenke ter praporščak in pesnik Renato Miklavčič.

Pričevanje, ki je naježilo kožo

Posebno čustven del prireditve je bil preplet besede in glasbe. Prisotni so namreč prisluhnili pretresljivemu pričevanju (spomin Renza Sirka, zapisanega v knjigi Milene Beguš - *Prišpevki k zgodovini Brd med leti 1914 in 1947*), ki je bilo izvedeno v posebni glasbeni spremljavi. Kombinacija zgodovinske izpovedi in melodije je med občinstvo prinesla tišino, ki je povedala več kot tisoč besed, in živo izrisala trpljenje ter obenem neizmeren pogum tedanjih prebivalcev.

Srečanje pri Peternelu se je zaključilo v duhu povezovanja in z jasnim sporočilom, da sta svoboda in mir vrednoti, ki ju je treba skrbno varovati vsak dan.

Občina Brda in organizatorji se pristrčno zahvaljujejo vsem praporščakom, borcev za vrednote NOB, veteranom vojne za Slovenijo, Briškim pevcem, učenkam OŠ Dobrovo, Ivanu Kokošarju za kitarsko spremljavo, planincem, predstavnikom PDG Dobrovo ter krajanom VS Neblo.

D. R.

Fotografija: Primož Golob

KO borcev za vrednote NOB Brda

Redna letna skupščina

Letos je bila redna letna skupščina krajevne organizacije borcev za vrednote NOB Brda 11. aprila v vaškem domu v Gornjem Cerovem. Prisotne in goste je pozdravil predsednik Žarko Kodermac, jih seznanil z nekaj aktualnimi problemi ter kadrovskimi zadevami na OZB NOB Nova Gorica.

Poročilo o delu in finančno poročilo za leto 2025 ter smernice programa za leto 2026 je podal Žarko Kodermac. Program dela v leto 2025 je bil v celoti realiziran. Program za leto 2026 je objavljen v brošuri *Spominjamo se*. Naš program je tradicionalen: 27. april v Medani, 24. maj Cerovo in Peternel, 12. julij Kožbana, 31. oktober komemoracija v Gonjačah. Glede Kožbane bomo imeli letos težave, saj zaradi plazu še ni dostopa do prireditvenega prostora. O tem bo javnost pravočasno obveščena. Priporočil je udeležbo na proslavi ob 79. obletnici priključitve Primorske k matični domovini, ki bo v soboto, 12. septembra 2026, v Lipici. Prizadevali si bomo za čim tesnejše sodelovanje z ANPI v naši bližini; ob dnevu mrtvih bomo nesli vence v Števerjan, Jazbine in Koprivno. Prihajajo pobude o spremembi imena naše organizacije, saj pravih borcev in aktivistov NOB skoraj ni več v naših vrstah. Akcija je stekla v marcu, s predlogi lahko sodeluje vsak.

V nadaljevanju zbora je Danilo Bašin podal kratko poročilo o nekaterih aktualnostih v svetu in doma ter sodelovanju z ANPI. V razpravi je Renato Miklavčič med drugim dejal, da bi morali biti naši praporščaki bolj udeleženi na okoliških prireditvah, da moramo biti bolj prisotni povsod in zagovarjati svoja stališča, da moramo stalno ustrezno obnavljati spominska obeležja.

Pozdravil je prisotna gosta Valterja Adamiča, predsednika Društva vojnih invalidov Severne Primorske, in predsednico Društva upokojencev Kojsko Majdo Korenjak. Po izvolitvi delovnega predsedstva je predsedujoči Karlo Passoni predlagal minuto tišine v počastitev spomina na preminule člane.

Žarko Kodermac se je zahvalil razpravljalavcu, cerovski mladini za sodelovanje pri organizaciji spominske slovesnosti v Cerovem, Danilu Bašinu pa za prispevek pri sodelovanju z zamejskimi organizacijami. Prisotne je pozdravil Valter Adamič v imenu Društva vojnih invalidov Severne Primorske, ki šteje 224 članov. Predstavil je nekaj njihovih prireditev in povabil k udeležbi in sodelovanju.

Po zaključenem uradnem delu je sledilo druženje s gostitvijo.

Milena Beguš

Fotografija: Majda Korenjak

Rezultati ankete

Stigma še vedno vpliva na duševno zdravje

Rezultati ankete iz pomladne izdaje Briškega časnika o vplivu stigme na duševno zdravje kažejo, da 77 % sodelujočih meni, da so ljudje z duševnimi težavami v družbi pogosto stigmatizirani, več kot 80 % pa jih ocenjuje, da se o duševnem zdravju v družbi še vedno premalo govori. Anketiranci se večinoma strinjajo, da lahko strah pred stigmatizacijo ljudi odvrne od iskanja strokovne pomoči ter da zaradi stigme mnogi svoje težave skrivajo ali pomoč poiščejo prepozno. Hkrati večina poudarja pomembno vlogo podpore družine in prijateljev pri iskanju pomoči. Med najpogostejšimi razlogi za odlašanje z iskanjem pomoči so bili navedeni strah pred obsojanjem ter finančni razlogi.

Naj nam ugotovitve ankete služijo kot spodbuda, da še naprej širimo razumevanje, zmanjšujemo predsodke in gradimo skupnost, v kateri nihče ne ostane sam s svojimi težavami. Vsem sodelujočim se zahvaljujemo.

Študentke 3. letnika, Psihosocialna pomoč, FUDŠ, Nova Gorica

Dan upora proti okupatorju v Medani

Spomin na preteklost pretopili v opomin na sedanost

Z zvoki koračnice in s ponosnim korakom praporščakov se je 27. aprila 2026 v medanski Jami odvila letošnja spominska slovesnost, posvečena obletnici množičnih aretacij in požiga domačij. Krajanje Medane in številni gostje so znova dokazali, da spomin

na upor nonov in non proti okupatorjevemu nasilju v Brdih ostaja živ, trden in neupogljiv. Prizorišče, ki so ga v preteklosti zaznamovali strah, groza in ogenj, je tokrat odmevalo v zvokih pesmi in uporniške poezije.

Nekdanji minister Matej Arčon, slavnostni govornik na dogodku

Slavnostni govornik na dogodku v Jami je bil nekdanji podpredsednik Vlade RS in minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Matej Arčon, ki je poudaril pomen ohranjanja narodne zavesti in čezmejnega povezovanja: »Ni samoumevno, da nad nami sije svobodno sonce. Ni samoumevno, da se med briškimi griči razlega smeh, da iz zemlje trte črpajo edinstveno hrano za najboljše vino na svetu. Da ceste vodijo v srečne domove, k uspešnim podjetnikom, da sloves in delo sem privabljata ljubitelje dobrega in lepega z vsega sveta. Ni samoumevno, da lahko človek, sam svoj gospodar, s trudom in pametjo zase in za svoje

ustvari dobro, uspešno življenje. Ni bilo vedno tako.

Pred nekaj meseci smo sem v Medano pripeljali ameriško astronautko slovenskega rodu Sunito Williams. Vsi njeni spremljevalci iz ameriške ambasade so že menciali in gledali na ure, ampak ona – kar ni hotela iti nazaj v Ljubljano. In kdo bi ji zameril. Kdor danes pride v Medano, je očaran. Tudi največji svetovljani, ki so videli veličastna mesta in slikovite pokrajine, pokleknejo pred lepoto teh gričev, pred zelenim bogastvom, ki objema na eni strani Alpe, na drugi strani Jadransko morje.

A v preteklosti, niti ne tako oddaljeni, so mnogi to radodarno, izjemno zemljo teptali in mnogi so izkoriščali te delovne in pametne ljudi. Živel na račun njihovega znoja in solza, izčrpavali ta svet, po cestah pošiljali tanke in vojaške tovarnjake, ruvali in uničevali vse, kar je bilo dobrega in vrednega. Mnogi so poniževali briškega človeka. Ampak ponižal ga ni nihče. Kajti ponos je tako globoko zakoreninjen v vas, da ga nihče in nič ne more izriniti. Tako žilav in močan je ta ponos, da ga nobena sila ne more poteptati.

Ponos je vodil mladeniče, ki so oblikovali prvo briško partizansko četo, ter številne mlade borke in borke, ki so iz briških vasi odhajali v partizanske enote. Ponos je držal pokonci kmetice in kmete, ki so partizanom pomagali, jim dajali hrano in zatočišče ter zato plačali najvišjo ceno.

Strašna nesreča se je nad Medano zgrnila prav v zadnjih dneh vojne, tik pred osvoboditvijo. V maščevalnem pohodu so nameravali okupatorji, ki so takrat prav gotovo že slutili svoj poraz, ustreliti deset mož. Deset domačij v tej prekrasni Medani so nameravali oropati delovnih rok, skrbnih misli, desetim družinam so hoteli vzeti prihodnost. Usoda je hotela drugače in vsi so se po strašni izkušnji internacije srečno

Dan upora proti okupatorju v Medani

vrnili domov iz nemških koncentracijskih taborišč.

Organizatorji današnje slovesnosti, ki se jim zahvaljujem, da so mi podelili čast slavnostnega nagovora, in jim čestitam za vztrajnost pri ohranjanju plemenitega spomina, so na vabilo zapisali, da je tej sreči v nesreči, ki je preprečila kruto smrt domačinov, botrovalo tudi posredovanje župnika.

Veste, to je naš primorski zaklad. V drugih delih Slovenije njegove vrednosti pogosto ne cenijo in je po navadi niti ne razumejo. Ne razumejo tega, da smo Primorci stopili skupaj iskreno, v imenu najbolj temeljnih vrednot. V imenu sočutja, človečnosti, v imenu ljubezni do domovine in drug do drugega. In zmogli razlike postaviti na stran. Razlike, ki so bile v boju za obstoj, za dostojanstvo in ponos nenadoma majhne in nepomembne.

Renzo Sirk je po naključju preživel najhujši in najbolj boleč vojni dogodek v Brdih, ki se je zgodil le nekaj kilometrov od tod – požig pri Peternelu, kjer je maja 1944 v ognju izginilo 22 življenj, med njimi so bili tudi otroci. Tako je v spominjanju na tragičen dogodek povedal 80 let kasneje: »Ne pozabite. Ne Peternela, ne Dražgoš, ne Auschwitza. Živite tako, da se nikoli več ne ponovi.«

Kako naj torej živimo? Kaj moramo narediti, da se ne bo več ponovilo? Kaj smo dolžni svojim prednikom? Borkam, kurirjem, talcem, tlačanom, upornikom kolonom, internirankam, aktivistkam, čedermacem?

Mislim, da smo dolžni iskrenost. Dolžni smo biti iskreni ljudje.

Dolžni smo, tako kot so se Primorci z vsem srcem borili proti fašizmu in nacizmu, proti nasilju, proti uničevanju slovenskega jezika in kulture, tudi mi z vsem srcem sprejeti vrednote demokracije, socialne in pravne države, spoštovanja človekovih pravic, vrednote sožitja, družbenega sprejemanja in sodelovanja.

Iskreno.

Pravijo, da je politika umetnost možnega. Nekateri to razumejo tako, da smejo politiki narediti vse, kar je možno, da si pridobijo moč in vpliv. Če pristanemo na to, da so dovoljene laži in manipulacije, da je pameten tisti, ki brezsramno trguje s svojimi načeli, da je vreden občudovanja tisti, ki se prerine v ospredje tako, da spotika in žali svoje nasprotnike. Če to sprejememo, dragi prijatelji, potem nas ceste peljejo samo nazaj. Stran od smeha in dobrega vina. K teptanju, ruvanju, izkoriščanju, k sovraštvu in bolečini.

Ne dopustimo, da se to zgodi. Čujajmo našo iskrenost in naš ponos.

Ko pridem v vašo občino, vedno rad vidim župana, prijatelja Franca Mužiča. Domoljuba z veliko začetnico, politika, ki ni začrtal svoje poti z željo, da si nagrabi bogastvo in moč, ampak zaradi ljubezni do svoje zemlje, njegove Jožice in do svojih ljudi. On in njemu podobni morajo postati vzor slovenske politike, ki ni treba, da je umetnost možnega. Naj bo raje umetnost dobrega.

Čestitke ob krajevnem prazniku, drage Medanke in Medanci. Naj živijo uspešna, podjetna, ambicio-

zna Brda. Naj živi dan upora proti okupatorju. Naj živijo vrednote narodnoosvobodilnega boja. Naj živi iskrena, svobodna, pravična Slovenija.«

Kulturni program v Jami so z žarom in pogumom obarvale učenke OŠ Alojza Gradnika Dobrovo Ema, Tia, Pia in Izabel. Z recitacijami so v srca obiskovalcev vnesle moč mladosti, ki spoštuje svoje korenine. Kot zvest partner spominskih slovesnosti se je predstavil domači Moški pevski zbor Ludvik Zorzut pod vodstvom Zarjana Kocine, ki je z ubranim petjem dvignil pesem visoko nad briške griče. Manjkali niso niti godbeniki Pihalnega orkestra Brda pod taktirko Boštjana Vendramina.

Ob ritmičnih bobnov in v spremstvu praporščakov se je nato celotno omrežje obiskovalcev premaknilo na medanski plac. Tamkajšnji spomenik opozarja na trenutek, ko so domačini za las ušli smrti. Po vrnitvi iz taborišč so se namreč zaobljubili, da bodo vsako pomlad obujali spomin na čas trpljenja in upora, kar počnejo vse do danes.

D. R.

Fotografija: Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Medgeneracijsko sodelovanje v Kojskem

Skupaj ustvarjali izdelke in spomine

Na naši podružnični šoli v Kojskem je skozi celotno šolsko leto potekalo medgeneracijsko sodelovanje. Učenci so skupaj z gospodi Jelko Kumar, Natašo Filej, Majdo Korenjak in Vesno Koštrin sodelovali na delavnicah ročnih spretnosti, kjer so ustvarjali različne izdelke.

Učenci so goste razveselili s kratkim glasbenim programom, gospe pa so jih pogostile s pecivom in jim podarile ročno izdelane verižice.

Praznik svetega Križa nad Kojskim

Lili Grudina in njen trenutek

Vsako leto se nad Kojskim zgodi tisti tihi vzpon, ki ni le hoja, ampak vračanje. Križev pot se odpre kot nit med stoletji: kapelice, ki čez leto molčijo, na praznik spregovorijo s podobami. Na vrhu stoji cerkev sv. Križa, gotska

svetloba, ki že pet stoletij varuje svoje oltarno krilo. Okrog njega se zbirajo domačini, romarji, prijatelji. Zaradi vere, spomina ali zaradi občutka, da se človek tu za trenutek vrne k sebi.

Praznik svetega Križa, ki se je zgodil sredi maja, je živa cerkvena in romarska tradicija, ohranjena skozi stoletja. Ni le cerkveni dogodek, je tudi srečanje skupnosti. Procesija, maša in križev pot so osrednji del praznovanja, ki ga spremlja občutek povezanosti z zgodovino in z ljudmi, ki se vsako leto vračajo na ta grič. Tudi letos je bila organizacija v rokah župnije in Društva za kulturo, turizem in šport Kojsko, seveda nikakor ne brez Tamare in Miloša. Duhovno jedro praznika so kakor zmeraj lepo dopolnile kulturne vsebine, pritrkovalci, Moški pevski zbor Srečko Kumar pod vodstvom Alessandra Sluge in likovna razstava v turnu.

Poglej me še enkrat je naslovila svojo razstavo mlada briška umešnica **Lili Grudina iz Fojane**, nemirna iskalka, katere pot je že dolgo razpeta med celinami. Kot lastovka, ki se seli iz dežele v deželo — Peru, Vietnam, Indija ... Kot bi povsod iskala gnezdo, ki ga še ni našla, in hkrati nosila v sebi vse tisto, kar je že videla, doživela, preplešala.

Lili Grudina in njen trenutek. Fotografija: zasebni arhiv LG

Turn pri Sv. Križu nad Kojskim jih s svojimi zidovi, ki pomnijo zgodovino, sprejema kot znanilce, ki vedo, da je čas krožen, ne linearen. Da se vrača v plasteh, v odtenkih, v tihih premikih. In prav tu Lilijine slike zaživijo. Abstraktne, polne notranjih pokrajin, ki jih vsak od nas prepozna po svoje. Včasih kot

pokrajino, včasih kot spomin, včasih kot vprašanje. Dihajo počasi, kot bi se spomin šele sestavljal, in hkrati nosijo tisto rahlo migetanje, ki ga imajo samo ljudje, ki nikoli zares ne pristanejo.

Med slikami so tudi ptice – morda slikarkine sopotnice, morda njene prerokinje. In je slika ženske z modrimi lasmi, široko razprtih oči, z glavo, nagnjeno v tisti kot, ki ga poznamo iz trenutkov, ko se skušamo spomniti nečesa, kar je bilo nekoč pomembno. Rdeča rokavica, ki podpira obraz, je kot opomba, kot poudarek, kot tihi klic: Poglej me še enkrat, tu je nekaj, kar se tiče TEBE.

Lili se že nekaj let kali v likovnem društvu Dablu. Njene slike so vse zrelejše. Niso odgovori. So povabila. So okna, ki se odpirajo navznoter. So kraji, kjer se človek za hip ustavi in začuti, da je svet večji, kot ga je prinesel s seboj. In morda je prav to njeno gnezdo – ne kraj, temveč trenutek, ko se nekdo pred njenim delom prepozna

Iva Sivec

Ples, glina in slika

Njeno telo je vajeno ritma, ki ga ne narekuje ura, temveč notranji ogenj. Je vrhunska plesalka, ki zna prostor razpreti v gib; kiparka, ki zna iz gline zgnesti popolno obliko; slikarka, ki zna občutek ujeti v barvo. Morda zato njene slike niso le prostori. Lahko so travniki, lahko so veter, lahko so misel, ki se razblini, še preden jo zares izrečemo. Lahko so tisto, kar ostane, ko se človek ustavi in ugotovi, da ga je svet prehitel.

Čas, ko se zaslišijo glasovi Brd

Predvečer dneva boja proti okupotarju je v Medani zopet združil tradicijo, kulturo in domačo besedo. Na odru medanske dvorane se je namreč odvila že 44. tradicionalna revija briških pevskih zborov. Dogodek, ki ima korenine v letu 1982, je zno va dokazal, da

Vse skupaj se je začelo pred več kot štirimi desetletji z željo, da medanski krajevni praznik dobi globlji, kulturni pečat. Če so na prvih revijah nastopale še različne zasedbe, vključno s pihalnim orkestrom, je Medana kmalu postala izključno zibelka zborovskega petja. Letošnji večer je z uvodnim pozdravom uradno odprl predsednik Krajevne skupnosti Medana Valter Kocina, nato pa je oder pripadel tistim, zaradi katerih Brda že toliko let zvenijo tako uglašeno.

Od otroške igrivosti do zrelih glasov

Led so prebili najmlajši iz Otroškega pevskega zbora OŠ Alojza Gradnika Dobrovo. S svojo iskrenostjo in čistimi glasovi so dokazali, da se za prihodnost briškega petja ni bati. Takoj za njimi so oder zasedli pevci MoPZ Ludvik Zorzut. Možje, ki nosijo ime po slavnem briškem rojaku in organistu, so ponosni nosilci vaškega življenja. Med vrsticami pa so ponosno spomnili na svoj projekt snemanja skladb, s katerim želijo pesem prinesiti prav v vsako hišo v domači krajevni skupnosti.

Prav posebno vzdušje so prinesle članice vokalne skupine Majnice. Zablestele so s slovensko ljudsko *N mav čez Izaro*, zimzeleno *Dekle iz zlate ladvice* in pesmijo *Rožic ne bom trgala* v priredbi Zarjana Kocine.

Da glasba ne pozna meje, ne le v teoriji, ampak tudi v praksi, so dokazali pevci vokalne skupine Mozaik. Tri pevke in trije pevci, ki združujejo glasove z obeh strani meje, so postregli z mednarodnim, sodobnejšim pridihom.

Druga polovica večera je pripadla prekaljenim glasovom briških odrov. Vokalna skupina Vinika, ki pod umetniškim vodstvom prof. Franke Žgavec ustvarja že več kot 25 let, je znova očarala s prefinjeno interpretacijo. Nato so dvorano zatresli moški glasovi MoPZ Srečko Kumar iz Kojškega. Pod taktirko Aleksandra Sluge so zapeli Kosovelovo *Jutro na Krasu*, Vodopivčevo *O večer ni uri* in Volaričevo *Nos*. Pevci, ki jih Brke in Brici vedno

briški človek skozi pesem izraža svojo največjo ljubezen do domače grude. Na odru se je zvrstilo sedem pevskih sestavov, ki so s prepletom otroške iskrenosti, moške odločnosti in ženskega žara poslušalcem naježili kožo ter napolnili srca.

Nonet Brda še zadnjič zapel v Medani

prepoznajo po neizmerni ljubezni do druženja, naslednje leto praznujejo abrahama – okroglih 50 let. Čustven vrhunec večera je pripadel Nonetu Brda. Pevci, ki že štiri desetletja nosijo glas o Brdih po vsem svetu, od sosednje Italije pa vse do Velike Britanije, so postregli s pesmimi *Čej so tiste stazice*, *Škabrijel* in *Pridi, deklica*. Med občinstvom pa se je med njihovim nastopom prikradlo nekaj nostalgije in otožnosti. Šušlja se namreč, da je bil njihov napovedani jubilejni koncert ob 40-letnici delovanja 27. junija 2026 na Gradu Dobrovo hkrati tudi njihov zadnji skupni nastop.

Večer se je zaključil z obljubo, da se pesem med briškimi brajdami nikoli ne bo utišala, saj so pevci in obiskovalci druženje nadaljevali ob kozarčku žlahtnega in s pesmijo dolgo v noč.

D. R.

Fotografija: Andrej Colja

Slovesnost ob zaključku študijskega leta

Na slovesnost Društva UNITRI Brda ob zaključku študijskega leta smo povabili vse, ki z nami sodelujejo in nas skozi celotno leto podpirajo. Občina Brda, OŠ Alojza Gradnika Dobrovo in

podružnična šola Kojsko imajo veliko posluha za našo dejavnost, saj nam nudijo brezplačno uporabo prostorov in opreme. Tudi v lokalnem okolju imamo veliko podpore za naše delo.

Kulturni program je povezovala Alida Pavšič, ki ga je obogatila s kratkimi predstavitvami nastopajočih. Uvodni del slovesnosti je obogatila skladba *Koncert št. 2* skladatelja Anatolija Komarowskega, ki jo je zaigrala mlada violinistka Angela Simčič, učenka Glasbene šole Nova Gorica in vnukinja naših članov. Sledil je pozdravni nagovor predsednice UNITRI Brda Duške Prinčič Domenis, ki je predstavila dejavnosti v iztekajočem se študijskem letu ter poudarila pomen vseživljenjskega učenja v tretjem življenjskem obdobju. Posebej je izpostavila krožke tujih jezikov – italijanščine, angleščine in nemščine, ker so Brda turistična destinacija, kamor prihaja vse več tujih turistov.

Program so popestrili učenci OŠ Alojza Gradnika – podružnične šole Kojsko pod mentorstvom Helene Vendramin. Predstavili so se s pevskim zborom, recitacijami in zabavnim skečem, v katerem so prikazali, kako naporen je lahko dan upokojenca.

Slovesnosti se je udeležil tudi župan Občine Brda Franc Mužič, ki je v nagovoru poudaril pomen izobraževanja, ki ga nudi tretja univerza, in aktivnosti, ki spodbujajo vitalnost in vključevanje starejše generacije v lokalno okolje.

Sledili so nastopi članic in članov krožka igranja kitare pod mentorstvom prof. Egon Boštjančiča ter plesnega krožka pod mentorstvom Valterja Reščiča.

Predstavili smo krožke, ki smo jih izvedli v študijskem letu 2025/2026, in njihove mentorje:

- pletenje košar iz vrbja – mentor Lucijan Grudina,
- peka kruha in peciva – mentorica Danila Terčič,
- pletenje svitkov – mentorica Mima Kodermac,
- kaligrafija – mentorica Vanja Fabricijo Žbona.

Na slovesnost sta bila povabljeni tudi predsednica društva Dabla Alda Grudina in mentor, akademski slikar Aleksander Velišček, ki se zaradi odsotnosti nista mogla udeležiti dogodka. So pa naši člani, ki delujejo v društvu, razstavili nekaj svojih slik.

Druženje se je nadaljevalo v paviljonu Gradu Dobrovo ob klepetu, dobri hrani, pijači in pokušini izdelkov, ki so jih pripravili naši člani v delavnici peke kruha in peciva ter v lastni režiji.

In kaj vse smo še organizirali v iztekajočem se študijskem letu 2025/26 poleg zgoraj navedenega? To so bili krožek umetnostna zgodovina Brd in Goriške, delavnica za ohranjanje etno kulturne dediščine, krožki tujih jezikov, dvakrat tedensko ura telovadbe na OŠ Dobrovo in podružnični šoli Kojsko, pohodniki pa se podajamo na potep s pohodniki DU Dobrovo.

Lani oktobra smo organizirali predavanje *O gobah in njihovi uporabi v prehrani* (predavatelj Božidar Slivnjak), obiskali HE Avče in Doblar v organizaciji Vladimirja Gabrijelčiča ter priredili večdnevni izlet na Portugalsko. Decembra smo si nato ogledali operno predstavo *Netopir* Johanna Straussa in imeli prednovoletno srečanje v restavraciji Gradu Dobrovo. Letos marca smo organizirali dve delavnici za dvig digitalnih kompetenc (dvakrat

Društvo UNITRI Brda

po 10 ur). Izobraževanje je obsegalo delo s telefonom in računalnikom. V juniju načrtujemo še ogled JE Krško in vožnjo z ladjico po Ljubljani.

Še več dejavnosti smo imeli v načrtu, a ker nimamo mentorjev, dejavnosti ne moremo izpeljati. Želimo si, da bi tudi v prihodnjem študijskem letu ohranili vse aktiv-

nosti, ki jih izvajamo zdaj, in jih po možnosti še razširiti. Zato vas vabimo, da se nam pridružite pri vpisu v novo študijsko leto v septembru, ko bomo objavili nov študijski program na spletni strani Društva UNITRI Brda www.unitribrda.si.

Evgenija Prinčič Koncut

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

Obnovili znanje cestnoprometnih predpisov

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (SPV) Občine Brda je 26. marca 2026 v sodelovanju s Policijsko postajo (PP) Nova Gorica ter Šolo vožnje Ferdo izpeljal obnovitveno predavanje cestnoprometnih predpisov. Udeleženci dogodka so v prvi uri lahko opravili testno vožnjo z inštruktoricami Šole vožnje Ferdo, v drugi uri

pa poslušali obnovitveno predavanje cestnoprometnih predpisov predstavnika PP NG Gabrijela Cizere.

Za pomoč pri organizaciji dogodka se SPV Občine Brda zahvaljuje Policijski upravi Nova Gorica, Šoli vožnje Ferdo, OŠ Alojza Gradnika Dobrovo, Kleti Brda ter društvoma upokojencev Dobrovo in Kojško.

Besedilo in fotografija: SPV Občine Brda

Dom upokojencev Podsabotin

Pomlad prinesla novo energijo, nasmeh in povezanost

Pomlad je v Brdih znova prebudila naravo in nas povezala v toplih trenutkih druženja. Stanovalci doma v Podsabotinu so ob sončnih dneh uživali v petju in prijetnem klepetu, ki je napolnil dneve z dobro voljo.

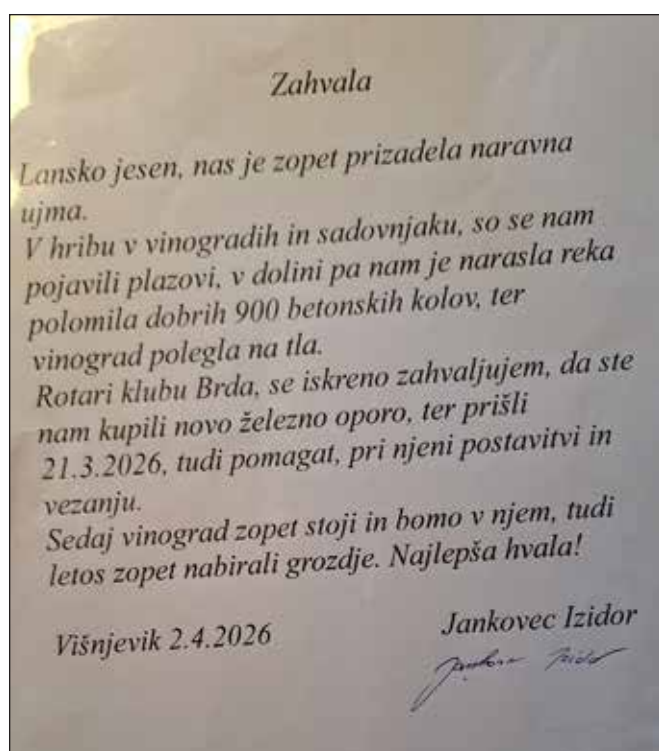
Med cvetočimi briškimi griči smo skupaj ustvarjali lepe spomine ter dokazali, da pomlad prinaša novo energijo, nasmeh in povezanost med ljudmi.

Pomagali v ujmi prizadeti družini

Novembra 2025 so Goriška brda prizadele poplave v obsegu, kakršnih se ne spomnijo niti najstarejši tukajšnji prebivalci. Prizadetih je bilo precej briških kmetij, med njimi je veliko škodo utrpela tudi kmetija družine Izidorja Jankovca iz Višnjevika. Na kmetiji, ki živi pretežno od prihodkov

kmetije, praktično ni bilo zemljišča, ki ga ne bi prizadelo obilno deževje in uničujoče poplave v dolini reke Reke. Na tleh je ostala večina vinograda. Tudi v Rotary klubu Medana Goriška smo prepoznali težave, v katere je posebnost narava pahnila družino.

Najprej so izjemni vaščani Višnjevika, prijatelji in gasilci pomagali pri prvem najtežjem delu čiščenja in ponovne postavitve, v drugem delu pa smo člani Rotary kluba pomagali pri zamenjavi uničenih betonskih kolov. Iz za to namensko zbranih sredstev smo prispevali za nabavo novih kortenskih kolov. Uničene betonske kole smo v sobotni delovni akciji nadomestili z novimi kortenskimi, k njim pa zvezali trte in oporne žice. Skupaj z obljubljenim prispevkom Kleti Brda ter ob naši finančni in prostovoljni delovni pomoči nam je uspelo uničen vinograd ponovno postaviti na noge. Vse to je le še en dokaz več, da je s skupnim delom in obilo dobre volje nemalokrat tudi nemogoče mogoče.

za Rotary klub Medana Goriška zapisal Emil Čadež
Fotografija: arhiv Rotary klub Medana Goriška

99-letni Aldo Zorzut

Eden redkih še živečih udeležencev druge svetovne vojne

Si predstavljate 99-letnika, ki se še vedno sam najmanj dvakrat tedensko pripelje iz Kromberka v Brda? V Vipolžah, kjer je bil rojen, obišče družini Strehar in Filej, gre obiskat grob staršev na vaško pokopališče ter se obvezno ustavi pri balinarjih. Prav balinanje je bila njegova velika ljubezen in strast vrsto let.

Posebno ponosen je na lanskoletni sprejem pri predsednici republike dr. Nataši Pirc Musar v predsedniški palači v Ljubljani, kjer je prejel predsedničino priznanje kot eden še živečih borcev NOB.

Njegovo življenjsko zgodbo povzemam po intervjuju Zmage Prošt, ki je bil objavljen v reviji Pozdrav pomladi Društva vojnih invalidov severne Primorske.

Aldo, uradno Mafaldo, je klen Bric, ki ga je življenje peljalo daleč naokrog, da se je zdaj ustalil v svoji hiški v Kromberku. Kljub svojim letom, rojen je bil 7. oktobra 1927 v Vipolžah, do stoletnice mu torej manjka zelo malo. Še vedno živi sam, sam gospodinji in kuha. Se pa dnevno sliši s hčerko, ki živi na Krašu. »Tako sem se odločil in tako je prav,« pove o svoji odločitvi, da živi sam. Pot do take odločitve pa je bila dolga ...

V partizanih, kamor je odšel v 14. divizijo zelo mlad leta 1942, je bil ranjen dvakrat. Prvič na Kočevskem leta 1943, pri Poljanah v Tomšičevi brigadi, hitro po razpadu Italije, ko ga je zadel drobec granate v nogo in mu je presekala palec. Ni ga pustil amputirati, češ, da če umrje, naj

Tako je bilo tudi v nedeljo, 24. maja 2026. Parkiral je v Vipolžah pri Jadranu, ki ga je nato zapeljal do Peternela, kjer se je udeležil spominske slovesnosti. Po uradnem delu se mu ni mudilo domov, poklepetal je s slavnostno guvernico Andrejo Katič, županom in drugimi gosti. Taka srečanja mu veliko pomenijo.

umrje cel in so ga potem pozdravili v roški partizanski bolnici. In drugič huje, leta 1944, ko je Ljubljanska četa 18. divizije padla v zasedo v bližini Ljubljane. Kroglja ga je prestrelila skozi levo pljučno krilo. Hudo ranjen se je zavlekel v goščo, kjer bi gotovo izkrvavel, če ne bi komandant Daki med bitko opazil, kam se je zatekel. Soborci so ga izvlekli iz gošče, oskrbeli in poskrbeli za nadaljnjo pot na zdravljenje. Bolj megleno se spominja, kako so ga dolge dneve nosili proti Dolenjski. Za tak hude ranjence so takrat poskrbeli zavezniki, ki so jih iz osvobojenega ozemlja v Beli krajini z letali transportirali v Bari. Zdravili so ga v

Takrat se je v Bariju tudi razvedelo, da je doma iz Brd in so ga začeli obiskovati rojaki iz vseh delov Brd, ki so bili v Bariju. Končno spet domača beseda.

bolnici, ki se je imenovala Gravina.

Kaj in kako se je dogajalo, je izvedel šele kasneje. Pred vojno se je učil za mehanika, v Bariju je po ozdravitvi opravil tudi tečaj za voznika buldožerja. Čeprav je bil šef mehanične delavnice, kjer se je pred vojno učil, zagrizen fašist, mu je znanje kasneje še kako prišlo prav tudi na dolgi poti do vrnitve na osvobojeno ozemlje Primorske. Že v Bariju so ga zaradi znanja dodelili v avto bataljon, dodelili so mu angleški avto, potem je upravljal še buldožer. Takrat se je v Bariju tudi razvedelo, da je doma iz Brd in so ga začeli obiskovati rojaki iz vseh delov Brd, ki so bili v Bariju. Končno spet domača beseda.

Ko se je vrnil v Dalmacijo se je srečal celo z bratom, ki je bil v tankovski brigadi in se je pripravljala na prodor proti severu. Sam je potem z buldožerjem krčil poti tankistom in kamionom preko Velebita in Like vse do Titove Korenice in Bihača.

99-letni Aldo Zorzut

Osvoboditev je dočakal v avto bataljonu. Tedaj ga je poklical njegov nekdanji politkomisar Rade v štab armije v Zagreb in ga namestil za osebnega šoferja različnih visokih oficirjev. In čeprav je silil domov: »K mami v Vipolže hočem,« ga niso pustili. Dali so mu čin poročnika, ga odlikovali, potrdilo o tem še vedno rad pokaže. Nekaj časa je bil celo osebni šofer Iva Svetine. Končno pa se mu je uresničila želja po vrnitvi v domače kraje. Preko Kranja, kjer se je oglasil pri bratu, in Jesenic proti domačim krajem. Dolga pot, ki jo je prehodil iz Vipolž v partizane, dolgotrajnih okrevanj po šrapnelu in krogli v prsni koš, preko večjega dela Italije, dobrega dela nove Jugoslavije, ga je končno pripeljala do mame in doma v Vipolžah.

Aldo se je dvakrat poročil. Iz prvega zakona ima 73-letno hčer, s katero sta zelo navezana. Druga žena, doma je bila z Ajševice, mu je pred leti umrla in jo redno obiskuje na pokopališču v Stari Gori.

Kruh si je služil kot šofer tovornjaka. Začel je na Komunali in penzijo dočakal v šempetrski Iskri. Skromno odmaknjeno življenje preživlja v hiški, ki sta jo zgradila z ženo v Kromberku. Pogovor z njim razkriva bogato in trdo življenje, ki se tu in tam izgublja v spominih. Vendar ima to tudi v zavesti, ko se med pogovorom potreplja po čelu in reče: »Aldo, ti uhajajo misli ...«

Jaz pa čakam, tako kot vsak teden, da pozvoni pri vratih in z nasmehom pove: »Sem že bil pri Jadranu, pa na pokopališče sem mami nesel rože, zdaj sem se oglasil tu, potem pa obvezno k fantom na balinišče, preden se zapeljem domov v Kromberk ...« Moj velik poklon klenemu Bricu, ja, dragi Aldo, kličemo 100.

Vesna Filej

Polfinalno tekmovanje v športni gimnastiki

Brike kraljevale v Izoli

Na OŠ Vojke Šmuc Izola je 6. maja 2026 potekalo polfinalno tekmovanje v športni gimnastiki. Tekmovanja so se udeležile učenke **Viki Nikolavčič, Nina Pičulin, Ana Sirk, Tinkara Prinčič in Lija Prinčič**, ki so sestavljale ekipo mlajših učenek, ter **Evelin Prinčič** v kategoriji starejših učenek. V močni konkurenci ekip so si mlajše učenke priborile odlično 4. mesto. Posebej sta se izkazali Ana Sirk, ki je v posamezni kategoriji osvojila izvrstno 2. mesto, in Evelin Prinčič, ki je med starejšimi učenkami dosegla 10. mesto. Ana si je z odličnim nastopom priborila tudi uvrstitev na državno tekmovanje, ki je bilo 21. maja 2026 v Brežicah. Vsem učenkam iskreno čestitamo za dosežene rezultate. Zanje smo stiskali pesti tudi na državnem tekmovanju.

Dan državnosti v Cerovem

Frtalja, ples in pesem z roko v roki za rojstni dan domovine

Predvečer dneva državnosti je v Cerovem že tradicionalno rezerviran za praznovanje, druženje in ponos na skupne korenine. Tudi letos so se domačini in obiskovalci zbrali, da s pe-

Slovesnost se je začela spoštljivo, z uvodnimi toni slovenske himne, ki so jo zapeli pevci Moškega pevskega zbora Srečko Kumar. Ti briški pevci sicer že naslednje leto praznujejo svojega abrahama. Zbrane sta uvodoma pozdravila tople poletni večer in podžupanja Občine Brda Teja Jelina, ki je občinstvo popeljala 35 let nazaj, v tiste prelomne trenutke, ko je na Trgu republike v Ljubljani prvič zaplapolala slovenska zastava:

»Takrat smo bili kot narod poklicani k zgodovinski odločitvi. Kljub negotovosti in agresiji nismo stopili korak nazaj, saj smo trdno verjeli v svobodo, svoj jezik, kulturo in samostojno prihodnost. Pred 35 leti smo bili klicani, da se odločimo. Lahko bi stopili korak nazaj. Pa nismo. Lahko bi klonili pred agresijo JLA. Pa nismo. Nismo, zato ker smo verjeli v samostojno Slovenijo. Verjeli smo v svobodo, v svoj jezik, svojo kulturo in svojo prihodnost. Ne samo peščica. Ampak vsi mi. Mi kot skupnost. Mi kot narod. Slovenski narod je skozi zgodovino ponosno ohranjal ravno hrbtenico ne glede na težnje sosedov. Slovenska kultura nas je povezovala, nam vlivala moč, nas navdihovala. Naša naloga danes je, da dediščino osamosvojitve ohranimo in jo predamo prihodnjim generacijam. Svoboda ni samoumevna. Demokracija ni samoumevna. Država ni nekaj, kar obstaja samo od sebe. Za vse to so bili potrebni pogum, žrtve in enotnost. Kaj si danes želimo za našo Slovenijo? Želimo si državo, v kateri bo dobro živeti. Državo, ki je prijazna vsem, od najmlajših do najstarejših. Državo, v kateri bodo mladi videli prihodnost in priložnost. Državo, ki bo znala ceniti znanje, poštenost in delo. Državo, ki bo samozavestna, uspešna in odprta v svet, a hkrati ponosna na svoje korenine. Državo, ki je prodorna, napredna, varna in ki bo kipela od vztrajnosti, delavnosti in ponosa. Naj nas povezuje spoštovanje. Naj nas povezuje solidarnost. Naj nas povezuje ljubezen do domovine. Naj plapolata naša slovenska zastava in naj simbolizira, kaj zmoremo, ko smo združeni in povezani z istim ciljem.«

Kulturni program je lepo povezal izkušnje starejših generacij in energijo mladosti. Pevcem Moškega pevskega zbora Srečko Kumar, ki so s pesmijo ogreli srca pos-

smijo, plesom in toplimi besedami počastijo rojstni dan Slovenije. Prireditelj je znova dokazala, da država niso le črte na zemljevidu, temveč predvsem ljudje in njihove zgodbe.

lušalcev, so se na odru pridružili mladi upi iz Plesnega kluba Los Pravilos. Več kot 200-članski klub, ki združuje plesalce in plesalke z vseh koncev Brd, se je predstavil s štirimi točkami. Solo nastop mlade Vivien ter energični hip-hop in pop ritmi briških osnovnošolk so poželi glasen aplavz in dokazali, da je prihodnost briške ustvarjalnosti v varnih rokah.

Dišalo je po tradiciji in domači frtalji

Brda pa niso le pesem in ples, ampak tudi žlahtna beseda in kulinarika. Domačin Vojko Rutar je zbranim prebral svojo avtorsko pesem *Briška butiega*. Zapisana v avtentičnem biljanskem narečju je obudila spomine na čase po osamosvojitvi, ko so Brici svojo tradicijo in pridelke ponosno nosili čez mejo.

Za piko na i uradnemu delu pa so poskrbele Briške žene in dekleta. Ob svojem zlatem jubileju so obiskovalcem prikazale pripravo ene najbolj prepoznavnih domačih jedi – frtalje. Medtem ko so starejši klepetali z mojstricami kuhinje in iskali skrite kuharske trike, so se najmlajši zabavali na ustvarjalni delavnici, kjer so spoznavali slovenske simbole in barvali državno zastavo.

Praznik v Cerovem, ki so ga z veliko truda pripravili predvsem mladi domačini, se je zaključil z nastopom brkinske skupine Lisjaki, ki so na cerovskem igrišču igrali še dolgo v noč.

D. R.

Fotografija: Marijan Feri

Danijel Žnidar, prostovoljec z velikim srcem

Daroval okoli 45 litrov krvi

Nekateri ljudje preprosto ne znajo sedeti križem rok in naš občan Danijel Žnidar je zagotovo eden izmed njih. Strastni motorist, prostovoljni šofer in oseba z izjemnim čutom za sočloveka je pred kratkim na transfuzijskem oddelku šempetrske bolnišnice dosegel neverjeten mejnik – kri je daroval že

Od prostega dneva do življenjskega poslanstva

Danijel se z nasmehom spominja svojih začetkov, ki segajo v zdaj že daljno leto 1981. Kot mlad fant je 12. marca prvič zavihal rokav, v srednji šoli so jih pozvali, kdo želi na krvodajalsko akcijo in se je odločil za ta korak. Kaj kmalu pa je ta praksa hitro prerasla v nekaj veliko večjega. Pot ga je vodila od prvih terenskih krvodajalskih akcij v osnovni šoli na Dobrovem, preko gasilskega doma v Novi Gorici, pa vse do splošne bolnišnice v Šempetru, kjer je kri daroval tudi po tri- do štirikrat letno. Danijel poudarja, da je motivacija z leti postala jasna:

»Veste, da bo nekdo to kri potreboval. Tudi sam sem bil leta 1983 poškodovan in sem jo potreboval. Umetne krvi še niso izumili, zato moramo pomagati drug drugemu.«

V skoraj pol stoletja krvodajalskih izkušenj je Danijel opazil nemalo sprememb. Spominja se časov, ko zjutraj pred odvzemom nisi smel pojesti nič mastnega, medtem ko danes velja obratno, zdravniki celo svetujejo zajtrk in veliko tekočine.

Za svoj 100. odvzem pa so njegovi prijatelji poskrbeli za pravo praznovanje. Poseben pečat so dogodku dali njegovi prijatelji iz Gold Wing kluba Goriška. Ker je Danijel strasten motorist, so ga kolegi pospremili na to jubilejno dejanje in z njim proslavili ta izjemen uspeh. Čakala ga je tudi 5-kilogramska torta, ki jo je z veseljem razdelil med zaposlene na oddelku in ostale krvodajalce, kos pa je odnesel celo domov za sosede in otroke v bloku.

Junak na dveh in štirih kolesih

Danijel pa ni dobrodelen zgolj takrat, ko daruje kri. Ko ne vozi motorja, sedi za volanom Prostoferja, kjer kot prostovoljni voznik pomaga starejšim občanom, ki

stotič! Možakar, ki med drugim s svojim motorjem in klubom Gold Wing Goriška pomaga risati nasmeh na obraze otrok s posebnimi potrebami, dokazuje, da pravo herojstvo ne potrebuje medijske pozornosti, ampak le velikansko srce in pripravljenost pomagati.

potrebujejo prevoz do zdravnika ali po opravkih. Poleg tega je izjemno aktiven v klubu Gold Wing Goriška, kjer skupaj s klubom organizira posebne vožnje z motorji za otroke s posebnimi potrebami in gibalno ovirane osebe. Zanje so ti izleti nepozabna doživetja, še pove.

»Ni nobenega bav bava, pojdite darovat!«

Ker zakonodaja določa, da se krvodajalska pot zaradi starosti zaključi pri 65 letih, Dani zdaj svojo knjižico počasi pospravlja v predal. Preden pa se poslovijo od transfuzijskih stolov, polaga na srce vsem mlajšim generacijam, naj zberejo pogum.

»Nekatere je strah igel, spet druge belih halj. A verjemite, ni nobenega bav bava. Postopek je varen, osebje je izjemno prijazno, poleg tega pa dobite brezplačen in izjemno podroben pregled lastne krvi. Če ugotovijo, da je karkoli narobe z vašim zdravjem, vas takoj obvestijo. Če ne zaradi drugih, pojdite zaradi sebe,« svetuje Danijel.

Danijel Žnidar odhaja v krvodajalski »pokoje« kot zmagovalci. Njegovih 100 odvzemov pomeni, da je v svojem življenju daroval okoli 45 litrov krvi in potencialno rešil na desetine življenj. Hvala za vsako kapljo in za zgled, ki navdihuje celotno našo skupnost.

D. R.

FCI svetovno prvenstvo reševalnih psov v Vipolžah

Tekmovanje in dragoceno tkanje vezi

Goriška brda so od 15. do 19. aprila 2026 gostila FCI svetovno prvenstvo reševalnih psov. Šlo je za enega največjih letošnjih kinoloških dogodkov v Slove-

tekmovanje je bilo sestavljeno iz različnih disciplin, v katerih so se tekmovalci pomerili v poslušnosti, premagovanju ovir ter različnih oblikah iskanja (na ruševini, v naravi in sledenju). To je bilo tretje FCI svetovno prvenstvo reševalnih psov, ki ga organizirata Mednarodna kinološka zveza in Kinološka zveza Slovenije (Komisija za reševalne pse) v sodelovanju z Društvom Enota reševalnih psov Slovenije. Na tekmovanju so se pomerile ekipe, ki jih sestavljajo najboljši reševalni pari (vodniki in njihovi psi) v mednarodnem merilu.

Navdušeni gledalci v Brdih

Vsaka ekipa je vključevala več reševalnih parov, ki nastopajo v različnih disciplinah, ter vodjo ekipe. »To ne pomeni, da reševalni pari izvajajo vse discipline, ampak se vsak par pomeri v eni disciplini, npr. v iskanju v naravi. Vsi pa morajo opraviti poslušnost in premagovanje ovir,« je orisala Nina Jurinčič iz KZS. »Iskanje v naravi je iskanje v gozdovih, v naravnem okolju. To je iskanje osebe, ki se izgubi v gozdu. Iskanje na ruševinah je drugačno, ker pomeni za psa gibanje po neprijetnem materialu (razni gradbeni odpadki), in sočasno iskanje vonja, ki je lahko tudi zasut globoko pod površino. Sledenje je disciplina, kjer pes sledi poti, po kateri je šel človek (stopinje). Med potjo mora pravilno slediti tudi spremembam smeri in pokazati, če na sledi najde kakšen predmet,« je še pojasnila.

Določeni deli tekmovanja so bili zaprti za javnost, možen pa je bil ogled poslušnosti in premagovanja ovir na stadionu v Vipolžah, kar je poželo veliko zanimanja.

Dogajanje se je uradno začelo v sredo, 15. aprila, s prihodom tekmovalcev na lokacijo, z veterinarskimi pregledi psov in otvoritveno slovesnostjo ter žrebom startnih števil. Od 16. aprila do 19. aprila dopoldne pa so bila sočasno na sporedu iskanja na različnih lokacijah ter poslušnost in premagovanje ovir. V nedeljo popoldne je sledila zaključna slovesnost in podelitev nagrad.

Ključno je zaupanje med vodnikom in psom

»Zelo smo veseli, da je osrednji del letošnjega svetovnega prvenstva reševalnih psov potekal prav v Brdih,

niji, ki se je odvijal v Vipolžah. Na prvenstvu je sodelovalo približno 100 tekmovalcev iz več kot 20 držav, med njimi tudi Slovenija z 11 tekmovalnimi pari.

Fotografija: Blayo San

Sogovornica in primorska tekmovalka Tanja Zlodej Čušin.

kjer ima sedež tudi naše društvo Canisar. Člani Enote reševalnih psov Canisar smo sodelovali pri organizaciji in izvedbi prvenstva ter pomagali pri različnih nalogah skozi ves dogodek,« je povedala Sabina Zelinšek, predsednica Društva Canisar. »Takšni dogodki nam veliko pomenijo, saj pokažejo delo, ki ga javnost sicer ne vidi. Hkrati smo iskreno hvaležni za dober odziv obiskovalcev in podporo lokalne skupnosti, ki smo jo čutili ves čas prvenstva. Tak odziv nam daje dodatno motivacijo in potrjuje, da je naše delo prepoznano in cenjeno,« je

Fotografija: Andrej Gustinčič

FCI svetovno prvenstvo reševalnih psov v Vipolžah

dodala. V njihovem društvu že več let trenirajo pse z jasnim namenom – za iskanje pogrešanih oseb, ko je to potrebno. Številne treninge, ki potekajo skozi vse leto, imajo v domačem okolju in v tujini, kjer se povezujejo z drugimi ekipami ter izmenjujejo znanje in izkušnje. »Pri tem je ključno zaupanje med vodnikom in psom, ki je osnova za uspešno delo na terenu in vsako uspešno iskalno akcijo,« je sklenila.

Slovenci v svetovnem vrhu

V skupnem seštevku so bili Slovenci na 4. mestu. Na ruševini je Sara Smerdel osvojila 4. mesto, Nika Ferk se je v sledi uvrstila na 4. mesto, v iskanju na območju (narava) pa je bila Sara Miličević tretja.

Med tekmovalci je bila tudi Tanja Zlodej Čušin iz Idrije pri Bači, ki se je v slovensko reprezentanco uvrstila tako, da je pri Enoti reševalnih psov Slovenije izrazila interes za sodelovanje, saj je izpolnjevala vse potrebne pogoje – opravljen izpit najvišje stopnje ter pes rodovniškega porekla. Nato so sledile še interne kvalifikacije, kjer so se upoštevali rezultati in točke zadnjih izpitov. »Z reševalnimi psi treniram od leta 2014. Svojo pot sem začela z bordersko ovčarko Kubo, danes pa treniram z belgijsko ovčarko Arsho, ki bo letos dopolnila šest let,« je opisala. Deluje v matični Enoti reševalnih psov Tolmin, ruševinskih treningov v tujini pa se udeležuje v okviru Enote reševalnih psov Slovenije. Sodelujejo tudi z Društvom vodnikov reševalnih psov Nova Gorica, kar jim omogoča dodatno izmenjavo znanja in izkušenj. »Osrednje prizorišče letošnjega svetovnega FCI tekmovanja je bilo v Vipolžah. Zame, ki prihajam iz okolice Tolmina, je bilo to praktično na domačem pragu. Že sama otvoritev prvenstva je bila izjemno doživetje. Tekmovati na domačih tleh in zastopati svojo državo pred domačim občinstvom prinaša poseben občutek ponosa in dodatno motivacijo. Biti del tako velikega dogodka v domačem okolju, je bila res nepozabna izkušnja,« je sklenila.

Pomen psov v sistemu zaščite in reševanja

Po besedah sogovornic so takšna tekmovanja namenjena izmenjavi dobrih praks, spoznavanju drugih pristopov in načinov dela, pa tudi utrjevanju znanja, preizkušanju sposobnosti in seveda tkanju vezi med udeleženci. »Ko se res nekaj zgodi, na primer potres v Turčiji, pomoč v Bosni, pretekli potresi po svetu, se ti ljudje spet srečajo, in če se vsaj malo poznajo, je sodelovanje v resnični reševalni akciji bistveno lažje,« meni Nina Jurinčič. Takšni dogodki, ki se jih v Brdih še veselijo, pa zagotovo povečujejo prepoznavnost te discipline in destinacije ter zavest ljudi, kako pomembni so reševalni psi in kako pomembna je njihova vloga v sistemu zaščite in reševanja.

Ana Cukijati

Fotografija: Andrej Gustinčič

Fotografija: Miha Avguštin

Fotografija: Taja G Bodljaj

Festival Brda & Friends

Ko vino postane most povezovanja

Zgodba, ki se je pred štirimi leti začela z vizijo o povezovanju in grajenju trdnih mostov med vinskimi regijami, je 9. maja 2026 v Vili Vipolže doživela svojo četrto, doslej najbolj mednarodno izvedbo. Festival Brda & Friends je na enem mestu zbral 44 vinarjev, med katerimi je bila natanko polovica doma-

čih, druga polovica pa je v osrčje Brd prinesla okuse iz najbolj prestižnih svetovnih vinskih kleti. Organizator David Lipovšek iz Vinoteke Brda poudarja, da so s tem dogodkom želeli ustvariti nekaj povsem drugačnega, pristnejšega in unikatnega za našo regijo.

Svet v malem sredi briških gričev

Glavni adut tega mladega festivala je prav razmerje med domačimi in tujimi razstavljalci. Svoje steklenice je letos denimo odpiralo 22 briških vinarjev in 22 vinarjev iz drugih kotičkov sveta. Ideja, ki je nastala pred štirimi leti, je tako dobila povsem oprijemljivo obliko. »Tudi tuji vinarji v Brdih preživijo nekaj dni, spoznajo naše okolje, ko se vrnejo domov, pa postanejo neprecenljivi ambasadurji briškega turizma,« je povedal Lipovšek.

Učinki festivala se močno poznajo v lokalnem prostoru. Poleg grajenja dolgoročnih vezi med vinarji dogodek v tistem vikendu neposredno polni briške turistične kapacitete in restavracije. Pomemben faktor je tudi izjemna prepoznavnost. Obiskovalci in tuji gostje na različne načine širijo glas o Brdih po vsem svetu, kar prinaša najboljšo možno promocijo »od ust do ust«.

Nova generacija gostov in kultura pitja

Medtem ko marsikdo misli, da vrhunska vina zanimajo le starejše generacije z »bolj globokimi žepi«, je struktura gostov na festivalu presenetljivo mlada. Gre za nadobudne vinoljube, ki sicer še niso največji kupci, so pa tisti zvesti gostje, na katerih bo regija gradila naslednja leta, pravi Lipovšek. Še bolj kot mladost pa organizatorje veseli njihova kulturna raven. Obiskovalci so vedoželjni, se pogovarjajo z vinarji, kar je ključno za višji nivo dogodka. Namen festivala je spoštovanje vrhunskega produkta, ki ga briški vinarji ponujajo.

Prihodnost je v sodelovanju, država pa še vedno miži

Lipovšek opozarja, da prihodnost vinskih festivalov zahteva več usklajevanja med samimi organizatorji v regiji, da ne prihaja do prekrivanja datumov na tako majhnem območju. Ob tem pa izpostavlja tudi resno

kritiko na račun državnega vrha. Čeprav je sodelovanje z lokalnimi institucijami dobro, na ravni države in Slovenske turistične organizacije (STO) primanjkuje posluha za vinski turizem. Po mnenju organizatorjev je nedopustno, da STO vinskega turizma ne umešča med svoje glavne strateške smernice, saj smo nenazadnje vrhunska vinorodna dežela, ki bi morala ta adut veliko bolje izkoristiti.

Ker je glavni cilj Vinoteke Brda vztrajanje pri dolgoročni viziji in grajenju trajnih vezi, se vinska zgodba z majskim dogodkom ne končuje. David Lipovšek poudarja, da se mostovi gradijo počasi in z jasno vizijo, zato organizatorji že zdaj gledajo naprej. Vse ljubitelje vrhunske žlahtne kapljice tako že danes vabijo na naslednji korak v povezovanju – čezmejni festival Brda & Collio, ki bo potekal 10. oktobra 2026.

D. R.

Fotografija: Damijan Simčič, ZOSO foto

20 let društva Ženske in vino

Županu priznanje za dolgoletno podporo

Pred najstarejšo trto v Mariboru, v čudoviti kulisi poletnega sončnega zahoda, je 18. junija 2026 potekal dogodek *In vino frendice* v organizaciji društva Ženske in vino in v sodelovanju z Zavodom za turizem Maribor ter Najstarejša trta. V središču Maribora se je predstavilo 19 vinark in vinarjev iz Štajerske, Brd, Vipavske doline, Krasa,

Istre in Bizeljskega, dogodek pa je dopolnila izbrana kulinarčna ponudba. Dogodek je imel tudi dobrodelno noto, saj je bil del sredstev od prodanih vstopnic namenjen Zavodu 13 – neprofitni organizaciji, ki ozavešča o drugačnosti in nudi pomoč staršem posebnih otrok. Del večera je bil namenjen tudi podelitvi priznanj društva Ženske in vino.

Društvo že vrsto let izpostavlja posameznice (in letos tudi posameznika), ki s svojim delom, znanjem, predanostjo in pogumom premikajo meje na svojih področjih ter s svojim zgledom navdihujejo druge. Gre za osebe, ki ustvarjajo nove priložnosti, odpirajo vrata prihodnjim generacijam in pomembno prispevajo k razvoju družbe, kulture, gospodarstva, znanosti ali dobrodelnosti.

Članice društva so letos prvič izročile priznanje moškemu, briškemu županu Francu Mužiču, za izjemno, dolgoletno podporo pri ohranjanju, razvoju in pre-

poznavnosti vinske kulture ter za odprta vrata Občine Brda vsem pobudam, ki krepijo vlogo žensk v vinogradništvu in vinarstvu. Simbolično so mu jo izročile prav pred najstarejšo trto. Priznanje je društvo pospremlilo z besedami: »Kot župan Občine Brda že vrsto let razumete, da vino ni le pridelek, temveč identiteta prostora. Brda so ena najpomembnejših vinskih regij v Sloveniji, dom rebule, merlota in drugih zlahtnih sort. V tem okolju ste dosledno podpirali delo našega društva – z omogočanjem prostorov za srečanja in delavnice, s pod-

Zmagovalni nasmehi petošolcev v Ljubljani

Učenci 5. razreda POŠ Kojsko so v šolskem letu 2025/26 dosegli izjemen uspeh, saj so postali šolski in regijski zmagovalci v akciji *Čisti zobje ob zdravi prehrani*. S sodelovanjem v programu so prepoznali pomen zdrave prehrane in redne ustne higijene. S pomočjo jasnega dolgoročnega cilja in spodbud jim je uspelo doseči odličen rezultat. Posebej velja izpostaviti, da si je kar 17 učencev prislužilo broško.

20 let društva Ženske in vino

poro pri promociji briških vinark tako doma kot v tujini ter z osebno prisotnostjo na dogodkih. Vaša podpora je bila vedno neprecenljiva. Verjeli ste, da so ženske nepogrešljiv del briške vinske zgodbe – kot vinogradnice, enologinje, turistične ponudnice, gostinke in prenašalke znanja na mlajše rodove. S tem ste pomagali, da se je glas žensk v vinu iz zasebnih kleti preselil v javni prostor. Zahvaljujoč vaši odprtosti je Občina Brda postala partner, ne le prizorišče. Za to zavezništvo, za spoštovanje tradicije in pogum za prihodnost vam izrekamo iskreno zahvalo.« Poleg briškega župana so se priznanja društva Ženske in vino razveselile še mag. Helena Cvikl, Zdenka Ploj in Violeta Mencinger.

Župan je v svojem nagovoru pohvalil povezovanje slovenskih vinark. Povezovanje je namreč ključnega pomena pri promociji vinorodnih Brd in Slovenije doma in v svetu. Temu pritrjujejo tudi besede predsednice društva Petre Rutar, ki je vinarkam namenila posebno zahvalo: »Čez en mesec bo minilo 20 let, odkar smo skupaj priredile prvi dogodek. Do sedaj jih je bilo preko 50. Zato cenjene vinarke, hvala, da ste verjele v to zgodbo in jo soustvarjale. Hvala za vsako trgatev, ko ste stale v dežju, za vsako odločitev v kleti ob dveh zjutraj, za vsako steklenico, ki ste jo odprle z drugimi, čeprav bi jo lahko prodale. Brez vas te zgodbe ne bi bilo.«

E. K.

Fotografija: MP Produkcija in
Klemen Golob

Spominska slovesnost v Cerovem

Deset talcev, ki so za svobodo Brd dali največ

Majske nedelje v Brdih imajo poseben, spoštljiv utrip. Medtem ko briški griči brstijo v vsem svojem zelenem sijaju, se v Cerovem vsako leto znova ustavi čas in beseda. Na tamkajšnjem kraju spomina so se prebivalci, veterani, borci in številni ostali gostje zbrali, da dostojno obeležijo obletnico tragičnega dne, ko so surove

Slovesni dogodek se je 24. maja 2026 začel z globokim spoštovanjem do tistih, ki so nosili breme boja za svobodo. Prizorišče so ob zvokih Pihalnega orkestra Brda najprej preplavili ponosni koraki praporščakov, takoj za njimi pa je svoje mesto zasedla častna straža Slovenske vojske.

Zbrane je uvodoma nagovoril podpredsednik KO Zveze borcev Brda Karlo Passoni. V svojem nagovoru je obudil spomin na usodni 22. maj 1944, ko je okupator zaradi naraščajočega upora in splošne podpore partizanskemu gibanju poskušal s silo zatreti briškega duha. Passoni je poudaril, da je ohranjanje spomina na te dogodke naša dolžnost do slovenske kulture in jezika.

Da ima prav umetnost moč celjenja starih ran, so dokazali glasbeni sestavi. Združeni briški zbori so pod vodstvom zborovodje Zarjana Kocine že na začetku poskrbeli za kurjo polt med občinstvom. V nadaljevanju programa so spomin na

naci-fašistične enote sredi najhujše nemške ofenzive leta 1944 pretrgale življenja desetih talcev. Spominska slovesnost je s protokolom in ubrano pesmijo znova dokazala, da Brda svojih herojev ne pozabljajo.

žrtve z najvišjimi vojaškimi častmi pospremili predstavniki Častne straže Slovenske vojske in Pihalnega orkestra Brda, ki so ob zvokih žalne koračnice položili venec k spomeniku padlim talcem. Zbrani so se deseterici moč poklonili z minuto molka.

Po odhodu vojaške garde so oder zasedli tisti, ki jim preteklost daje polet za nove, svetle zmage: učenci podružnične osnovne šole iz Kojškega.

Organizatorji so se ob koncu toplo zahvalili vsem nastopajočim, vojski, veteranom in obiskovalcem, ki jim je mar za slovensko besedo, ter zbrane povabili, naj se pridružijo še popoldanskemu spominskemu druženju pri Peternelu. S prizorišča so obiskovalci z dvignjenimi glavami in v spremstvu koračnice pospremili še praporščake z zaobljubo, da se v Cerovem prihodnje leto znova snidejo.

D. R.

Fotografija: Marjan Feri

Festival Brda & Vino prejel nagrado združenja JRE Slovenija

Briška kakovost premika meje doživetij v Sloveniji

Ekipa enogastronomskega festivala Brda & Vino si je od začetka zadala ambiciozen cilj: ustvariti dogodek, kjer lepota Šmartnega ni zgolj kulisa, temveč enakovreden del kulinarčne zgodbe, ki jo soustvarja družina vrhunskih

Priznanje je bilo utemeljeno z besedami: »Brda & Vino je festival, ki z drzno vizijo in jasno usmeritvijo premika meje enogastronomskih doživetij v Sloveniji. S povezovanjem vrhunskih vinarjev, chefov in lokalnih ponudnikov ustvarja edinstveno izkušnjo, ki presega klasične okvire kulinarčnih dogodkov. Njihova sposobnost prepletanja vrhunskih okusov, kulture in prostora postavlja nove standarde ter pomembno prispeva k mednarodni prepoznavnosti slovenskih vinorodnih regij.«

Članica organizacijske ekipe Patricija Pirih je prejem nagrade orisala z besedami: »Da bomo med prejemniki priznanja, sploh nismo vedeli. Združenje JRE nas je povabilo na svoj letni dogodek Black&White: Za mizo s chefi, razloga za povabilo pa niso razkrili. Ko se je začela podelitev priznanj za kakovost in so kot prvo na oder povabili prav ekipo Brda & Vino, smo bili presenečeni in počaščeni. Gre za eno najlepših priznanj, ki bi si jih lahko želeli, saj je kakovost osrednje vodilo združenja JRE.« Ob tem je poudarila, da restavracije, ki sestavljajo družino JRE Slovenija, že vrsto let sodelujejo na pomladnem kulinarčnem festivalu Brda & Vino, ki po njihovem mnenju uspešno uresničuje enake vrednote in vizijo.

ponudnikov. Dolgoletna vizija je bila letos nagrajena s strani združenja JRE Slovenija (Jeunes Restaurateurs) za izjemen prispevek k povezovanju vina, kulinarike in destinacije.

Z leve: Eva in Sebastjan Mavrič, Patricija Pirih, Bogdan in Vesna Valentinčič

Sogovornica dodaja, da priznanje ne pripada le organizacijski ekipi, temveč vsem, ki soustvarjajo festival. »To je priznanje vinarjem, gostincem, ponudnikom na stojnicah in vsem, ki že leta podpirajo Brda & Vino. To je nagrada za Brda,« poudarja in zaključuje, da si v ekipi najbolj želijo iskrene podpore krajanov Šmartnega.

Erika Koncut, fotografija: arhiv JRE

Zeleni ambasadorji v Števerjanu

Smeti ne sodijo kar povsod

13. aprila 2026 smo Zeleni ambasadorji s projektom Green2gether ponovno dokazali, da okoljska vzgoja ni le resna tema z resnimi obrazy, ampak tudi priložnost za sodelovanje, ustvarjalnost in, če smo iskreni, tudi kakšno smešno zmedo pri ločevanju odpadkov.

Tokrat smo obiskali partnersko šolo OŠ »Alojz Gradnik« Števerjan, kjer so nas gostitelji tople sprejeli. Zeleni ambasadorji so najprej pripravili delavnico o ustreznem ločevanju odpadkov. Učenci so se hitro prelevili v prave »okoljske detektive«, ki so raziskovali, kam sodi kateri odpadki. In čeprav se zdi, da je tetrapak pač tetrapak, smo hitro ugotovili, da lahko čez državno mejo dobi skoraj novo identiteto (in včasih tudi novo barvno

»hišico«). V skupinah so nastajali plakati o pravilnem ločevanju odpadkov na ekoloških otokih. Pri tem smo odkrili zanimive razlike med Slovenijo in Italijo. A bistvo je ostalo enako: smeti ne sodijo kar povsod.

Posebno pozornost so učenci namenili tudi označevalnim simbolom na embalaži. Izkazalo se je, da so ti simboli prava mala skrivna abeceda okolja, če jih znaš brati, si skoraj kot okoljski šifrant. Nastali so tudi plakati o ravnanju z nevarnimi in kosovnimi odpadki, kjer so učenci dokazali, da znajo biti zelo odgovorni in da star hladilnik nikakor ni naslonjalo za smetnjake na ekološkem otoku. Za konec pa - kot se za prave okoljske junake spodobi - še hitrostna štafeta ločevanja odpadkov.

Okusi Brd v Celovcu

Tri zgodbe ene pokrajine

Zavod za turizem, kulturo, mladino in šport (ZTKMŠ) Brda je v petek, 22. maja, in v soboto, 23. maja 2026, v nakupovalnem središču Südpark v Celovcu v Avstriji uspešno izvedel

dvodnevno čezmejno promocijsko predstavitev Goriških brd, ki je obiskovalcem približala edinstveno kulturno in turistično identiteto regije.

Osrednja nit dogodka je bila promocija 60. Praznika češenj, ki je v Celovec prinesel pravo briško pomlad v znamenju sladkih okusov, vonja po trtah in pristnega doživetja regije. Češnja je bila tudi ključni element kulinarike, saj so bile številne degustacije in jedi zasnovane prav na njej.

Na stojnicah so se predstavili briški ponudniki vin, oljčnega olja in češenj, ki skupaj tvorijo prepoznavno trojico okusov Brd. Ob njih so obiskovalci lahko okušali tudi domače dobrote in spoznavali zgodbe pridelovalcev, kot so Kmetija Primar, Vina Ščurek, Vina Aljaž Sirk, Nadine domače dobrote, Hiša Marinič ter Kontrabant. TIC Brda je poskrbel za celovito promocijsko predstavitev regije s promocijskim materialom in turistično ponudbo.

Dogodek je dopolnila tudi prisotnost ponudnikov iz Vipavske doline in s Krasa, ki so v manjšem obsegu zaokrožili predstavitev širšega prostora zahodne Slovenije.

Poseben pečat so dali tudi učenci OŠ Alojza Gradnika Dobrovo in OŠ

Lipa ob Vrbi, ki so s skupnim kulturnim nastopom in umetniško instalacijo ustvarili iskreno čezmejno zgodbo mladih povezovanj.

V petek je potekal še poslovno-družabni dogodek *Gradimo mostove – Wir bauen Brücken*, ki je združil predstavnike gospodarstva in politike ter odprl nove možnosti sodelovanja med regijami.

Dogodek je spremljala močna medijska prisotnost ORF in drugih medijev, kar je Brda dodatno utrdilo kot prepoznavno in privlačno turistično destinacijo.

Celovška predstavitev je znova pokazala, da Brda najbolj prepričajo tam, kjer se srečajo vino, oljčno olje in češnja – tri zgodbe ene pokrajine, ki ostajajo v spominu še dolgo po obisku.

Erika Koncut

Društvo upokojencev Kojsko na obisku šempetrske porodnišnice

Dogodek, ki se človeka resnično dotakne

Predstavnice DU Kojsko in podžupanja Občine Brda Teja Jelina smo 27. marca 2026 obiskale šempetrsko porodnišnico s prav posebnim namenom – podariti uporabne unikate, stkane z ljubeznijo in predanostjo.

Mentorica Jelka Kumar je skupaj z nekaterimi člani društva in prostovoljkami skrbno spletla ter lično zapakirala copatke in kapice za novorojenčke. Čudovita barvna paleta volnenih izdelkov, ki bodo grela nežne nogice in glavice najmlajših, je na obraze prisotnih zaposlenih pričarala iskrene nasmehi.

Ob tem so zaposleni v porodnišnici izkazali hvaležnost in poudarili pomembnost teh drobnih daril. Jelka Kumar je prve copatke za šempetrsko porodnišnico spletla že pred 19 leti. Lahko si samo predstavljamo, koliko majhnih nožic so v tem času pogrele. Tokrat je bilo v ličnih paketkih več kot 350 copatk in kapic.

Ponosne smo, da smo lahko del te lepe zgodbe. Ob misli, da novorojenčki svoje prve dni začenjajo tudi

s toplino izdelkov, ustvarjenih z ljubeznijo članic DU Kojsko, je naše srečanje dobilo še poseben pomen.

Majda Korenjak

Društvo upokojencev Kojsko

Na izletu po Italiji

Ko se odpraviš na lepše, tudi zgodnje vstajanje ne pokvari dneva. Jasno nebo in obetavna vremenska slika kljub aprilu sta že na začetku napovedovala prijetno in doživetij polno potovanje v Italijo.

Prvi cilj je bila Genova, glavno mesto Ligurije. S turističnim vlakcem smo se popeljali po starem mestnem jedru, si vzeli čas za sproščeno kavico, nato pa pot nadaljevali do hotela v kraju Faggiona.

Naslednji dan smo se v La Spezii vkrcali na ladjico in zapluli proti odprtemu morju. Občudovali smo slikovito obalo in se ustavili v čudovitih vasicah Porto Venere in Vernazza, ki je bila najbogatejša vasica, saj se je primarno ukvarjala s pomorstvom. Po krajših postankih smo plovbo nadaljevali še do kraja Monterosso al Mare, od koder smo se z vlakom vrnili nazaj v La Spezio.

Zadnji dan smo namenili obisku Pise. Po ogledu znamenitosti na znamenitem Trgu čudežev smo pot nadaljevali med toskanske griče, kjer smo si v domači restavraciji privoščili kosilo in skupaj še zadnjič nazdravili. Sledila je vožnja proti domu.

Za nami je še en čudovit izlet DU Kojsko, poln lepih razgledov, prijetnih trenutkov in skupnih doživetij, ki se jih bomo še dolgo z veseljem spominjali.

Majda Korenjak

Študijski in medijski obiski v Brdih

Vse več mednarodnega zanimanja za destinacijo

V Brdih smo v zadnjem obdobju gostili več študijskih obiskov ter medijskih ekip, ki so se seznanile z destinacijo, njeno turistično ponudbo

Študijski obisk medijske hiše Voyage Voyage

V Brdih smo gostili študijski obisk novinarjev medijske hiše Voyage Voyage, ki pripravlja destinacijske reportaže za mednarodno turistično občinstvo.

Obisk je bil namenjen spoznavanju Brd kot butične destinacije, kjer se prepletajo vino, oljčno olje, kulinarika in značilna krajina. Gostje so se seznanili z lokalno ponudbo ter s konceptom trajnostno usmerjenega turizma, ki temelji na avtentičnih doživetjih in lokalnih zgodbah.

Skozi obisk so spoznali različne vidike briške ponudbe – od oljkarstva in vinske kulture do kulinarčnih doživetij ter kulturne dediščine srednjeveških vasi. Študijski obisk je bil namenjen pripravi reportaže, ki Brda umešča med destinacije, kjer sodobni obiskovalci iščejo mir, avtentičnost in stik z naravo.

Študijski obisk strokovnega gosta Ivana Verzouba

V Brdih smo gostili Ivana Verzouba Beinsteina, predstavnika podjetja AV Buscom iz Argentine, ki deluje na področju motivacijskih potovanj in je član mednarodnih združenj SITE in GIN. Gost je v Brdih doživel celodnevni program, ki je vključeval ogled Vile Vipolže, srednjeveške vasi Šmartno, razgled z Gonjač ter obisk butične vinske kleti.

V svojem vtisu je Brda opisal kot destinacijo, ki ga je »ustavila« zaradi svoje umirjenosti in pokrajine, ki se odpira proti Italiji, ter kot kraj, kjer se doživetja odvijajo v naravnem, neprekinjenem ritmu. Posebej je izpostavil tudi gostoljubje lokalnih ponudnikov, kulinarčna doživetja v Šmartnem ter vinsko zgodbo, ki jo je spoznal v neposrednem stiku z vinarji. Brda je označil kot eno od destinacij, ki je še posebej primerna za

ter s ključnimi doživetji, ki povezujejo vino, kulinariko, naravo in kulturno dediščino.

motivacijske programe, saj v kratkem času ponudi raznoliko, a povezano doživetje pokrajine, kulinarike in kulture.

Snemanje avstrijske televizije ORF

V Brdih smo gostili tudi snemalno ekipo avstrijske televizije ORF 2, ki je v okviru oddaje »Servus, srečno, ciao« pripravila prispevek o Brdih.

Snemanje je potekalo na več lokacijah, med drugim v češnjevem sadovnjaku na domačiji pri Lukovih v Gornjem Cerovem, kjer so bili v ospredju briški ambient, češnje ter zgodbe lokalnega podeželja, pa tudi domač češnjevi štrudeli, ki so ga pripravile briške žene in dekleta.

Prispevek je izpostavil briške češnje, 60. Praznik češenj, lokalno kulinariko ter značilno doživetje pokrajine, ki obiskovalcem ponuja avtentičen stik z okoljem. Brda so bila predstavljena kot destinacija, ki združuje naravne danosti, gastronomijo in gostoljubje ter nagovarja širše mednarodno občinstvo.

Pomen študijskih in medijskih obiskov

Študijski in medijski obiski predstavljajo pomemben del promocije Brd, saj omogočajo neposreden stik z novinarji, strokovno javnostjo in organizatorji potovanj ter poglobljeno predstavitev destinacije.

Brda se pri tem umeščajo kot avtentična, butična in trajnostno usmerjena destinacija, kjer se prepletajo vino, kulinarika, narava in kulturna dediščina. Takšni obiski pomembno prispevajo k večji prepoznavnosti Brd na domačem in tujih trgih ter krepitvi njihovega položaja v mednarodnem turističnem prostoru.

Petra Marušič, ZTKMŠ Brda

Cene Prevc in Dežela junakov v Brdih

Bučno in slikovito podprli dobrodelno akcijo

V Brdih smo 4. junija 2026 gostili eno izmed postojank dobrodelne akcije Dežela junakov Radia 1, v okviru katere je ambasador akcije Cene Prevc s

kvadriciklom obiskoval slovenske kraje in zbiral prostovoljne prispevke za letovanje socialno ogroženih otrok.

Na Dobrovem smo Ceneta in spremljevalno ekipo pričakali številni domačini, učenci, predstavniki društev in obiskovalci ter skupaj ustvarili prisrčen in nepozaben sprejem. Dogajanje se je začelo pred Osnovno šolo Alojza Gradnika na Dobrovem, kjer so učenci pripravili kulturni program ter s svojo energijo in navdušenjem poskrbeli za pravo praznično vzdušje.

Ker v Brdih brez češenj ne gre, smo za Ceneta pripravili prav poseben briški izziv. Preizkusiti se je moral v spretnosti, ki je bila nekoč del vsakdana briških žena – nošenju košare češenj na glavi. Izziv je sprejel z nasmehom in dokazal, da se zna spopasti tudi z nekoliko drugačnimi preizkušnjami od tistih, ki jih je vajen iz športnih aren.

Po uspešno opravljenem izzivu so briške žene in dekleta ponudile še domač češnjev štrudelj, ki je navdušil

tako Ceneta kot člane spremljevalne ekipe. Veseli smo bili tudi podpore članov Planinskega društva Brda, ki so ga prišli pozdravit in spodbudit na njegovi dobrodelni poti. Posebno vlogo pri obisku so imeli člani Kolesarskega kluba Brda, ki so Ceneta spremljali na poti po Brdih ter poskrbeli za varno spremstvo med briškimi griči.

Na startu smo skupaj z otroki odštevali zadnje sekunde pred odhodom, nato pa se je Cene Prevc na pot odpravil v družbi posebne gostje Hane Klaut iz Šempetra pri Gorici, letošnje nosilke naziva Miss Universe Slovenije. Ob tem smo mu za nadaljnjo pot podarili tudi briško penino in češnje, darilo Občine Brda, kot simbol gostoljubja in značilnega poletnega utripa naših krajev.

Pot ga je nato vodila do Vile Vipolže, kjer smo mu pripravili še eno dobrodošlico, pred nadaljevanjem poti proti Ajdovščini pa se je ustavil tudi na podružnični

Cene Prevc in Dežela junakov v Brdih

osnovni šoli v Kojskem. Tam so mu učenci pripravili topel sprejem in ga navdušili z iskrenim navijanjem ter s podporo dobrodelni akciji.

Obisk Dežele junakov v Brdih je znova pokazal, kako močna je lahko povezanost naše skupnosti, ko gre za pomoč tistim, ki jo najbolj potrebujejo. Dobrodelna akcija je bila namenjena zbiranju prostovoljnih prispevkov za letovanje socialno ogroženih otrok, zato smo še posebej ponosni, da smo lahko prispevali svoj del k tej srčni zgodbi. S svojo gostoljubnostjo, srčnostjo in dobro voljo smo še enkrat pokazali, da v Brdih radi stopimo skupaj, ko gre za dober namen.

Petra Marušič, ZTKMŠ Brda

Valeta 2026

Praznovali ob torti

Devetošolci OŠ Alojza Gradnika Dobrovo so junija zaključili šolanje na praznovanju v Vili Vipolže. Ob tej priložnosti jim je Občina Brda podarila torto.

Fotografija: Damijan Simčič, ZOSO foto

Slovenska turistična borza SIW 2026

Zanimanje za Brda na tujih trgih ostaja močno

Brda so se letos uspešno predstavila na 28. Slovenski turistični borzi SIW 2026, ki je 6. maja 2026 v Portorožu ponovno združila najpomembnejše predstavnike slovenskega turističnega gospodarstva in mednarodne turistične organizatorje

potovanj. Dogodek velja za osrednje poslovno srečanje slovenskega turizma ter pomembno platformo za vzpostavljanje novih poslovnih povezav in krepitev prepoznavnosti slovenskih destinacij na tujih trgih.

Letošnje borze se je udeležilo več kot 160 tujih partnerjev iz številnih držav, ki so z domačimi turističnimi ponudniki opravili več kot 3500 dvostranskih poslovnih srečanj. Velik interes potrjuje, da Slovenija ostaja prepoznana kot trajnostna, kakovostna in edinstvena turistična destinacija.

Na dogodku so Brda predstavila svojo raznoliko in avtentično turistično ponudbo, ki temelji na vrhunskih gastronomskih doživetjih, bogati vinski tradiciji, neokrnjeni naravi in kulturni dediščini. Poseben poudarek je bil namenjen butičnim in doživljajskim vsebinam, ki vse bolj nagovarjajo sodobne goste z višjo dodano vrednostjo.

Ob Brdih se je na borzi predstavilo tudi združenje Slovenia Luxury Stay, katerega pobuda in začetki segajo prav v Brda. Združenje danes povezuje več kot 50 butičnih nastanitev iz vseh slovenskih regij ter pomembno prispeva k razvoju in promociji vrhunskega butičnega turizma v Sloveniji.

Sodelovanje na SIW- predstavlja za Brda pomembno priložnost za krepitev mednarodne prepoznavnosti, razvoj novih partnerstev ter utrjevanje položaja med najbolj zaželenimi destinacijami za ljubitelje gastronomije, vina in pristnih doživetij.

Petra Marušič, ZTKMŠ Brda

Slovenski večer v Milanu v Italiji

Večer slovenske gostoljubnosti, gastronomije in partnerstva

V hotelu Principe di Savoia v Milanu v Italiji je v četrtek, 4. junija 2026, potekala slavnostna prireditev *Serata Slovena* oziroma *Slovenski večer*, ki ga je predstavništvo Slovenske turistične

organizacije (STO) v Italiji organiziralo za novinarje in italijanske partnerje, s katerimi vzdržuje odlično in konstruktivno sodelovanje.

Dogodek je združil promocijo slovenskega turizma, gastronomije in gostoljubnosti v prijetnem in sproščnem vzdušju. Za vrhunsko kulinarčno izkušnjo večera je poskrbel priznani slovenski chef Tomaž Kavčič, ki je skupaj s svojo ekipo pripravil izbor jedi, navdihnjenih z lokalnimi sestavinami in sodobnimi interpretacijami slovenske kulinarčne tradicije. Skozi skrbno zasnovan meni je gostom približal bogastvo okusov Slovenije ter dodatno poudaril njen položaj kot ene najbolj prepoznavnih gastronomskih destinacij v Evropi. Za glasbeno kuliso je poskrbela pevka Flora Ema Lotrič s pianistom.

Udeležence je pozdravil tudi slovenski veleposlanik v Rimu Matjaž Longar, ki je poudaril pomen dobrih odnosov med Slovenijo in Italijo ter izpostavil vlogo turizma kot pomembnega mosta sodelovanja med državama.

Dogodka se je udeležilo veliko pomembnih gostov iz sveta turizma, medijev, kulture in gospodarstva, med njimi tudi znana italijanska televizijska voditeljica Simona Ventura, kar je dodatno poudarilo pomen in odmevnost večera.

»Italijanski trg je za slovenski turizem eden ključnih in najperspektivnejših trgov. Italijanski gostje že vrsto let sodijo med najštevilčnejše obiskovalce Slovenije, pri čemer jih privlači bližina, raznolikost ponudbe, trajno-

stna naravnost destinacij ter vrhunska gastronomija. S prireditvijo *Serata Slovena* želimo našim partnerjem približati sodobno, trajnostno in avtentično podobo Slovenije ter dodatno okrepiti sodelovanje,« je poudaril Aljoša Ota, vodja predstavništva Slovenske turistične organizacije v Italiji.

Pomemben del dogodka je bila tudi vključitev slovenskih destinacij, ki aktivno nagovarjajo italijanske goste. Slovenskega večera smo se udeležili predstavniki Brd, Vipavske doline in Nove Gorice, med njimi družba HIT d. d., ter iz Ankarana, Izole, Kopra, Portoroža in Pirana. Tekom večera so izbranim gostom predstavili turistične produkte, novosti in doživetja. Brda so v ospredje postavila briško češnjo, saj je dogodek potekal ravno pred vrhuncem 60. Praznika češenj.

Slovenski večer je priložnost za srečanje z novinarji in ostalimi partnerji ter izraz zahvale za dobro sodelovanje. Dogodek obenem potrjuje tudi zavezanost STO k nadaljnjemu utrjevanju položaja Slovenije med najbolj privlačnimi in trajnostnimi turističnimi destinacijami za italijanske goste ter h krepitvi sodelovanja med obema državama na področju turizma.

Tina Novak Same
Fotografiji: STO

Butični turizem v Sloveniji

Med strategijo in sistemsko ignoranco

Vila Vipolže, Goriška Brda, 20. april 2026 – Strokovni posvet Združenja butičnih namestitev Slovenije, ki je združil več kot 80 ponudnikov, stro-

kovnjakov in agentov, je odprl ključno vprašanje: ali je butični turizem res razvojni model Slovenije ali zgolj všečna parola?

Poseben pomen in vlogo pri začetku razvoja slovenskega butičnega turizma imajo prav Goriška brda. Na pobudo Milene in Uroša Peterca ter Martine Alma se je v Brdih rodilo Združenje butičnih namestitev Slovenije, namenjeno razvoju in promociji butičnih nastanitev. S tem so se Brda postavila v strateško pozicijo razvoja slovenskega butičnega turizma. Razumevanje Zavoda za turizem, kulturo, mladino in šport Brda ter podpora direktorice Tine Novak Samec in Petre Marušič so pomembno prispevali k temu, da se v Vili Vipolže že drugič oblikuje prostor za dialog, povezovanje in razvoj slovenskega butičnega turizma.

Dodatno težo Brdom daje tudi Michelinovo priznanje: Posestvo Peterc v Brdih je prejelo Michelinov ključ, ki je edini Michelinov ključ v primorski regiji. To priznanje potrjuje mednarodno kakovost lokalne butične ponudbe ter vlogo Brd kot pomembne destinacije za razvoj butičnega in višjega segmenta turizma.

Zaključek razprave je bil jasen: Slovenija ima odlične pogoje za butični turizem – trajnost, avtentičnost, zgodbe, naravo in kakovostne ponudnike –, vendar ji primanjkuje sistemske podpore, jasnih standardov in prilagojene zakonodaje.

Slovenska turistična organizacija butičnost prepozna kot strateško usmeritev za višjo dodano vrednost. Tudi gospodarstvo poudarja njen potencial za trajnostni razvoj destinacij, internacionalizacijo in krepitev blagovne znamke Slovenije. Združenje je zato pripravilo osnutek kriterijev za opredelitev butičnosti, ki je že v usklajevanju s pristojnimi

Fotografija: Damijan Simčič, ZOSO foto

institucijami. Udeleženci so opozorili, da butičnost ni le estetika ali majhnost nastanitve, temveč personalizirana izkušnja, edinstven značaj, zgodba in vrednote. Izraz »butično« je danes pogosto razvodenel, zato so nujni jasni kriteriji, segmentacija ponudbe in standardi, ki bodo gostom zagotavljali zaupanje.

Ponudniki opozarjajo, da razvoj trenutno temelji predvsem na njihovem entuziazmu, ne na podpori sistema. Birokracija, neustrezna

regulativa in razpršene pristojnosti zavirajo razvoj, zlasti na podeželju, kjer ima butični turizem velik multiplikativni učinek.

Slovenija ima strategijo, mednarodno priznanje in vrhunske primere prakse. Naslednji koraki so jasni: opredeliti butičnost, vzpostaviti standarde, poenostaviti zakonodajo ter ustvariti podporno okolje. Prihodnost segmenta bo odvisna od tega, ali bo država znala preiti od strateških usmeritev k učinkoviti izvedbi.

Marjanu Simčiču dve ugledni priznanji za dolgoletno predanost terriorju

Mednarodna prepoznavnost v sodobnem vinskem prostoru

Dolgoletna predanost briškemu terriorju in kakovosti vin je vinarju Marjanu Simčiču nedavno prinesla dve pomembni priznanji.

Revija Food and Travel Italia je kleti Marjana Simčiča podelila naziv *Cantina Internazionale dell'Anno 2026*

(Mednarodna klet leta 2026, op. p.), obenem pa je Simčičev vinograd Trobno Cru prejel platinasto priznanje, najvišje možno oceno za vinograde z izrazito identiteto in izjemno doslednostjo v vinogradniškem delu.

»Ugledno mednarodno priznanje, ki nam ga je podelila revija Food and Travel Italia, potrjuje položaj naše kleti kot ene ključnih referenc v sodobnem vinskem prostoru,« poudarjajo pri Simčičevih. Naziv *Cantina Internazionale dell'Anno* se namreč podeljuje kletem, ki izstopajo po vrhunski kakovosti, izraziti identiteti in dosledni odličnosti. Revija Food and Travel Italia je podelitev naziva obrazložila z besedami, da je Marjan Simčič »/.../ velik interpret evropskega terriorja. S svojimi vinogradi na gričih Brd, na meji med Slovenijo in Italijo, je skozi leta ustvaril eno najuglednejših vinskih zgodb Srednje Evrope. Skozi strogo vinogradniško delo in projekt CRU vin opoka njegova vina z natančnostjo in eleganco izražajo identiteto tega edinstvenega prostora. Pot, ki je klet popeljala v vrh mednarodnega vinskega sveta.«

Ob tem platinasto priznanje za vinograd Trobno Cru še dodatno potrjuje dosledno dolgoletno precizno vinogradniško delo z globokim spoštovanjem do briškega terriorja. Trobno Cru je vinograd, zasajen leta 1987, iz katerega prihaja vino merlot opoka. Uvršča se v izbor najboljših vinogradov po kazalniku Bigot. Renomirani agronom Giovanni Bigot v Italiji in drugje po Sredozemlju spremlja več kot 2000 vinogradov, Simčičev pa se je uvrstil med 11 z najboljšimi rezultati. Bigot glede monitoringa v letu 2025 poudarja: »Najpomembnejša ugotovitev je, da tisti, ki delajo sistematično, z neprekinjenim spremljanjem vinograda in znanstvenim pristopom, iz leta v leto izboljšujejo kakovost – tudi v zahtevnih letnikih. Prav pri tem nastaja razlika: v vinogradu, v sprejetih odločitvah ter v sposobnosti opazovanja, razumevanja in pravočasnega ukrepanja.«

Erika Koncut

Dnevi odprtih kleti (DOK) 2026

Briške kleti ponovno odprle svoja vrata

Drugi junijski vikend (13. in 14. junija 2026) je bil v Brdih ponovno rezerviran za tradicionalni in med obiskovalci izjemno priljubljeni dogodek Dnevi odprtih kleti (DOK). Vreme je letos resnično služilo, sončni žarki in ravno pravšnje temperature so v našo čudovito pokrajino privabile

Od skromnih začetkov do vrhunskega nivoja

Ko je Dani Strehar leta 2017 prevzel organizacijo dogodka, so bili časi drugačni. Prejšnji organizator je prenehal z delovanjem, festival pa je ostal brez prostorov in prave prihodnosti. »Takrat sem uskočil, ker sem videl nenormalen potencial v tej lokaciji in v vinarijih,« se spominja Strehar. Razlika med takrat in danes je očitna. Leta 2017 je sodelovalo približno 18 vinarjev, danes pa se številka vrti med 30 in 36 sodelujočimi vinarji. Število obiskovalcev vsako leto raste. Letos se je čez vikend zbralo med 1300 in 1500 obiskovalcev, kar je glede na prenočitvene kapacitete v Brdih in okolici tudi zgornja meja, ki jo regija še lahko normalno sprejme.

Organizatorji niso sedeli križem rok, ampak so v zadnjih letih dodali storitve, ki vinarjem prinašajo konkretne rezultate. Vsakemu obiskovalcu je na voljo dostava kupljenega vina na naslov njihove nastanitve. Zadnji dve leti pa vsak obiskovalec prejme tudi vavčer v vrednosti 10 evrov, ki spodbuja nakup vin neposredno v kletih. Namen DOK je namreč prav to: da ljudje spoznajo Brda, obišejo vinarja na njegovem domu, poskusijo kapljico in na koncu vino odnesejo s seboj domov.

Skrivnost je v briški domačnosti

Vinarji, ki odpirajo svoja vrata, z obiskovalci radi delijo nove letni-

okoli 1300 ljubiteljev dobre kapljice. Glavni organizator Dani Strehar, ki je krmilo festivala prevzel pred devetimi leti, nam je ponosno zaupal, da je DOK iz lokalnega dogodka prerasel v pravo turistično lokomotivo, ki ponuja nepozabno izkušnjo briške domačnosti.

ke, stare lege, spomine in zaupajo tudi kakšno skrivnost. Eden izmed ciljev organizatorja je ravno ta, da vinarji začutijo dogodek kot njihov in z idejami ter domačnostjo dvigujejo vrednost. Strehar je povedal, da v Brdih ni več slabega vina, je pa pomembno, »kako ga predstaviš in kakšen sprejem pripraviš. In ravno ta domačnost ostane ljudem v spominu.« V glavnem bistvu je DOK dogodek, kjer vinarji in celotna regija gradijo na prepoznavnosti na dolgi rok, še poudarja organizator.

Letošnji DOK je minil mirno in gladko, Brda pa so znova dokazala, da so in ostajajo vinski epicenter. In kot so še dejali eni izmed obiskovalcev: »Zjutraj smo rekli, da se bomo ustavili samo v štirih kletih, a zdaj smo že na peti. Briško vino je res vrhunsko!«

D. R.

Fotografija: Damijan Simčič, ZOSO foto

Pomladni koncert

So najlepše pesmi že napisane?

V četrtek, 14. maja 2026, so članice in člani Otroškega pevskega zbora OŠ Alojza Gradnika Dobrovo pod vodstvom zborovodkinje Valentine Bevčar Stanič skupaj s pevci solisti, plesalci in recitatorji (mentorica Metka Colja Petelin) pripravili čudovit večer glasbe in besede z naslovom *So najlepše pesmi že napisane?*. Naslov koncerta je navdihnila istoimenska pesem skupine Hazard, ki je zazvenela tudi ob zaključku večera.

Balinarski klub Goriška brda in Društvo upokojencev Kojsko

Žensko balinanje v Brdih se krepi

Žensko balinanje v Brdih ima lepo tradicijo, ki se je v zadnjih letih ponovno okrepila. Po obnovi in pokritju balinišča v Vipolžah so se na pobudo Balinarskega kluba Goriška brda in Društva upokojencev Kojsko znova

Balinarke Društva upokojencev Kojsko se po nekajletnem premoru na balinišču ponovno srečujejo dvakrat tedensko. Posebej živahno je ob ponedeljkih, ko se jim pridružijo tudi balinarke iz Medane, kjer ima balinanje že dolgoletno tradicijo.

Prvi začetki ženskega balinanja v Medani segajo v leto 1995, ko so na pobudo Mirka Kocine in Alojza Prinčiča v balinarski šport začeli vključevati tudi ženske. Želja po igranju in veliko navdušenje balinark sta pripeljala do tega, da so marca 1995 v okviru Društva upokojencev Medana ustanovili balinarski klub. Prve osnove, pravila igre in balinarske veščine so članice spoznavale pod mentorstvom Rudija Zuljana. Balinarke so uspešno sodelovale na turnirjih sosednjih društev ter dosegle tudi lepe rezultate.

Prav medsebojno druženje, treningi in spodbuda so pripomogli k temu, da so se članice DU Kojsko ponovno začele udeleževati turnirjev. Junija 2023 so se udeležile mednarodnega turnirja trojk v Vipavi, kar je pomenilo nov začetek njihovega aktivnega vključevanja v tekmovanja. Od takrat se redno udeležujejo vseh turnirjev, ki jih organizirajo društva upokojencev severne Primorske.

Kmalu so prišli tudi prvi uspehi – medalje, pokali in vedno večje zanimanje za ta šport, kar je privabilo tudi nove članice.

Pomemben mejnik je bil avgust 2023, ko so v Vipolžah po nekajletnem premoru ponovno organizirale turnir trojk. Povabile so devet ekip iz širšega območja, od Vipave do Tolmina. Turnir je bil zelo dobro sprejet in deležen številnih pohval, zato je dan v avgustu od takrat dalje tradicionalno rezerviran za balinarski turnir trojk DU Kojsko.

Balinanje tako v Brdih ni le šport, temveč tudi pomemben del druženja, povezovanja in ohranjanja tradicije med ženskami različnih generacij. Ker si balinarke želijo, da bi se tradicija nadaljevala in krepila tudi v prihodnje, medse vabijo nove članice vseh starosti. Veseli bodo vsake, ki jo zanima balinanje, rekreacija in prijetno druženje.

Majda Korenjak

Fotografija 1 in 2: arhiv Lucija Ipavec

Fotografija 3: Roman Korenjak

povezale tudi balinarke. Urejeni pogoji za balinanje ter prijazen sprejem članov kluba so pripomogli k ponovnemu oživljanju tega športa med ženskami v Brdih.

Projekt Češnja – sadež identitete in prihodnost

Krepitev pomena češnje za regijo

Združenje sadjarjev Brda je bilo skupaj z društvom Briške žene in dekleta, Biotehniško šolo Šolskega centra Nova Gorica ter Občino Brda uspešno na pozivu Las v objemu sonca. Namen projekta *Češnja – sadež identitete in prihodnosti* je ohranjanje in razvoj pridelave češenj kot pomembnega dela kmetijstva, kulture in gastronomije. Snovalci projekta so si začr-

tali ambiciozno pot: poleg mednarodnega posveta o češnji, novih gastronomskih vsebin na čelu z novo inovativno sladico iz češenj, uvajanja sodobnih pristopov za izboljšanje predstavitve češenj z nakupom novih razstavnih vitrin, prinašajo tudi inovativen pristop uvajanja parazitoida za zaščito pridelave češenj proti marmorirani smrdljivki.

Dvodnevni mednarodni posvet o češnjah je bil uvertura v jubilejno leto Praznika češenj. Strokovnjaki iz Slovenije, Italije in Madžarske so predstavili dobre prakse v zvezi s pridelavo češenj, ki bi lahko bile odgovor na sodobne izzive v pridelovanju češenj. Podnebne spremembe in škodljivci ne poznajo meja, zato je prav ta mednarodna interdisciplinarna izmenjava znanja bistvenega pomena. Združenje sicer že vrsto let sodeluje tako z domačo kot tujo stroko. Posvet je pospremil dober odziv briških sadjarjev, še posebej mlajših generacij.

Jubilejni 60. Praznik češenj so letos obogatile nove sodobne razstavne vitrine, ki so omogočile kvalitetnejšo predstavitev briških češenj v avli Gradu Dobrovo. Na Prazniku češenj je bila premierno predstavljena tudi

inovativna sladica Briški rubin: briška princeska v hru-stljavi tančici z janeževo kremo in češnjevim srcem, ki je v sodelovanju s članicami društva Briške žene in dekleta nastala izpod rok dijakov slaščičarstva Biotehniške šole v Šempetru. Pohvalno je tudi interdisciplinarno prepletanje dijakov šempetrške šole v projekt. Za predstavitev in postrežbo Briškega rubina so namreč poskrbeli dijaki gastronomije in turizma, pred tem pa so dijaki smeri kmetijstva na aprilskem mednarodnem posvetu raziskovali pridelavo češenj in pomen briške sadjarske dediščine.

V tednu po Prazniku češenj pa se je pričel še sklop projekta, ki se navezuje na izzive s škodljivci. Pridelovalcem češenj namreč veliko težav povzroča tudi marmorirana

Sofinancira
Evropska unija

LEADER

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost

MEDNARODNI POSVET O ČEŠNJI SE
IZVAJA V OKVIRU PROJEKTA »ČEŠNJA –
SADEŽ IDENTITETE IN PRIHODNOSTI.«

Projekt Češnja – sadež identitete in prihodnost

smrdljivka, ki je na primer na češnjah s sesanjem soka v spomladanskem času povzročila deformiranje češenj. »Lani jeseni smo izvedli monitoring. Na štirih lokacijah v Brdih smo postavili vabe in spremljali populacijo te marmorirane smrdljivke. Glede na rezultate bomo v času izlege jajčec marmorirane smrdljivke izpustili te parazitoide,« je napovedal predsednik Združenja sadjarjev Brda Radovan Jelina. Skupaj s Kmetijsko-gozdarskim zavodom Nova Gorica so nato 11. junija 2026 prvič izpustili parazitoide proti marmorirani smrdljivki, drugi vnos pa je načrtovan 21. oziroma 22. julija 2026.

S prenosom znanja na mlajše generacije, spodbujanjem sonaravnega sadjarstva ter z razvojem novih kulinarčnih in turističnih vsebin projekt krepi pomen češnje za regijo. Skoraj 100.000 evrov vreden projekt, ki ga v 80 % podpira Evropska unija, se bo sklenil konec letošnjega novembra.

Erika Koncut

Fotografija: Damijan Simčič, ZOSO foto

Podelitev plaket za Podjetniško vino 2026

Vinska klet prijateljstva in miru

V Vinski kleti prijateljstva in miru je potekala slavnostna podelitev plaket zmagovalcema izbora za Podjetniško vino 2026. Naziv sta letos prejela Vinarstvo Simčič Karol&Igor&Marijan z rdečo sorto merlot 2020, medtem ko si je z belo žlahtno kapljico zmago prisvojil Mavrič Danilo wines s sorto sauvignon 2025.

Izbor Podjetniško vino predstavlja pomemben projekt zbornice, ki skozi izbor izpostavlja kakovost, značaj in identiteto vin goriške regije ter krepi povezovanje med podjetništvom in vinarsko tradicijo prostora.

S simboličnim prehodom iz razprave v slavnostni del dogodka se poudarja pomen povezovanja – od oblikovanja razvojnih usmeritev do konkretne promocije lokalne kakovosti in skupne identitete prostora.

Zbornica s tovrstnimi dogodki ustvarja prostor dialoga med gospodarstvom in lokalnimi skupnostmi ter hkrati poudarja pomen povezovanja kot ključnega dejavnika razvoja. Le z usklajenim delovanjem lahko oblikujemo okolje, ki spodbuja podjetništvo in hkrati ohranja prepoznavnost našega prostora.

Območna obrtno-podjetniška zbornica Nova Gorica

Decanter 2026

Polovica slovenskih zlatih medalj izraz briškega terroirja

Slovenija je tudi na letošnjem največjem uglednem mednarodnem ocenjevanju vin na svetu Decanter upravičila sloves vinorodne dežele vrhunskih vin. Skupno je prejela 202 medalji, od tega dve platinasti in 6 zlatih medalj.

Kakšne ocene so prejela briška vina? Na letošnjem ocenjevanju Decanter je medalje prejelo 56 briških vin, od tega se jih je 6 odelo v zlato. 96 točk je prejelo vino Artwork Red 2021 vinske hiše Kristančič, točko manj pa Bizjakova Rebula 2025, Rebula Bagueri Superior 2021 Kleti Brda, Brda Selection Merlot 2021 vinske hiše Nebo ter Bjanovi penini Brut Zero 2021 in Blanc De Noirs Brut Nature 2022. 21 vin je prejelo med 90 in 94 točk.

Briški sosede so se tudi dobro odrezali. Vina iz Colli Orientali so prejela 50 medalj, platinaste ali zlate ni prejel nihče. Vinarji iz Collija so prejeli 39 medalj, od tega 1 platinasto in 3 zlate medalje.

E. K.

Bo »suzukija« v Brdih obvladala parazitoidna osica?

Vnos parazitske osice proti plodovi vinski mušici

Po lanskem uspešnem preizkusu vnosa parazitske osice proti plodovi vinski mušici v Višnjeviku je letos v Brdih stekla obsežnejša akcija vnosa te žuželke, v katero briški sadjarji polagajo veliko upanja. T. i. suzuki

Dober zgled uspešnega zatiranja s parazitoidom je kostanjeva šiškarica, ki je ni več

Pobudnik projekta je bil Aleš Kristančič iz Višnjevika: »V naši vasi smo to preizkusili že v preteklem letu. Vidimo, da je tovrstno biotsko varstvo – z vnosom osice – bolj trajnostno in okolju bolj prijazno. Nadejamo se, da bi bil ta način zmanjševanja populacije plodove vinske mušice uspešen.« Kako sploh vinska plodova mušica škoduje češnjam? »Dorsophila suzuki - plodova vinska mušica skrajšano (PVM) zareže v povrhnjico plodu češnje z namenom zaleganja jajčec. Čim je povrhnjica plodu načeta, tak plod češnje nima več tržne vrednosti in ni dober niti za predelavo. Ko se razvijejo črvi, zaudarja po kislem,« oriše Kristančič.

Maja Črešnar iz podjetja Picount, ki dobavlja osice, o vlogi le-te pri zatiranju plodove vinske mušice pove: »Parazitoidna osica *Trichopria drosophilae* parazitira bube plodove vinske mušice in s tem preprečuje nadaljnji razvoj mušice, tako da na ta način zmanjšuje njeno populacijo. Priporočljivo je, da se to osico vnaša večkrat in tudi več let zaporedoma, zato da dobimo eno populacijo, ki potem omejuje to škodo.« Vnos osice je enostaven. Najbolje je pod drevesom v senci, pa na različnih koncih sadovnjaka. Priporočljiv je vnos tudi na lokacijah, kjer odvržemo odpadne češnje. Tam se namreč plodova vinska mušica najbolj razmnožuje.

Predsednik Združenja sadjarjev Brda Radovan Jelina vlaga velike upe v uspešnost projekta: »Sadjarji, predvsem pridelovalci češenj, bi bili zelo veseli, da bi ta projekt vnosa parazitske osice proti plodovi vinski mušici uspešen. Pridelovalci češenj smo naveličani takega kemičnega varstva češenj. Največji problem češenj je ravno ta vinska plodova mušica, ki dela precej škode. V letošnjem letu se je že pojavila pri zgodnjih sortah, ob ohladitvi vremena se je sicer začasno izgubila. Težava pa je, ker je veliko zgodnjih sort ostalo na drevesih, kar

namreč povzroča veliko gospodarsko škodo, sploh v času z več padavinami, ko začnejo češnje pokati in gniti. Letošnji prvi vnos osice proti suzukiju se je odvil 19. maja, drugi pa 2. junija.

omogoča pogoje, da se ta mušica še bolj razvija. Vesel sem, da so se nekateri sadjarji odločili za nakup parazitoidne osice, da bi naravno zatirali mušico. Združenje sadjarjev Brda je o možnosti nakupa osice obvestil vse člane, za nakup se je odločilo 20 članov. Za prihodnje leto že delamo na tem, da bi se za ta korak odločilo več članov. Le tako bomo skupno bolj močni in uspešni proti vinski plodovi mušici.«

O razlogih, da se za nakup ni odločilo več sadjarjev, Kristančič pojasnjuje: »Najprej moramo ozavestiti več ljudi. To je novejši pristop. Obenem so stroški pridelave vse višji, cena češenj se ne povečuje tako hitro, zato je razlika oziroma dohodek vse manjši. Poleg tega je vedno večji problem tudi delovna sila, pomanjkanje izkušenih obiralcev češenj in vreme. V času cvetenja se soočamo z mrazom, sledi suša in posledično pretirano redčenje plodov, v času zorenja preveč dežja in pokanje češenj. Izpad pridelka češenj zaradi vremena je zadnja leta velik. Letos se ocenjuje, da je izpad krepko presegel polovico pridelka in s tem posledično dohodka na kmetijah.«

Kot še zaključuje Kristančič, bomo plodovo vinsko mušico obvladali le, »če se bomo v čim večjem številu odločili za izpust parazitoidne osice. Zaželeno je, da v bodoče vsak pridelovalec v Brdih letno izpusti vsaj dve dozi osice 2 x 500 osebkov. Cena ene doze je bila letos nekaj čez 30 evrov. S sproščanjem večjega števila osic *Trichopria drosophilae* želimo zmanjšati populacijo plodove vinske mušice, zmanjšati potrebo po uporabi insekticidov, prispevati k bolj trajnostni pridelavi sadja, izboljšati kakovost pridelka, zmanjšati stroške zaščite rastlin in tako ohraniti konkurenčnost briškega sadjarstva.«

S strokovno pomočjo Kmetijskega zavoda Nova Gorica in izkušnjami iz tujine načrtujejo v naslednjem letu izpust osice bolj zgodaj, ko so temperature za njen razvoj ugodnejše. Na ta način želijo presteči »suzukija« že takoj na začetku razmnoževanja pred zorenjem češenj.

Erika Koncut

Briški osnovnošolci znova skupaj po 54 letih

Leta niso ovira za pravo prijateljstvo

Kulturna dvorana na Humu je v soboto, 23. maja 2026, pokala po šivih od smeha, nostalgije in briške trme. Natančno ob 11.55 – simbolično pet do dvanajstih, kot se za večne zamudnike spodobi – smo se zbrali nekdanji sošolci z OŠ Dobrovo. Po 54 letih od odhoda iz šolskih klopi smo dokazali, da smo morda res malce bolj »uležani« kot vrhunsko rdeče vino in da kakšno koleno že zaškripa, a naša srca ostajajo mlada, nagajiva in polna življenja.

Briška ekspedicija »Generacija 1972« je znova dokazala, da leta niso ovira za pravo prijateljstvo in da nas nobena burja ne more premakniti.

Drage sošolke in sošolci, iz srca hvala vsem, ki ste prišli na naše srečanje po neverjetnih 54 letih ter s svojo prisotnostjo obudili neprecenljive spomine in polepšali dan. Posebna zahvala gre našim igralcem v skeču – vaša nepozabna predstava nas je nasmejala do solz in dokazala, da naš nagajivi šolski duh nikoli ne zamre. Ta čudovit dan nam bo ostal še dolgo v spominu in že zdaj glasno kliče po našem naslednjem snidenju.

Aleksandra Lipovšek

Fotografija: Janko Lipovšek

Društvo upokojencev Kojsko

Pohodniški utrinki

Pohodniki DU Kojsko pridno nabiramo korake skozi vse leto. Marca smo se odpravili po eni izmed številnih poti, ki vodijo na Sabotin. Pot smo nadaljevali navkreber proti vrhu Sabotina in pri drugi piramidi prispeli na cesto.

Pohodna pot Češnjev cvet

Podali smo se na pohodno pot Trcinka. Zbirno mesto je bilo pri Peternelu. Krožna pot, dolga 9,7 kilometra, nas je vodila iz Peternela skozi Nozno in Slapnik ter nazaj na izhodišče.

V maju smo se udeležili še 24. tradicionalnega pohoda »Kje so tiste stezice« v Levpi. Zbrali smo se na Humu, od koder smo se skupaj odpravili proti začetku pohoda. Organizatorji so pripravili dve trasi – krajšo, dolgo 9,5 kilometra, in daljšo, dolgo 21 kilometrov. Naši pohodniki so se odločili za daljšo pot, saj jim izzivi, dobra družba in lepi razgledi vedno dajejo dodatno energijo.

Majda Korenjak

Fotografija: Vesna Koštrjin

Biljana in Musica

Glasbo čutili v dušah, srcih in telesih

V cerkvi svetega Mihaela v Biljani se je 16. maja 2026 odvil orgelski koncert v izvedbi Saša Vollmaierja. Uro pred začetkom koncerta so se v okolici cerkve

Pred zaprtimi cerkvenimi vrati smo čakali na vstop, medtem ko je izza cerkvenih zidov prihajalo tiho donenje orgel in se valjuče razlivalo pod nebesni obok. Ko so se vrata cerkve odprla za obiskovalce, smo vstopili v s stoterimi svečami razsvetljeno prostorje tihega svetega kraja. Ljudje so v spoštljivi tišini prihajali in počasi polnili klopi. Nihče od nas ni potreboval besed. Ko so se vrata tik pred začetkom koncerta zaprla, se je zdelo, da smo vstopili v nek drug svet, v prostor in čas, ki se dotika naših duš prav tako, kot se je dotakne glasba in nas s tem poveže med seboj. Čeprav so orgle v cerkvi zadaj in se izvajalca ne vidi, je naše poglede nekako privlačila in umirila topla, mehka svetloba nežno plapolajočih sveč. Organizator koncerta Uroš Robič nas je na kratko pozdravil in nas povabil, naj danes brez slike na filmskih platnih, brez pogleda na instrumente glasbo začutimo v svojih dušah, srcih in telesih.

Sašo Vollmaier je večer odprl z Mozartovo skladbo *La-crimosa*, nato pa občinstvo navdušil še z izvedbami glasbe iz filmov *Interstellar*, *Boter* in *Vojna zvezd* ter z znamenitim stavkom *Allegretto* iz Beethovenove 7. simfonije. Ko pa je iz orgel izpod Saševih rok zadonela glasba iz znanega filma *Gladiator*, je prostor okoli nas in v nas napolnila še pesem iz istoimenskega filma. V originalu je pesem izvedla Lisa Gerrard, v Biljani pa jo je občuteno iz globine duše in srca zapela domačinka Nataša Jakopič – presenečenje večera. Zadnja skladba v izvedbi Saša Vollmaierja in Nataše Jakopič, ki je lepo zaokrožila celoten večer in mesec maj, je bila Schubertova *Ave Maria*.

in pred njo začeli zbirati obiskovalci od vsepovsod. Prišli so ljudje iz bližnje in daljne okolice ter tudi iz številnih drugih krajev Slovenije in tujine.

Ob koncu koncerta se je organizator Uroš Robič zahvalil izvajalcema s toplimi besedami zahvale, s šopki in izbranimi darili. Zahvalil se je tudi vsem, ki so pri izvedbi koncerta pomagali in vse skupaj povabil na majhen prigrizek ter druženje pred župnišče, do katerega so pot kazale in razsvetljevale prižgane sveče.

Posebna zahvala za pomoč pri izvedbi dogodka gre župniku Alojzu Subanu, krajanom in gospodinjam Biljane ter sodelujočim, ki so s svojo podporo prispevali k prijetnemu vzdušju večera. Pri dogodku so sodelovali še lokalni vinarji: Rokovi vinogradi, Vinska hiša Biljana, Vina Anže (Anže Ivančič), Vina Marko Sirk (družina Sirk), Vina Patrick Simčič, Vina Sosolič in Vina Tonevi. Pri koncertu so pomagali še Krajevna skupnost Biljana, Picerija pr'Andreju in Klet Brda.

Simona Mikulin

Moški pevski zbor Srečko Kumar

Pesem je napolnila Vilo Vipolže

Moški pevski zbor Srečko Kumar iz Kojskega je 19. aprila 2026 v Vili Vipolže pripravil Pomladni koncert. Obiskovalci so lahko prisluhnili raznolikemu programu, ki so ga pod vodstvom Aleksandra Sluge oblikovali domači pevci, večer pa so s svojim nastopom obogatili tudi člani Mešanega pevskega zbora Jože Srebrnič pod vodstvom Minke Markič.

Moški pevski zbor Srečko Kumar že od leta 1977 soustvarja kulturni utrip Brd. Redno nastopajo na lokalnih prireditvah in revijah, radi se odpravijo tudi med rojake čez mejo ter na različna tekmovanja in festivale. Letos so na Reviji pevskega zbora Goriške v Desklah ponovno odlično zapeli in dosegli regijsko raven, lani so sodelovali tudi v dveh gledaliških predstavah

Dodekalogija v okviru EPK 2025.

Na koncertu smo lahko prisluhnili dovršenim interpretacijam skladb iz pestrega repertoarja, ki so poslušalce popeljale skozi različna glasbena razpoloženja. Pod vodstvom Aleksandra Sluge, ki zbor vodi od leta 2023, pevci energično in zagnano prepevajo, kar smo poslušalci začutili tudi na tokratnem koncertu. Občinstvo je njihove nastope nagradilo z iskrenim aplavzom.

Posebno simboliko je večeru dala tudi povezanost obeh zborov, saj oba delujeta vse od leta 1977. Na prijetnem nedeljskem druženju smo spoznali, da zborovsko petje v Brdih ostaja pomemben del kulturnega življenja ter povezuje ljudi, generacije in kraje.

Lucija Prinčič Terpin

Razstava v Vili Vipolže

Consuelo Rodríguez v dvojnem zrcalu

Na zadnji steni razstavne dvorane so bili zraven slike z naslovom *Bes demonov* zapisani verzi: »Ustavila sem te, kot bi hotela nekaj reči / s šibkostjo, / s katero pada listje z dreves / in ponovno zadiha z zemljo / v svojem odpadlem listju ...« Dali so vedeti, da se umetniki ne rodijo iz časa, temveč iz neke notranje pokrajine, starejše od njih samih.

Pri Consuelo Rodríguez, umetnici španskih korenin, ki je s svojimi slikami, kipi in poezijo bogatila Vilo Vipolže skoraj dva pomladna meseca, je ta pokrajina svetloba. Ne tista, ki pada na stvari, temveč tista, ki se vrača iz njih. Consueline poteze na slikah niso hitre, čeprav so živahne; niso impulzivne, čeprav so polne notranjega ognja.

Z odprtja razstave

Consuelo Rodríguez

Barve se ne borijo med seboj, temveč se prepoznajo. Včasih se zdijo skoraj abstraktne, potem pa se iz njih izlušči figura, ptica, ženska, senca. Njena platna so prostori poslušanja. V njih je tišina, ki ni prazna, temveč polna drobnih notranjih premikov, tistih, ki jih človek zazna šele, ko pred sliko postoji in počaka, da mu slika spregovori.

Velika umetnica je Consuelo Rodríguez. Je slikarka, kiparka, pesnica, umetnostna terapevtka. Rojena je v Trstu, razstavljala je doma in po svetu in prejela številne nagrade za slikarstvo in poezijo. Njena dela bogatijo mnoge javne zbirke po vsej Evropi. *Controcanto* je poimenovala dogodek v Vili Vipolže. Kuratorica razstave je bila Elisabetta Zerial, po klavirskih tipkah sta se spretno sprehajali Nairi Codarin in Agnese Zanetti pod mentorstvom Tiziane Bortolin ter tkali zvočno tapiserijo, v katero so se vpletali verzi Consueline poezije, ki jih je z velikim občutkom prebirala igralka Gigliola Bagatin.

Dve polovici istega spomina

Njena poezija ... tam se Consuelo razpre še bolj tiho kot pri slikah, skoraj skrivoma, kot bi se bala, da bi preglasila lastni dih. Consueline slike in verzi se pogovarjajo med sabo kot dve polovici istega spomina. Besede se ne trudijo biti velike; raje so natančne, skoraj sramežljive. Ptica, ki se dvigne iz trave; ženska, ki se skloni nad lastno senco; veter, ki nosi vonj neznane dežele. Včasih se zdi, da Consuelo piše zato, da bi ohranila gibanje, ki bi sicer izginilo: rahlo nihanje zapestja, ko se nekdo poslovi; droben premik zraka, ko ptica spremeni smer; misel, ki se pojavi in izgine, še preden jo človek ujame. Njena poezija ni razlaga sveta, temveč povabilo, da se človek vrne k sebi – ne k temu, kar je, temveč k temu, kar je nekoč bil. Ali bi lahko bil.

Iva Sivec

Fotografija: Damijan Simčič, ZOSO foto

Pihalni orkester Brda

Ljubezen do glasbe in domačih Brd

V zimskih mesecih smo se članice in člani Pihalnega orkestra Brda z velikim veseljem pripravljali na pustovanje v Matuljah na Hrvaškem. Pustne maske so že bile pripravljene, vaje pa so potekale v sproščenem in razigranem vzdušju. Pričakovanje na nastop

Spomladanski meseci so tako minili v znamenju vaj, kljub temu pa nismo pozabili na svojo vlogo v skupnosti, saj smo 27. aprila 2026 sodelovali na slovesnosti v Medani ob dnevu upora proti okupatorju. Prav tako smo z glasbo počastili spomin na žrtve v Cerovem in Peterneleu 24. maja 2026. Zavedamo se, da s svojimi melodijami pomagamo ohranjati zgodovinski spomin in spoštovanje do preteklosti.

Brez tradicionalnega majskega koncerta

Tako smo na prvomajsko jutro s strumnimi ritmi in ubranimi melodijami prebujali Brike in Brice v kar 13 krajih, že nekaj let pa skočimo tudi čez mejo, do sosednjega Števerjana, s katerim tkemo vezi in se trudimo ohranjati povezanost. Seveda nismo izpustili niti naših najstarejših članov v domu starejših občanov v Podsabotinu. V vsaki vasi nas je pričakalo številčno občinstvo, nasmejani obrazi in iskrena dobrodošlica. Zavedamo se, da je moral marsikdo vstati zelo zgodaj, da nas je pričakal, in da smo ponekod morda tudi nekoliko zamudili. A vaš topel sprejem, podpora in gostoljubje so nam dali novo energijo za vse nadaljnje izzive. Iskrena hvala vsem. Naj ta zahvala doseže tudi tiste, ki so v ozadju poskrbeli, da je bil sprejem tako lep. Vaša srčnost nam pomeni neizmerno veliko.

Ker ste že vajeni, da vas ob tej priložnosti vabimo tudi na

v tujini, ki med člani tke posebne vezi, je raslo iz dneva v dan. Žal pa je načrte prekržalo slabo vreme in je dogodek odpadel. Tako smo morali pustne maske pospraviti v omaro, kjer že čakajo na naslednje pustovanje.

tradicionalni majske koncert, smo vas tokrat morali razočarati. Odločitev ni bila lahka, saj je majske koncert stalnica našega koledarja. A čutili smo, da je prav, da letos energijo in čas posvetimo dogodku, ki zaznamuje celotna Brda. Koncert je bil, a le nekoliko zamaknjen v junij. Za Praznik češenj smo vam namreč pripravili vrhunsko glasbeno poslastico.

Maratonski češnjev vikend

Vrhunec pomladi je prišel v češnjem vikendu. V petek, 5. junija 2026, smo v Brdih in godbeniškem domu gostili RTV Slovenija, ki je posnela prispevek o našem orkestru ter o našem 93-letnem Ivetu Mariniču – glasbeniku, ki s svojo predanostjo in ljubeznijo do glasbe navdihuje vse generacije. Upamo si trditi, da je eden najstarejših aktivnih članov orkestra v Evropi. Njegova energija je dokaz, da glasba ohranja mladost srca.

Nadaljevali smo v soboto, ko smo na 30. kolesarskem maratonu Junaki vinogradov pričakali skoraj 1000 kolesarjev. Pesem *Na Golici* je donela kar trikrat in tako energično pospremila športno dogajanje med briškimi griči. Nedelja pa je bila namenjena slavnostnemu koncertu na 60. Prazniku češenj. Program smo začeli v pop-rock ritmih, nato pa nadaljevali z izbranimi skladbami decembrskega koncerta, ki smo ga uspešno izvedli skupaj z Briškim kvintetom. Ponosno smo zakorakali tudi v tradicionalni povorki, ki nas je popeljala po poti spominov. Vsak korak nas je navdajal s ponosom, manjkale pa niso niti kapljice potu.

Obiskovalci Praznika češenj so si lahko ogledali tudi dokumentarni film o zgodovini praznika, v katerem sta kot govorca sodelovala tudi naša člana Miro (Vladimir Rusjan) in Darinko (Izidor Sosolič). Film je ganljivo ujel skoraj stoletje glasbe, prijateljstva in predanosti.

Od zime do zgodnjega poletja smo prehodili pot, polno izживov, odločitev in nepozabnih trenutkov. Čeprav kakšen načrt ni uspel, smo skupaj dokazali, da nas povezuje nekaj močnejšega – ljubezen do glasbe in domačih Brd.

Anja Rožič,
Pihalni orkester Brda

Evropski mladinski orkester v Brdih

Čezmejna glasbena zgodba

V Vili Vipolže je 7. aprila 2026 potekal zaključni koncert mladih glasbenikov European Spirit of Youth Orchestra (ESYO), ki je v Brda pripeljal izjemne mlade talente iz različnih evropskih držav in

Koncert je potekal pod umetniškim vodstvom priznanega dirigenta Igorja Corettija Kureta, ki že vrsto let uspešno povezuje mlade glasbenike različnih narodnosti in kulturnih okolij. Dvajset članov orkestra je v času svoje rezidence v Brdih intenzivno pripravljalo koncertni program, ki ga je občinstvo nagradilo z navdušenjem in dolгими aplavzi.

Pomembno vlogo pri njegovi izvedbi sta odigrali tudi Občina Brda in Občina Števerjan, ki s podporo tovrstnim pobudam prispevata k razvoju čezmejnega kulturnega prostora ter spodbujata sodelovanje med mladimi ustvarjalci. Posebna zahvala ob tej priložnosti velja tudi številnim Brikam in Bricem, ki so mladim glasbenikom v času njihove rezidence v Brdih odprli vrata svojih domov ter jim ponudili nastanitev in gostoljubje. S svojo

drugih kontinentov. Dogodek je predstavljal vrhunec mednarodnega kulturnega projekta *LEGATO – Povezani v glasbi*, ki spodbuja čezmejno sodelovanje, kulturno povezovanje in ustvarjalnost mladih.

srčnostjo, pripravljenostjo pomagati in podporo projektu so pomembno prispevali k uspešni izvedbi.

Patricija Špacapan

Fotografija: Damijan Simčič, ZOSO foto

Kvintet Dori

Poklon Brdom in prazniku

V okviru priprav na 60. Praznik češenj je Občina Brda prejela posebno darilo: koncert Kvinteta Dori, ki je s svojo glasbo na čudovit način obogatil jubilejno praznovanje.

Obiskovalce je navdušil tudi njihov glasbeni gost Ivan Andres Arnšek, poseben pečat večeru pa je dal nastop samega Izidorja Pečovnika – Dorija, ustanovitelja kvinteta, ki je s svojo prisotnostjo še dodatno zaznamoval jubilejni koncert.

Kvintet je s koncertom izrazil poklon Brdom in njihovem prazniku, obiskovalci pa so uživali v večeru domače glasbe, prežetem s prijateljstvom, spoštovanjem do Brd ter njihove bogate tradicije.

Za to lepo gesto in podporo prazničnemu dogajanju se iskreno zahvaljujemo Miranu Klanjščku, ki je koncert podaril Občini Brda ob 60. obletnici Praznika češenj.

Patricija Špacapan

Fotografija: Andrej Colja

Penčanje v Modani

Tu smo, v tem Ne-kraju, v tem Ne-času

Vsako leto drugačen preplet, a vsako leto obogaten s poezijo kot poetiko prostora. Letos, v Kosovelovem letu, že tretjič, in tudi tokrat izvirno, domišljeno, barvito Penčanje v Modani, ki je postalo pojem za oplemenitenje nesnovne dediščine Brd, za raziskovanje prostora in združevanje. Tokrat za spajanje poezije in vizije. Vizije kot vizualne predstavitve poetičnega s sodobnimi tehnologijami (video, hologrami, virtualna resničnost,

senzorične izkušnje), hkrati pa tudi kot projekcije v prihodnost. Kajti umetnost je že od nekdaj občutljiva na oddaljene trzljaje, ki so naznanjali spremembe, pritrjujejo organizatorji iz Zavoda ALMA Ars obče znani resnici. Prihodnost pa ni nikoli zakoličena, zapišejo. »Vizionarska poezija nagovarja tudi vse tiste možnosti, ki čakajo na svojo uresničitev ter nudijo uteho in upanje, da je vedno lahko tudi drugače.«

Šmihel 55, v kašči

In je bilo drugače. Iz Brd se je Penčanje preselilo na Vipavsko, v Šmihel, kjer ima sedež KINOkašča, zavod za dokumentarno filmsko, video in televizijsko produkcijo ter hranilnica spomina. Ustanovili sta ga priznani dokumentaristki Anja Medved in Nadja Velušček. Zavod deluje predvsem na obeh straneh goriške meje in je tesno vpet v čezmejni kulturni prostor Nove Gorice in Gorice. Tisto junijsko soboto, ko so Brda častila svojo kraljico češnjo, so se v Šmihelu v prenovljeni kamniti kašči, opremljeni s filmskim platnom, kaminom in klopmi, v pristnem, domačem ambientu odvrteli kratki študentski filmi Akademije umetnosti Univerze v Novi Gorici po izboru Anje Medved. Ponujali so sodobne, inventivne prijeme, aktualne teme, kot sta vojna in nasilje, veliko mladostne svežine in zanosa.

Potem je kašča postala razstavišče za minimalistične sličice avstrijske umetnice Helene Thümmel, večmedijske umetnice, scenografke in kostumografke, ki je z risanjem na grafoskopsko folijo spremljala tudi recitacije izbranih pesmi Ludvika Zorzuta, Alojza Gradnika in Srečka Kosovela.

Na dan šestega junija 2026

Tu smo, v tem Ne-kraju, v tem Ne-času, v tem prostoru dogajanja, kjer so sanje utopije; utopije, ki se udejanjijo, se je v poetično-vizualnem performansu z

Kolektiv InSTABILI, z leve Aleš Krebs, Martin O'Loughlin, Patrizia Dughero in Salvatore Cali. Fotografija: zasebni arhiv HA

Penčanje v Modani, Šmihel 2026. Fotografija: zasebni arhiv HA

naslovom *Azzurro Cielo con NUVOLE* kot zadnji predstavil kolektiv InSTABILI. Italijana Salvatore Cali in Patrizia Dughero, Aleš Krebs iz Zavoda ALMA Ars in Avstalec Martin O'Loughlin – zraven pa še z vrhunskimi prevodi Ana Geršak –, so skupaj stkali pretresljivo protivojno pripoved, navdahnjeno z delom Piera Paola Pasolinija, enega najbolj vsestranskih, provokativnih in vplivnih italijanskih intelektualcev 20. stoletja, čigar delo je ostro kritiziralo meščansko družbo, potrošništvo in vzpon neofašizma.

V kašči hiše s številko 55 v Šmihelu se je sinjmodro nebo, projicirano na platno, prekrilo z oblaki. »A vsa ta modrina nima istega odtenka,« začne pesnica in založnica Patrizia Dughero. »Veste, zdi se mi, da smo se izgubili,« nadaljuje Salvatore Cali, vizualni in konceptualni umetnik, s prebiranjem verzov. »Zašli smo v razpokah vsakdanjega življenja, ki se za mnoge zdi, da jim ne pripada. Zato se v osuplosti, tukaj, na dan šestega junija 2026 sprašujem in se morda sprašujemo, kako se je kaj takega moglo zgoditi, kako se še vedno in znova dogaja. Pojasnite mi, če veste, čemu služijo pisani plesi politike, uglajene besede podkupljenih govorcev, ko trpljenje, smrt in pohlep – z izsiljevanjem – postanejo del skupne uporabe?«

Ne, ne vemo. Zato smo odšli. S Penčanjem bi čez en teden nadaljevali na domačiji Reja v Brdih, a je iz opravičenih razlogov odpadlo. Nasvidenje jeseni.

Iva Sivec

Trigeniale Brda

Preplet treh dialogov na Kmetiji Moro

Prebivalcem Celovca je Kmetija Moro iz Vipolž dobro znana, saj že več kot dve desetletji vsak četrtek in soboto na tamkajšnji tržnici ponuja briško sadje, vino in oljčno olje. Ne nudi le prvovrstnih pridelkov, ampak je s svojo stojnico postala tudi priljubljeno družabno središče mesta ob Vrbskem jezeru. Zato ne čudi, da je gostoljubnost družine Borisa in Dragice Jakončič ter nju-

nih treh sinov porodila idejo, da njihova kmetija postane umetniška ambasada Koroške v Sloveniji in hkrati umetniški temelj za umetnike iz Slovenije, Furlanije in s Koroške, katerega častni pokrovitelj je Alpsko-jadranski center za čezmejno sodelovanje (AACC) kot nosilec dialoga, srečanj in čezmejnega sodelovanja.

Praznik druženja. Fotografija: zasebni arhiv LG

In tako se je letošnjega aprila v okviru projekta Umetnost v Brdih zgodila pri Morotu že sedemnajsta razstava. V sodelovanju z umetniško skupino Albrecht Dürer iz Tavagnacca (Videm), briškim likovnim društvom Dablo in Koroško slikarsko zadrugo iz Celovca se predstavljajo slikarke Italijanka Paola Zaninotti, Brika Helena Petrovčič in Avstrijka Maria Kucher. Paolina platna so tihe pripovedi, v katerih prevladuje ženski svet, včasih tudi mačka kot fascinantno, skrivnostno in neodvisno bitje, ki s svojim pogledom išče stik z gledalcem. Helena Petrovčič se predstavlja z realističnimi slikami cvetenja in zorenja. Cvetenje kot obljuba, ki jo narava daje sama sebi, in zorenje kot spomin, ki se je uresničil. Oboje pa kot hvaležen poklon Brdom, naravi in življenju. Maria daje na ogled portretne risbe, krajinske slike (sur le motif) v olju in akvarelu ter tihožitja. Tri umetnice, ki v slikanju iščejo tisto, česar si beseda ne upa izreči. In morda je prav to njihova največja skrivnost: da te naučijo gledati svet tako, kot gledajo one – v plasteh, v odtenkih, v tistem dialogu.

Bis Sommer/do poletja/all'estate 2026 sporoča plakat. Dotlej bodo na kmetiji Moro na ogled dela iz projekta Trigeniale Brda. Slednje ni koncept, ki bi ga bilo treba razložiti. Je preplet treh genialnosti – narave, človeka in umetnosti –, ki se ne izključujejo, ampak se med seboj hranijo.

Iva Sivec

Skupinska slika z županom in slikarkami
Fotografija: zasebni arhiv HP

Nastop učencev v Avstriji

V nakupovalnem centru Südpark v Celovcu v Avstriji je 22. maja 2026 potekala svečana otvoritev posebnega dogodka, ki spodbuja živahno izmenjavo med kulturo in gospodarstvom. Obiskovalci so imeli priložnost za čezmejno povezovanje ob ekskluzivnih degustacijah izdelkov iz Goriških brd. V sklopu tržnih dni je bila na sporedu tudi prodaja izdelkov in dobrot razstavljalcev iz Goriških brd. Dogajanje je še dodatno obogatila naša šolska izkušnja, saj smo v Südparku nastopili skupaj z učenci OŠ Vrba iz Celovca ter s svojo energijo, pesmijo in plesom popestrili program.

Besedni utrinki v Vili Vipolže

Izbrana besedna umetnost ob glasbi

V letošnjem sklopu literarnih večerov smo gostili vrsto uglednih ustvarjalcev, ki so s svojimi deli, zgodbami in

Sklop smo odprli z gostovanjem Sanele Banović Peressutti, zdravnice, predavateljice in avtorice knjige *Spodbude*. S svojimi iskrenimi razmišljanji o življenju, medosebnih odnosih in pomenu skrbi zase je obiskovalce spodbudila k razmisleku o vrednotah, ki nas vodijo skozi vsakdan. Predstavitev njene knjige je bila navdihujoč večer, poln toplote, življenjske modrosti in pozitivne energije.

V nadaljevanju smo gostili glasbenika Draga Misleja - Mefa s skupino Novele, ki je predstavil knjigo *Pesmi letijo v nebo*. Večer je povezal literarno ustvarjanje z glasbo ter obiskovalcem ponudil edinstveno doživetje prepleta poezije in glasbenega izraza. Predstavitev je pokazala, kako lahko sodobne oblike pripovedovanja zgodb nagovorijo širok krog poslušalcev in ljubiteljev literature.

Posebno mesto v programu je pripadlo Andreju Šifrerju, enemu najprepoznavnejših slovenskih kantavtorjev. Obiskovalce je navdušil z izvedbo svojih brezčasnih uspešnic, ki že desetletja zaznamujejo slovenski glasbeni prostor, hkrati pa je predstavil tudi svoj literarni prvenec *Volkovi*. Večer so prežemali glasba, humor, spomini in zanimive zgodbe, ki so ustvarili prijetno vzdušje.

umetniškim izrazom obogatili kulturno dogajanje v Vili Vipolže.

Dogodek so s svojimi nastopi obogatili tudi pevski sestavi Vokalna skupina Mozaik (Občina Brda), Vokalna skupina Studenec (Občina Pivka), Mešani pevski zbor Naše vasi (Občina Tipana, Italija).

Patricija Špacapan

Fotografija: Damijan Simčič, ZOSO foto

Vila Vipolže

Zaključni nastop Glasbene šole Nova Gorica

Praznik glasbe, ustvarjalnosti in kulturne tradicije

Zaključni nastop Glasbene šole Nova Gorica, ki je 20. maja 2026 potekal v Vili Vipolže, je bil praznik glasbe, mladostne ustvarjalnosti in bogate kulturne tradicije Goriških brd. Na odru so se predstavili učenci različnih starosti in glasbenih oddelkov – od solistov do komornih skupin ter godalnega in malega pihalnega orkestra. Občinstvo je uživalo v raznolikem programu klasičnih skladb, ljudskih melodij in sodobnejših aranžmajev, ki so jih mladi glasbeniki izvedli z veliko predanostjo in muzikalnostjo pod mentorstvom svojih profesorjev.

Poseben poudarek večera je bil namenjen pomenu glasbenega izobraževanja v Brdih ter ohranjanju kulturne dediščine kraja. V nagovoru je pomočnik ravnatelja Alessandro Sluga izpostavil dolgoletno glasbeno tradicijo teh krajev, pomembno vlogo domačega pihalnega orkestra ter rast zanimanja za glasbeno šolanje na dislociranem oddelku v Brdih. Dotaknil se je tudi uspešne prenove matične šole in izjemnih dosežkov učencev na državnih ter mednarodnih tekmovanjih, kjer so letos osvojili številna odličja.

Večer se je zaključil v prijetnem vzdušju, ki je znova pokazalo, da glasba v Goriških brdih ostaja pomemben del skupnosti, povezovanja in prihodnosti mladih generacij.

Svetlobna grafika na pročelju Gradu Dobrovo

Večera umetnosti, svetlobe in glasbe

Konec maja se je pročelje Gradu Dobrovo za dva večera spremenilo v živo platno svetlobe, glasbe in gibanja. Nemška umetnica Claudia Reh (Echzeitlicht) je z uporabo grafoskopov

ustvarjala monumentalne svetlobne podobe in edinstveno svetlobno fresko, ki je raziskovala ravnesje med vidnim in nevidnim.

Posebnost dogodka je bila njegova interaktivnost, saj obiskovalci niso bili le gledalci, temveč so aktivno sodelovali pri soustvarjanju gibljivih svetlobnih projekcij na pročelju gradu. Tako so nastajale podobe, ki so za dva večera povezale umetnost, svetlobo in glasbo.

Dogajanje so s svojim nastopom obogatili tudi plesalci Plesnega kluba Lospravilos, medtem ko je Tomaž Lipicer z intuitivno glasbo ustvarjal posebno zvočno kuliso, ki je svetlobnim projekcijam dodala novo dimenzijo.

Aktivnost so izvedli v okviru projekta Obuditev Gradu Dobrovo, sofinanciranega iz Evropskega skla-

da za regionalni razvoj (ESRR), v sodelovanju z Zavodom ROR, ki ga vodita Sendi Mango in Jurij Pavlica. Zavod povezuje umetnost, tehnolo-

gijo in znanost ter ustvarja prostore za skupno doživljanje umetnosti.

Patricija Špacapan

Fotografija: Damijan Simčič, ZOSO foto

Pupa zaplaš na 10. festivalu srebrnih plesnih skupin

Ob disko ritmih zaplesale »v preteklost«

Na 10. festivalu srebrnih plesnih skupin v organizaciji Univerze za tretje življenjsko obdobje Ajdovščina je svojo energijo in talent predstavila tudi naša plesna skupina Pupa zaplaš, ki deluje pod okriljem umetniškega društva Arti.čoke. Festival je potekal v Dobravljah, kjer se je zbralo več kot 280 plesalcev in plesalk iz vse Slovenije.

Naše punce so s svojo energijo in živahnimi disko ritmi s seboj prinesle pravo vzdušje sedemdesetih let prejšnjega stoletja. S svojim nastopom so navdušile občinstvo, pokazale veliko predanosti, veselja do plesa ter odličen ekipni duh.

Na festivalu je bilo skupaj prikazanih 25 plesnih točk, naše punce pa so se predstavile z eno od njih. Koreografijo je pripravila vodja Lili Grudina. Plesalke so se odlično odrezale in nase opozorile s svojo ustvarjalnostjo, tehničnim znanjem in pozitivno energijo. Ob tej priložnosti smo izjemno ponosni na naše punce, ki

so uspešno predstavile našo skupino in se dokazale kot odlične plesalke. Čestitke za čudovit nastop in uspešno sodelovanje!

LG

30. Kolesarski maraton Junaki vinogradov Kleti Brda

Več kot 1000 kolesarjev nazdravilo maratonu od Ljubljane do Kleti Brda

Sobotni jubilejni 30. Kolesarski maraton Junaki vinogradov Kleti Brda je bil prežet s prazničnim vzdušjem in zadovoljstvom. Iz Ljubljane se je na 108 kilometrov dolgo pot do Brd podalo 887 kolesarjev, čez cilj na dvorišču Kleti Brda na Dobrovem

pa je zapeljalo preko 1000 kolesarjev. Praznični utrip je bilo začutiti že v dopoldanskem programu Mali junaki vinogradov, ko je 65 otrok, med njimi tudi dva člana Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Nova Gorica, preizkusilo svoje kolesarske veščine.

Tekmovalni del maratona se je tradicionalno odvil na sabotinskem klancu, kjer je vzpon nanj že drugo leto zapored potekal pod taktirko nekdanjega profesionalnega kolesarja Kristjana Korena. Pikčasto majico sta si izborila Marko Razpet iz Kolesarskega društva Brda in in Nadja Tratnik iz Športnega društva Nanos.

Najmlajši udeleženec maratona je bil Tai Mugajič (letnik 2015), naslov najmlajše udeleženke pa so si delile tri kolesarske (letnik 2010), in sicer Tija Koglot, Gaja Koglot in Lara Rodman. Kot najstarejši junak maratona je bil nagrajen Zorko Cigoj, najstarejša udeleženka pa je bila Laura Luisa. Lovoriko najštevilčnejše družine je osvojila družina Kobal s šestimi člani. Maratona so se najbolj množično udeležili člani Kolesarskega društva Brda, sledile pa so ekipe Pedalci, Meblo Jogi in ŠD Mahle.

Ob jubilejnem kolesarskem maratonu so se poklonili tudi zaslužnim za nastanek in uspešen razvoj kolesarskega maratona ter podporo v vseh tridesetih letih. Častne plakete in zahvale so prejeli:

Začetniki maratona:

- Družina Blažič (Jože Blažič je bil ustanovitelj kluba KD Brda in pobudnik za kolesarski maraton. Oba s soprogo Anico sta bila zaposlena v Kleti Brda.)
- David Valentinčič – direktor Kleti Brda v času nastanka maratona

- Zdenka Blaškovič – enologinja v Kleti Brd in prva predsednica KD Brda
- Vesna Kumperščak – koordinatorka vseh aktivnosti pri pripravi maratona
- župan Franc Mužič za 30 let podpore maratonu

Direktorji in vodje maratona, ki vodijo kolesarje čez celotno traso:

- Boris Lozej
- Pavel Sivec
- Davorin Rejec
- Stjepan Miškovič
- Aleš Blazetič

Neutrudni serviserji, ki na trasi sproti odpravljajo vse defekte na kolesih:

- Bogdan Peršolja
- Vladimir Sirk
- Marjan Brezavšček

Podporne organizacije, ki skrbijo za izvedbo maratona in varnost udeležencev:

- Jeep klub Brda – pomoč pri spremstvu
- Kolesarski klub Brda – pomoč pri organizaciji
- Moto klub Gušt – pomoč pri spremstvu, redarstvu in urejanju prometa
- Prostovoljno gasilsko društvo Dobrovo – pomoč pri varovanju in zapor ceste v Brdih

30. Kolesarski maraton Junaki vinogradov Kleti Brda

Pri podelitvi nagrad in častnih plaket sta sodelovali tudi letos upokojena vrhunska alpska smučarka Ana Bucik Jogan in Miss Universe Hana Klaut, ki je navdušila udeležence maratona. Z njimi je namreč prikolesarila celotno pot od Ljubljane do Brd.

Kolesarski maraton Junaki vinogradov je bil tudi letos v znamenju dobrodelnosti. Del startnin so že peto leto zapored namenili Medobčinskemu društvu slepih in slabovidnih Nova Gorica za podporo rehabilitaciji slepih in

slabovidnih otrok. Na dopoldanskem programu za otroke Mali junaki vinogradov, ki se ga je udeležilo 65 otrok, sta se po progi že drugo leto zapored zapeljala tudi dva slabovidna otroka.

Odlična organizacija in izvedba dogodka, dogajanje in vzdušje na dvorišču Kleti Brda so prepoznavni znak maratona, ki utrjuje njegovo mesto v srcih ljubiteljev kolesarstva v Sloveniji.

Erika Koncut

Fotografije: arhiv Klet Brda

Pet mladih briških odbojkaric trenira v Mošu

Briški odbojkarski talent blesti tudi čez mejo

Odbojka ima v Brdih že od nekdaj posebno mesto in globoko tradicijo, kar so v preteklosti dokazali številni uspehi na osnovnošolskih tekmovanjih tako v fantovski kot v dekliški konkurenci. Da briška ljubezen do tega športa ne pozna meja, pa dokazujejo naša dekleta, ki že tri leta uspešno trenirajo in igrajo v zamejstvu, natančneje pri italijanskem odbojkarskem klubu Mossa.

V letošnji sezoni je v ekipi U14 iz Moša igralo šest Slovenk, med katerimi jih je bilo kar pet iz Brd.

Uspešna sezona in mednarodne izkušnje

Mlade odbojkarice so za seboj pustile izjemno aktivno in uspešno sezono, polno težkih tekem in neprecenljivih izkušenj. Tekmovale so v:

- italijanski državni ligi U14,
- pokalu Venezia Giulia, kjer so z odličnimi igrami posegle po samem vrhu in se uvrstile v veliki finale.

Poleg rednega prvenstva pa so dekleta nabirala pomembne mednarodne izkušnje tudi na močnih turnirjih v Pazinu na Hrvaškem in Pordenonu v Italiji, kjer so dostojno zastopala klubske barve in dokazala, da se v Brdih kali izjemen odbojkarski talent.

Druži jih borbenost, ekipni duh in neizmerna želja po napredku. Našim mladim odbojkaricam iskreno čestitamo za borbenost v letošnji sezoni in jim želimo srečno ter uspešno pot v nadaljevanju njihove športne kariere!

Mitja Kristančič

Praznik češenj

21. pohod Od češnje do češnje

Lepo sončno vreme je v nedeljo, 7. junija 2026, v Brda privabilo številne pohodnike, ki so se z veseljem podali na slikovite briške poti. Pot je vodila od Kleti Brda v dolino reke Reke, nato v dolino

potoka Vedrijanšček, od koder smo se počasi vzpenjali proti Višnjeviku. Na Furlanšču smo si lahko ogledali staro briško hišo, ki še danes pripoveduje zgodbe nekdanjega življenja v Brdih.

V zaselku Orehovlje v Višnjeviku je pohodnike pričakala prva okrepčilna postaja, kjer so si lahko nabrali novih moči in uživali v čudovitih razgledih na briško pokrajino. Pot nas je nato vodila skozi gozd Šbeč do Slavč, kjer je sledila druga postaja za osvežitev in odžejanje. Nato smo nadaljevali proti Šlovrencu in se po dolini vrnili na izhodišče.

Na cilju je pohodnike pričakala zaslužena nagrada – krožnik okusne pašte, kozarček briškega vina in za spomin še steklenica rebule. Češnje so bile sicer glavna zvezda praznika, a tudi rebula ni ostala v njihovi senci.

Pohodniki so bili s ponudbo, organizacijo in prijaznostjo organizatorjev zelo zadovoljni, kar je najlepša potrditev uspešno izvedenega dogodka.

Iskrena hvala vsem, ki ste na kakršenkoli način prispevali k uspešni izvedbi pohoda. Brez vaše pomoči, dobre volje in sodelovanja takšnega dogodka ne bi bilo mogoče izpeljati.

Iva Šibav

Barvito prostovoljstvo

Učenci trikrat obiskali upokoјence

V drugi polovici šolskega leta smo se prostovoljci kar trikrat družili s stanovalci doma upokoјencev v Podsobotinu.

Prvič so petošolke pripravile dve glasbeni točki. Izi in Sofija sta nastopili s pesmijo *Številke*, ki jo je Izi sama napisala in uglasbila za rap izvedbo. Pia in Patricija sta zaplesali na pesem *Ikona* (Raiven). Izak in David pa sta program popestrila s kvizom o Sloveniji. Ker so varovanci doma hitro rešili kviz, smo imeli čas še za družabne igre. Urice z varovanci vedno minejo zelo hitro, zato se vedno veselimo naslednjega srečanja.

Drugič smo jih obiskali na veliki petek. Skupaj smo izdelovali velikonočne košarice, se z njimi pogovarjali, jih kratkočasili ... Na kratko: imeli smo se lepo. Na koncu so petošolke deklamirale pesem *Češnja v belem*. Po skupinskem fotografranju smo se odpravili proti šoli, v dar smo dobili čokoladna jajčka. Obljubili smo, da še pridemo.

Obljubo smo izpolniti zadnje dni maja. Devetošolci so pripravili super kviz s težkimi vprašanji (predvsem o Sloveniji). Varovanci so presenetljivo dobro odgovarjali na vpra-

šanja. Ko smo nekoliko razgibali možgane, sta Tinkara in Lusija zaplesali in vse prisotne pustili odprtih ust. S slovenskimi narodnimi pesmimi smo popestrili vzdušje v domu. Ob koncu pa so varovanci doma postavljali vprašanja našim učencem, na katera so zelo dobro odgovarjali. Z nasmeški na ustih smo se poslovili in obljubili, da pridemo ponovno v naslednjem šolskem letu.

Poslovala se je najstarejša Brika Gizela Lipicer

Življenje je lahko bogato tudi v skromnosti

Na pokopališču v Šmartnem smo se aprila poslovili od najstarejše Brike Gizele Lipicer, ki bi 2. oktobra dopolnila 102 leti.

Rojena je bila kot tretji otrok mami Mariji in očetu Karlu. Težki poveljni časi in svetovna gospodarska kriza so močno vplivali na njeno življenje. Za lažje preživetje družine je morala že zelo mlada od doma in pomagati na kmetiji pri sorodnikih. Še ne 17 let stara se je zaposlila kot varuška v Livornu v Italiji, kjer je občutila predvojno in vojno dogajanje. Tik pred koncem vojne je izgubila očeta.

Z Jožefom Lipicerjem si je kmalu ustvarila družino. Otroci Drago, Igor in Katja so bili njeno veliko veselje, ki ni trajalo dolgo. Že pri svojih 20 letih se je smrtno ponesrečil sin Drago. Sin Igor je z ženo Bojano ostal doma. Vnukinji Romina in Kristina pa sta ji poklonili pravnuke Lukasa, Tima in

Tajo. Mnogo prezgodaj sta se poslovila tudi hčerka in mož. Posebej boleče je bilo nedavno slovo sina Igorja. V težkih trenutkih so ji bili v veliko oporo tudi sosede in prijatelji.

Majhna kmetija ni nudila veliko zaslužka, zato je v drugi polovici prejšnjega stoletja našla zaposlitev v go-

stinskem lokalu takoj čez mejo v Italiji. Večino prostega časa je posvetila pripravi dobrot iz domačih pridelkov.

Na njenem domu je bil vsakdo dobrodošel. Zelo rada se je družila s prijatelji, sosedi, sorodniki in tudi z gosti, ki so obiskovali Šmartno. Njena pomembna življenjska usmeritev je bila ohranjanje fizične in umske sposobnosti. Z dobro voljo, njej svojstveno humornostjo in hvaležnostjo za vsak nov dan je dočakala častitljivo starost. Posebno doživetje je bilo njeno praznovanje stotega rojstnega dne. Bila je dokaz, da je lahko življenje bogato tudi v skromnosti. Tudi ko se je preselila v dom upokojencev, se je takoj prilagodila novemu načinu življenja. Pogrešali jo bomo, njeno dobro voljo in mnoge pripovedi o življenju na vasi. Ponosni pa smo, da smo bili del njenega življenja.

Ivan Peršolja

Strokovni delavci vrtca na dinamičnih delavnicah

Obnovili znanje prve pomoči

V vrtcu pri OŠ Alojza Gradnika Dobrovo je 18. marca 2026 potekala izjemno pomembna obnova znanja prve pomoči za vse strokovne delavce vrtca. Udeleženci so na delavnicah obnavljali postopke oživljanja, se seznanili s pravilno uporabo imobilizacijskih pripomočkov ter utrjevali pravilno ravnanje ob epileptičnih napadih, pikih žuželk, manjših poškodbah in večjih krvavitvah. Velika dodana vrednost usposabljanja je bila možnost praktičnega preizkusa vseh postopkov, kar je zaposlenim omogočilo boljši občutek za ukrepanje v situacijah, ki lahko odločajo o življenju.

Dogodek je potekal v spodbudnem, strokovnem in sodelovalnem vzdušju. Iskrena zahvala gre vsem strokovnim delavcem za njihovo zavzetost, še posebej pa izvajalcem delavnic in ravnatelju šole, ki je srečanje obogatil s svojim širokim znanjem in z izkušnjami s področja prve pomoči.

Takšna obnovitvena srečanja imajo izjemno vrednost – ne le zaradi strokovne rasti zaposlenih, temveč predvsem zaradi večje varnosti otrok in celotnega kolektiva.

S pridobljeno samozavestjo pri ukrepanju v nujnih primerih se krepi tudi občutek odgovornosti, povezanosti in pripravljenosti na izzive vsakdana.

Jerica Česnik Antler

Aktivno stanje duha

»Kajti ti, o Gospod, si moje upanje« (Ps 71,5). To je osrednja misel, ki prežema starozaveznega psalmista, ko prosi Boga za varstvo in potrjuje svoje

vseživljenjsko zaupanje vanj. Ne gre zgolj za optimizem, da bo jutri bolje, ampak za zaupanje v Boga, ki je Gospod vseh časov – tudi prihodnosti.

Prav zaradi zaupanja v Boga, v njegovo besedo, vsaka druga človeška gotovost in podpora zbledita v primerjavi z njim. Človek, ki je izkusil razočaranje nad različnim sodobnimi potmi samoodrešenja ali ideologij ter zanašanja zgolj na človeška sredstva in opore, je v »dviganju oči h goram« (prim. Ps 121,1) odkril sidro zaupanja. Zato blagor tistemu, ki ponovno ali na novo odkrije zdravilno in osvobajajočo moč Božje besede zapisane v Svetem pismu. »Za to se namreč trudimo in bojujemo, ker zaupamo živemu Bogu« (1 Tim 4,10), je zapisal apostol Pavel. Živi Bog je namreč »Bog upanja« (Rim 15,13), ki je v Kristusu po njegovi smrti in vstajenju postal »naše upanje« (1 Tim 1,1). In to upanje ne osramoti, ker je upanje na Božjo slavo, ki ne ugasne (prim. Rim 5,2–5).

Ena sama beseda je bila dovolj

Ta odnos med Božjo besedo in upanjem je najbolje razumel pogan, rimski stotnik, ki je po Jezusovi prošnji, naj ozdravi njegovega bolnega služabnika, ob Gospodovi takojšnji pripravljenosti izjavil, da ni vreden, da pride v njegovo hišo, in mu rekel: »Samo izreci besedo in moj služabnik bo ozdravljen« (Mt 8,8). Ena sama Kristusova beseda je bila dovolj, da je imel gotovo upanje v rešitev, ki jo je on uresničil. Podobno tudi apostol Peter v času obupa, ko so Gospoda vsi zapustili in je z njim ostalo le nekaj nerodnih, negotovih in dvomljivih učencev: »Gospod, h komu naj gremo? Besede večnega življenja imaš« (Jn 6,68). Jezusove besede so Petru in ostalim apostolom ostale kot zadnja nit upanja v polnost življenja, ki so ga pričakovali le od Boga.

Upanje je ena najmočnejših človeških lastnosti, ki nas dviguje v najtežjih trenutkih in žene naprej tudi ko se zdi, da je pot pred nami zatemnjena. Upanje ni zgolj pasivno pričakovanje srečnih okoliščin, ampak je aktivno stanje duha – ni zgolj čustvo, temveč dejanje volje, ki preobraža naš način razmišljanja. Zato je krščansko upanje, na katero se sklicuje Božja beseda, gotovost na poti našega življenja, ker ni odvisno od človeških moči, ampak od obljube Boga, ki je vedno zvest. Krščansko upanje tako pritrdi naše srce na obljubo Gospoda Jezusa, ki nas je rešil s svojo smrtjo in vstajenjem, ter nam obljublja samega sebe za naše življenje, ne le ob koncu časov, ampak vsak dan, vsak trenutek našega življenja.

Ko priznavamo, da je Bog naše prvo in edino upanje, tudi sami preidemo od minljivih upanj k trajnemu upanju in s tem odkrijemo pravi zaklad, ki ga resnično potrebujemo, kot pravi Jezus: »Ne nabirajte si zakladov na

zemlji, kjer jih uničujeta molj in rja in kjer tatovi vlamljajo in kradejo; nabirajte si raje zaklade v nebesih, kjer jih ne uničujeta ne molj ne rja in kjer tatovi ne vlamljajo in ne kradejo« (Mt 6,19–20).

Upanje je tudi ranljivo

Krščansko izročilo nenehno potrjuje kroženje med tremi teološkimi krepostmi: vero, upanjem in ljubeznijo. Upanje se rojeva iz vere, ki ga hrani in podpira na temelju ljubezni, ki je mati vseh kreposti. Povabljeni smo torej k ustvarjanju novih učinkovitih znamenj upanja, ki pričajo o krščanski ljubezni, kot so to delali mnogi svetniki in svetnice v vseh obdobjih zgodovine: da konkretno živimo evangelij. Upanje v življenju tako posameznika kot skupnosti je namreč neločljivo povezano s poslanstvom prinašati soljudem živo besedo, ukoreninjeno v evangeliju, ki tolaži in odstira nove poti, kljub nepredvidljivi prihodnosti. Kajti brez tega bi izgubili voljo do ukrepanja in omahnili v brezno obupa.

A upanje je tudi ranljivo. Lahko ga zatrejo ponavljajoči se neuspehi, razočaranja ali občutek nemoči. Zato je pomembno, da ga negujemo. Pot do ohranjanja upanja vodi prek drobnih dejanj. Naj gre za preprosto prijaznost, pomoč bližnjemu ali negovanje lastnih sanj – prav vsako ljubeče dejanje, ki izraža vero v boljšo prihodnost, krepi upanje in postane luč, ki sveti v temi. Je kakor seme, posajeno v mrzlih tleh zime, da na pomlad vzklije, se razcveti in spremeni vse okrog sebe.

Človek sicer lahko živi, ne da bi poslušal Božjo besedo, vendar ob tem doživlja, kot danes mnogi, nestanovitno, raztreseno življenje, ki mu uhaja iz rok in ga ne more zadržati. Gospod, ki nenehno trka na vrata naše svobode, pa nas vabi, naj živimo v poslušanju in s tem v prijateljstvu – občestvu z Njim (prim. Raz 3,20) in tako omogočimo Duhu, da v nas in med nami ustvarja novo življenje, prepolno upanja, ne v nekaj, ampak v Boga, ki izpolni obljubo svoje navzočnosti v trenutku, ko jo njegova beseda izreka.

Mi in svet okoli nas danes še posebej potrebujemo to upanje, saj v sebi skriva izpolnitev Jezusovih obljub za ves svet. Naj nam bo tudi v poletnem, dopustniškem času, ki je pred nami, v spodbudo Jezusovo povabilo za prave odločitve, besede, dejanja, ob katerih bo »naša luč« svetila, da bo svet okoli nas slavil našega Očeta, ki je v nebesih (prim. Mt 5,16).

Alojz Suban, župnik